

**BELEIDS- EN BEGROTINGSTOELICHTING
NAAR AANLEIDING VAN DE
BEGROTINGSUITVOERING 2020
OMGEVING EN NATUUR**

Ingediend door

ZUHAL DEMIR

Vlaams minister van

Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en
Toerisme

I. INHOUDSOPGAVE	
II. INLEIDING DOOR DE MINISTER.....	4
III. SAMENVATTING	6
IV. OMGEVING EN NATUUR	7
1. ISE WATER	7
1.1. Budgettair kader.....	9
1.1.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's) ...	10
1.1.2. DAB's.....	12
1.1.3. Overige entiteiten onder gezag	21
1.1.4. Overige entiteiten onder toezicht	25
2. ISE BODEM EN ONDERGROND	27
2.1. Budgettair kader.....	28
2.1.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's) ...	29
2.1.2. DAB's.....	30
2.1.3. Overige entiteiten onder gezag	32
2.1.4. Overige entiteiten onder toezicht	37
3. ISE NATUUR EN BIODIVERSITEIT.....	37
3.1. Budgettair kader.....	38
3.1.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's) ...	40
3.1.2. DAB's.....	52
3.1.3. Overige entiteiten onder gezag	58
4. ISE PLATTELANDSBELEID	63
4.1. Budgettair kader.....	63
4.1.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's) ...	63
4.1.2. DAB's.....	64
4.1.3. Overige entiteiten onder gezag	66
4.1.4. Overige entiteiten onder toezicht	66
5. ISE LUCHT	67
5.1. Budgettair kader.....	68
5.1.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's) ...	68
5.1.2. DAB's.....	68
5.1.3. Overige entiteiten onder gezag	69
5.1.4. Overige entiteiten onder toezicht	70
6. ISE AFVAL EN MATERIALEN	70
6.1. Budgettair kader.....	71
6.1.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's) ...	72
6.1.2. DAB's.....	74
6.1.3. Overige entiteiten onder gezag	76
6.1.4. Overige entiteiten onder toezicht	78
7. ISE OMGEVINGSBELEID RUIJTE EN MILIEU	79

7.1. Budgettair kader.....	80
7.1.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's) ...	82
7.1.2. DAB's.....	96
7.1.3. Overige entiteiten onder gezag	102
7.1.4. Overige entiteiten onder toezicht	103
8. ISE THEMA-OVERSCHRIJDEND INSTRUMENTARIUM OMGEVING	110
8.1. Budgettair kader.....	110
8.1.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's) .	112
8.1.2. DAB's.....	126
8.1.3. Overige entiteiten onder gezag	129
8.1.4. Overige entiteiten onder toezicht	129
V. APPARAATSKREDIETEN.....	130
VI. LIJST MET AFKORTINGEN	141
VII. BIJLAGE 'OVERZICHT REGELGEVINGSINITIATIEVEN'	142
VIII. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE RESOLUTIES EN MOTIES VAN HET VLAAMS PARLEMENT'	147
IX. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE AANBEVELINGEN VAN HET REKENHOF'	148
X. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE ARRESTEN VAN HET GRONDWETTELIJK HOF EN VAN HET HOF VAN JUSTITIE"	149

II. INLEIDING DOOR DE MINISTER

Deze beleids- en begrotingstoelichting (BBT) kijkt terug naar de beleids- en begrotingsprestaties van 2020 voor het beleidsveld Omgeving en Natuur.

2020 was een jaar met bijzondere uitdagingen, maar ook een jaar waarin het belang van een aangename omgeving en voldoende natuur in de nabije omgeving duidelijk werden.

Mijn diensten speelden snel in op de grote maatschappelijke vraag naar dichtbij en beleefbare natuur, door onder meer vervroegd openstellen van nieuwe wandelpaden, waar nodig met extra stewards om de massale bezoekersstroom naar onze Vlaamse natuurdomeinen in goede banen te leiden. We realiseerden maar liefst 98 nieuwe speelzones in onze natuurdomeinen, naast tientallen hengelzones, hondenlosloopzones, multimovepaden enzovoort.

Met het initiatief Buitengewoon Kamperen kon ik ook in coronatijden een gesmaakte en uitzonderlijke natuurbeleving aanbieden aan de Vlaming.

In mijn omgevingsbeleid staat een betere leefomgeving voor de burger centraal. Dit beleid creëert een duurzaam kader waarin alle maatschappelijke doelstellingen gerealiseerd kunnen worden met respect voor het leefmilieu. Om onze open ruimte te vrijwaren werkte ik daarom verder aan de bouwshift waarmee we een slimme groei realiseren voor wonen, leven en werken. Ik streef ook naar een ruimtelijke transformatie met leefbare steden en dorpen, een kwalitatieve leef- en werk omgeving, sociale cohesie, ruimte voor kwaliteitsvolle natuur en duurzame landbouw, multifunctionele landschappen met voldoende open ruimte en klimaatadaptatiemaatregelen. Hiervoor zette ik in op een geïntegreerde gebiedsontwikkeling met een gezamenlijke agenda en de realisatie van strategische projecten. Hiervoor konden we ook heel wat Europese cofinanciering aantrekken.

Door het versterken en uitbreiden van onze natuur leveren we extra kansen voor natuurbeleving en verhogen we de leefbaarheid van onze steden en gemeenten. Het bosuitbreidingsplan dat in 2020 werd voorgesteld moet de groenste inhaalbeweging ooit realiseren in Vlaanderen. Meer dan 52 miljoen euro aan subsidies, een recordbedrag, werd in 2020 uitgetrokken voor de ondersteuning van partners voor natuur- en biodiversiteitsprojecten. Ten opzichte van 2017 is dit een toename met maar liefst 22 miljoen euro.

Ik zette ook in op topnatuur door de uitvoering van het Vlaamse NATURA 2000-programma. En als we over topnatuur spreken, dan was de wolf nooit ver weg uit het nieuws. Ik investeerde veel in beschermingsmaatregelen en overleg met de doelgroepen, stelde een gebiedsgericht wolvenplan op voor Noord-Limburg en trok bijkomende middelen uit voor subsidie van wolfwerende beschermingsmaatregelen voor veehouders.

Heel wat inspanningen gingen ook naar het uitwerken van een beleid met betrekking tot de Nationale Parken en Landschapsparken, waarvan ik op 19 april de officiële oproep lanceerde.

Om ook onze bestaande natuur verder te versterken gaf ik met de ondertekening van het Vlaams Actieprogramma Ecologische Ontsnippering het startsein voor een meerjarenproject waarmee we onze ecosystemen versterken door grote natuurgebieden met elkaar te verbinden. In onze woongebieden zette ik in op het versterken van de biodiversiteit in onze tuinen door het lanceren van de Tuinrangers en het afsluiten van de Green Deal natuurlijke tuinen.

Ook een betere leefomgeving voor de burger staat centraal in mijn omgevingsbeleid. De basis hiervoor is natuurlijk het halen van de (internationaal) uitgezette milieukwaliteitsdoelstellingen voor lucht, water en bodem. In 2020 investeerde ik naast de lopende beleidsmaatregelen extra middelen in het asbestafbouwplan.

Ik heb, samen met mijn collega's, de ambitie om Vlaanderen om te vormen naar een circulaire samenleving. Een circulaire economie verzekert de beschikbaarheid van schaarse grondstoffen, leidt tot innovatie én vermindert ons energieverbruik en onze uitstoot, wat bijdraagt aan de realisatie van de klimaatdoelstellingen. Voor selectieve afvalinzameling en recyclage is Vlaanderen nu al koploper in Europa. Het afgelopen jaar heb ik nog extra middelen voorzien om te investeren in innovatieve recyclage-initiatieven en Vlaanderen zo uit te bouwen tot een echte Europese recyclagehub.

De afgelopen zomers maakten duidelijk dat Vlaanderen zeer vatbaar is voor waterschaarste en droogteproblemen. Ik nam daarom het initiatief voor de Blue Deal, een geheel van meer dan 70 acties die Vlaanderen klaarmaken voor de droogte van morgen. Minder verharding, meer vernatting en natuur, en maximaal circulair watergebruik staan hierbij centraal. Via het Scheldeprogramma en het Sigmaphan werd opnieuw heel wat natte (top)natuur gecreëerd. Dit resulteerde zelfs in de bekroning van het Life+ Scalluviaproject met een Europese NATURA 2000 Award in de categorie 'verzoenen van belangen en percepties'

Ik streef ernaar om besluitvormingsprocessen in het omgevingsbeleid sneller en efficiënter te maken waarbij alle betrokken actoren toch maximaal kunnen participeren. De COVID19-pandemie toont de noodzaak van investeringen in digitalisering aan. Dit vormt dan ook een speerpunt van mijn beleid. De omgevingsadministratie moet hét kenniscentrum worden voor alle informatie inzake omgeving om zo besluitvormingsprocessen, de bevolking en ondernemingen passend te ondersteunen. Ik zette ook concrete stappen naar de opmaak van een gecoördineerde strategische agenda voor omgevingsmonitoring en -onderzoek binnen het beleidsdomein.

De hier voorliggende beleids- en begrotingstoelichting (BBT) naar aanleiding van de begrotingsuitvoering 2020 geeft uitvoering aan de basisopties van het regeerakkoord en de beleidsnota Omgeving 2019-2024.

III. SAMENVATTING

Deze beleids- en begrotingstoelichting (BBT) heeft betrekking op alle activiteiten en begrotingskredieten van het beleidsdomein Omgeving binnen de bevoegdheden van het beleidsveld Omgeving en Natuur.

In de volgende tabel vindt u het overzicht terug van de totaliteit van de begrotingskredieten die in deze BBT aan bod komen.

TOTAAL – OMGEVING EN NATUUR, excl. DAB's, excl. apparaatsuitgaven

(duizend euro)

2020	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e BA	655	21.315	0	605.197	592.626
2e BA-JR	655	21.315	0	826.219	826.882
BU	463	-31.737	0	810.252	760.212

PROGRAMMA QC – OMGEVING EN NATUUR

(duizend euro)

2020	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e BA	655	21.315	0	605.197	592.626
2e BA-JR	655	21.315	0	826.219	826.882
BU	463	-31.737	0	810.252	760.212

Het beleidsveld Omgeving en Natuur omvat slechts 1 begrotingsprogramma Omgeving en Natuur met begrotingscode QC. Deze 1-op-1 opzet zorgt voor een transparant overzicht van de budgetten binnen dit beleidsveld.

De apparaatskredieten binnen programma QA die ingezet worden voor de activiteiten binnen het beleidsveld Omgeving en Natuur, worden afzonderlijk besproken onder deel V Apparaatskredieten van deze BBT. Het gaat om de apparaatskredieten van het departement Omgeving en de agentschappen ANB en INBO.

Op hoofdlijnen vallen in bovenstaande tabel volgende evoluties op:

- de schijnbaar negatieve benutting op de toegewezen ontvangsten (53 miljoen minderontvangsten) is te reduceren tot technische afboekingen die door het departement FB uitgevoerd werden op het saldo van het Vernieuwingsfonds. Zie toelichting bij ontvangstenartikel QB0-9QCE2TNE-OW met een minderontvangst van 52 miljoen euro). Indien er abstractie

- gemaakt wordt van deze technische correctie zit de uitvoering in 2020 wel quasi volledig op het geraamde bedrag via BA 2020;
- de sterke stijging in VAK (+205 miljoen euro) en VEK (+168 miljoen euro) tussen BA2020 en de reële begrotingsuitvoering is in hoofdzaak het gevolg van volgende budgettaire bewegingen:
    - o toekenning vanuit de corona-provisie van het budget voor de uitkering van de vergoeding voor de energie- en waterfactuur (+184 miljoen euro VAK en 168 miljoen VEK). Zie toelichting QB0-1QCE20A-WT);
    - o een herverdeling van circa 6 miljoen euro VAK voor projectsubsidies voor lokale hefboomprojecten "Natte natuur" in het kader van gebiedsontwikkeling. Zie toelichting QB0-1QCE20A-WT.
    - o een herverdeling van circa 14 miljoen euro VAK voor het project Waterproof. Zie toelichting QB0-1QCE20U-IS.

Aanvullend dient vermeld te worden dat de kolom 2^e BA-JR ook de overgedragen saldi binnen de verschillende begrotingsfondsen bevat, en dat de entiteiten slechts binnen het afgesproken ESR-kader uitgaven mogen doen op deze begrotingsfondsen. Deze kolom is dus niet geschikt als referentiepunt voor evaluaties over de benutting van de toegekende kredieten.

IV. OMGEVING EN NATUUR

Het beleidsveld Omgeving en Natuur omvat 8 inhoudelijke structurelementen (ISE), met begrotingscodes D t.e.m. O. Alle ISE maken deel uit van hetzelfde begrotingsprogramma QC. Deze 1-op-1 opzet zorgt voor een transparant overzicht van de taken en budgetten binnen dit beleidsveld.

Het beleidsveld Omgeving en Natuur omvat concreet activiteiten en budgetten binnen volgende ISE:

- ISE D water;
- ISE E bodem en ondergrond;
- ISE F natuur en biodiversiteit;
- ISE G plattelandsbeleid;
- ISE H lucht;
- ISE J afval en materialen;
- ISE N omgevingsbeleid ruimte en milieu;
- ISE O themaoverschrijdend instrumentarium omgeving.

1. ISE WATER

Onder dit ISE vallen alle taken, doelstellingen en budgetten die verband houden met het beleidsthema Water.

Concreet worden voornamelijk volgende doelstellingen ondersteund binnen dit ISE:

- DA en DY. Plannen maken en actief op het terrein uitvoeren met engagementen voor een gezond en duurzaam watersysteem, en dit via:
  - o het onderbouwen en afstemmen van het milieu- en waterbeleid en de actieve verspreiding van de hieraan gerelateerde informatie;
  - o het inventariseren, meten en rapporteren over de verontreiniging en de kwaliteit van water, over de toestand van het grondwater en de onbevaarbare waterlopen in Vlaanderen;

- het sturen van de verbetering van de kwaliteit van het water, van de toestand van het grondwater en van de waterhuishouding langs onbevaarbare waterlopen 1e cat. via adviesverlening en de aflevering van erkenningen voor boorbedrijven;
- het vestigen en innen van de heffingen waterverontreiniging en grondwaterwinning;
- het plannen en subsidiëren van de verdere uitbouw van de infrastructuur voor sanering afvalwater en voor het beheer van de infrastructuur van Polders en Wateringen;
- het verminderen van het risico op wateroverlast, verbeteren van de ecologische toestand en zorgen voor een passende integratie in de omgeving door het beheer van de onbevaarbare waterlopen 1e categorie;
- het verzekeren als Waterregulator en als toezichthouder op de waterketen dat Vlaanderen beschikt over een kwalitatief hoogstaande en efficiënte drinkwatervoorziening en afvalwatersanering en bewaken van de doelmatige besteding van de middelen;
- het uitvoeren van de kerntaken middels een efficiënt informatiesysteem, kwaliteits-, kennis- en organisatiebeheer;
- het ondersteunen van de uitbouw en exploitatie van de bovengemeentelijke saneringsinfrastructuur via de ter beschikking stelling van medewerkers aan de NV Aquafin;
- het besturen van de organisatie en organiseren van de interne werking met het oog op een efficiënte uitvoering van de kerntaken.
- DB en DY. Kiezen voor een gebiedsgerichte aanpak van de mestproblematiek in het nieuwe MAP; voorbereiden en uitvoeren projecten Blue Deal.
- DC. Zorgen voor een sluitende financiering van het waterbeleid.
- DD. Voorbereiden en uitvoeren projecten Blue Deal.

De beleidskredieten onder dit ISE hebben in hoofdzaak betrekking op:

- de werking van de VMM en de VLM (inclusief de lonen), voor het deel toewijsbaar aan het ISE Water;
- de VMM-uitgaven:
  - gericht op het operationeel beheer van watersystemen; het gaat hierbij om taken die noodzakelijk zijn voor de veiligheid (beheer onbevaarbare waterlopen, slibruiming, rattenbestrijding, exotenbestrijding), voor de bewaking en waarschuwing bij overstromingen en tevens voor de bewaking van de grondwaterkwaliteit door meting en concrete acties;
  - voor het meten, inventariseren, rapporteren en modelleren van de afvalwater-, oppervlaktewater- en waterbodempkwaliteit, evenals de werking van het analytisch VMM-laboratorium;
  - in het kader van de vestiging en de inning van de milieuheffing;
  - in het kader van het economisch toezicht op de (boven)gemeentelijke sanering en de WaterRegulator;
  - in het kader van het ecologisch toezicht op de uitbouw en het beheer van de saneringsinfrastructuur, inclusief het gegevensbeheer;
  - voor het adviseren over omgevingsvergunningaanvragen afvalwaterlozingen;
  - in het kader van de coördinatie en de organisatie van de planning van het integraal waterbeleid;
  - voor het rapporteren over de toestand van het Vlaams Leefmilieu met het Milieurapport Vlaanderen (MIRA);
- de VLM-uitgaven:
  - gericht op de aanpak van de mestproblematiek en de uitvoering van de mestactieplannen (inclusief de werking van de Mestbank);
  - voor het uitvoeren van het mest gerelateerde onderzoek ter onderbouwing van het mestbeleid;

- gericht op de advisering van oordeelkundige bemesting en de begeleiding van land- en tuinbouwers in Vlaanderen zodat zij beter op de hoogte zijn van de beste en innovatieve landbouwpraktijken en deze toepassen;
- ter voorbereiding en uitvoering van de Blue Deal.
- de ANB-uitgaven ter voorbereiding en uitvoering van de Blue Deal;
- de uitgaven van het departement Omgeving ter voorbereiding en uitvoering van de Blue Deal;
- het uitkeren van het dividend van de NV Aquafin door de VMH.

1.1. Budgettair kader

In de volgende overzichtstabel wordt een overzicht gegeven van de uitgaven die binnen dit ISE ingeschreven en uitgevoerd werden in 2020 op de algemene uitgavenbegroting. Er zijn geen ontvangsten binnen de ISE Water op de algemene uitgavenbegroting.

Deze tabel is exclusief de zeer omvangrijke kredieten voor ISE Water voorzien op de begroting van de DAB MINAfonds (zie verder bespreking op artikelniveau).

WATER, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2020	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	175	175	174	175	175	174
Toelagen IS	115.505	115.890	115.890	115.806	116.191	116.191
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Tot. incl. Overflow	115.680	116.065	116.064	115.981	116.366	116.365
Overflow	0	0	0	0	0	0
Tot. excl. Overflow	115.680	116.065	116.064	115.981	116.366	116.365

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Binnen het ISE Water van de algemene uitgavenbegroting werden alle kredieten als toelage overgemaakt aan de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM), behalve 2 kleinere toelagen voor een totaalbedrag van 174 keuro aan de Internationale

Schelde- en Maascommissie. Het uitvoeringspercentage binnen deze ISE is nagenoeg 100%.

De volgende budgettaire toelichtingen gaan niet dieper in op de technische uitgaven in het kader van overflow. Voor bijkomende toelichting hierover wordt graag verwezen naar de Algemene Toelichting bij de uitgavenbegroting.

1.1.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

Niet van toepassing

Uitgavenartikelen

QB0-1QCE2DA-WT – PLANNEN MAKEN EN ACTIEF OP HET TERREIN UITVOEREN MET ENGAGEMENTEN VOOR EEN GEZOND EN DUURZAAM WATERSYSTEEM

Korte inhoud

Via dit artikel wordt ter ondersteuning van de Internationale Scheldecommissie en de Internationale Maascommissie 175 keuro VAK en VEK voorzien. De Internationale Scheldecommissie en de Internationale Maascommissie zijn de internationale fora voor afstemming van de Europese waterrichtlijnen in respectievelijk het Schelde- en Maasstroomgebiedsdistrict.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2020	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Overflow	175	175	174	175	175	174
Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Overflow	175	175	174	175	175	174

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De Vlaamse bijdrage voor 2020 aan de Internationale riviercommissies bedroeg zoals geraamd 174 keuro, waarvan 152 keuro voor de Internationale Scheldecommissie en 22 keuro voor de Internationale Maascommissie.

QB0-1QCE2DW-IS – VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ (VMM)

Korte inhoud

Via dit artikel ontvangt de VMM een werkingstoelage van het departement Omgeving ter financiering van haar algemene taken en haar specifieke taken op

het vlak van het operationeel beheer van watersystemen, integraal waterbeleid, uitbouw van meetnetten water en lucht, milieurapportering, economisch en ecologisch toezicht.

(duizend euro)

2020	VAK			VEK		
	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Overflow	94.739	93.912	93.912	94.739	93.912	93.912
Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Overflow	94.739	93.912	93.912	94.739	93.912	93.912

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De VMM ontving in 2020 een werkingstoelage van 93.912 keuro VAK/VEK.

Er werd in de loop van 2020 via beslissing van de Vlaamse Regering een budget van 83 keuro VAK/VEK herverdeeld naar dit artikel in het kader van het actieplan Energie-Efficiëntie. Dit budget werd gecompenseerd op het provisieartikel CB0-1CBX2AC-PR onder het beheer van Financiën en Begroting.

Er werd in het najaar van 2020 via Ministerieel Besluit een budget van 910 keuro VAK/VEK herverdeeld van dit artikel met het oog op een optimale aanwending van de middelen. Dit budget werd gecompenseerd naar artikel QB0-1QCE5DW-IS.

Voor de verdere bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begroting van de betrokken Vlaamse rechtspersoon.

QB0-1QCE5DW-IS – VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ (VMM)

Korte inhoud

Via dit artikel ontvangt de VMM een investeringstoelage van het departement Omgeving ter financiering van haar algemene en specifieke taken op het vlak van het operationeel beheer van watersystemen, integraal waterbeleid, uitbouw van meetnetten water en lucht, milieurapportering, economisch en ecologisch toezicht.

(duizend euro)

2020	VAK			VEK		
	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Overflow	20.766	21.978	21.978	21.067	22.279	22.279

Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Over-flow	20.766	21.978	21.978	21.067	22.279	22.279

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De VMM ontving in 2020 een investeringstoelage van 21.978 keuro VAK en 22.279 keuro VEK.

Er werd in de loop van 2020 via beslissing van de Vlaamse Regering een budget van 287 keuro VAK/VEK herverdeeld naar dit artikel in het kader van het actieplan Energie-Efficiëntie. Dit budget werd gecompenseerd op het provisieartikel CB0-1CBX2AC-PR onder het beheer van Financiën en Begroting.

Er werd in de loop van 2020 via beslissing van de Vlaamse Regering een budget van 15 keuro VAK/VEK herverdeeld naar dit artikel in het kader van het actieplan Mobiliteit. Dit budget werd gecompenseerd op het provisieartikel PH0-1PKA2PA-PR onder het beheer van Financiën en Begroting.

Er werd in het najaar van 2020 via Ministerieel Besluit een budget van 910 keuro VAK/VEK herverdeeld naar dit artikel met het oog op een optimale aanwending van de middelen. Dit budget werd gecompenseerd op artikel QB0-1QCE2DW-IS.

Voor de verdere bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begroting van de betrokken Vlaamse rechtspersoon.

1.1.2. DAB's

DAB MINAFONDS

Ontvangstenartikelen

QBX-2QCEADA-OW – PLANNEN MAKEN EN ACTIEF OP HET TERREIN UITVOEREN MET ENGAGEMENTEN VOOR EEN GEZOND EN DUURZAAM WATERSYSTEEM

Korte inhoud

Op dit artikel worden de ontvangsten uit de heffing op de waterverontreiniging en de heffing op de winning van grondwater begroot.

(duizend euro)

2020	AO	TO	LO
2e BA	65.054	0	0
2e BA-JR	65.054	0	0
Uitvoering	65.805	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Het betreft ontvangsten op basis van de toepassing van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, meer bepaald de heffing op de waterverontreiniging en de heffing op de winning van grondwater.

De begrotingsuitvoering op dit artikel is quasi optimaal verlopen en dit conform de planning toegelicht in de BBT voor BO/BA2020.

QBX-2QCEADB-OW – DE NUTRIENTENVERLIEZEN VANUIT DE LAND- EN TUINBOUW NAAR HET OPPERVLAKTE- EN GRONDWATER VERDER VERMINDEREN

Korte inhoud

De ontvangsten zijn geraamd op basis van de toepassing van het decreet inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen en het decreet houdende de bescherming van water tegen de verontreiniging door nitraten uit agrarisch bronnen. Volgens deze decreten wordt de Mestbank belast met het opleggen en innen van heffingen en administratieve geldboetes. Vanaf productiejaar 2007 worden er enkel nog administratieve geldboetes opgelegd.

(duizend euro)

2020	AO	TO	LO
2e BA	2.500	0	0
2e BA-JR	2.500	0	0
Uitvoering	3.473	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

In 2020 werden er nieuwe vorderingen gecreëerd voor een nettobedrag van 3.473 keuro. Na correctie voor de dubieuze vorderingen bedraagt de reële uitvoering 2.309 keuro, wat in lijn is met de raming via BA2020.

Uitgavenartikelen

QBX-3QCE2DA-WT – PLANNEN MAKEN EN ACTIEF OP HET TERREIN UITVOEREN MET ENGAGEMENTEN VOOR EEN GEZOND EN DUURZAAM WATERSYSTEEM

Korte inhoud

Vanuit dit begrotingsartikel draagt de VMM bij aan de uitvoering van de strategische doelstellingen omtrent het verhogen van de milieukwaliteit van de leefomgeving voor het thema Water.

De VMM financiert rechtstreeks beleidsuitgaven (VAK) gericht op het uitvoeren van het integraal waterbeleid.

Wat betreft de beleidsuitgaven (VAK) voor de subsidiëring van de aanleg van gemeentelijke rioleringen en de bouw van kleinschalige (individuele en private) waterzuiveringsinstallaties werd in 2020 voor 24.047 keuro vastgelegd voor 45 gemeentelijke riolerings- en 98 IBA-projecten (Individuele Behandelingsinstallatie voor Afvalwater).

Het gerealiseerde vastleggingsbedrag was in 2020 een stuk lager dan het voorziene vastleggingskrediet als gevolg van gewijzigde aanrekeningsregels. Door het in voege treden van het subsidiebesluit van 2017 werd het moment van vastlegging immers verschoven van fase voorontwerp naar fase gunning. Hierdoor werd het moment van vastlegging van subsidie met minstens twee jaar verschoven. Teneinde een onderbenutting te vermijden werd het vastleggingskrediet ingezet om een extra boost te geven aan de investeringen binnen het thema water en de bijhorende Blue Deal.

Het is belangrijk te benadrukken dat dit geen impact heeft op de uitvoering van gemeentelijke rioleringswerken of de bouw van kleinschalige waterinstallaties. Vanaf begrotingsjaar 2021 zullen de vastleggingen in het nieuwe schema opnieuw aansluiten bij het gebruikelijk vastleggingsritme. Het voorziene vereffeningskrediet na BA2020 werd quasi volledig benut. Er werd voor in totaal 313 dossiers een betaling doorgevoerd van voorschot en/of saldo.

Oorspronkelijk werd voor de financiering van de StroomGebiedBeheerPlannen (SGBP) een VAK van 5.000 keuro en een VEK van 4.000 keuro voorzien. In de loop van 2020 werd het VAK opgetrokken tot 8.835 keuro. Dit werd voorzien voor concrete projecten die o.a. resulteren uit de projectwerking of reeds aangegeven zijn als actie of maatregel in het stroomgebiedbeheerplan. De projecten die resulteren uit de projectwerking en de gebiedsgerichte werking binnen de VMM leveren een meerwaarde voor het realiseren van het doelbereik binnen de speerpunt- en aandachtsgebieden of de andere prioritaire gebieden.

In de loop van 2020 werden er nieuwe accenten gelegd met het project "Versterken van groen-blauwe netwerken door gebiedsgerichte samenwerking". Met de Blue Deal levert de Vlaamse regering verhoogde inspanningen in de strijd tegen droogte en waterschaarste. Eén van de maatregelen is om water langer vast te houden en meer te laten infiltreren. Dat kan o.a. door waterlopen terug meer te laten meanderen, waterpeilen in de valleigebieden terug te verhogen door peilen gericht te sturen en meer ruimte voor water te creëren. De realisatie van deze maatregel is vaak niet eenvoudig gelet op de sterke versnippering van de ruimte in Vlaanderen waarbij natuur-, bos- en landbouwgebieden naast elkaar voorkomen en vraagt daarom een nauwe samenwerking met de beheerders van de open ruimte. In 2020 werd hiervoor een vastleggingskrediet van 21.707 keuro ter beschikking gesteld.

Voor de ondersteuning van projecten in het kader van waterhergebruik en voorkoming van droogte die een start kenden in 2019 werd in 2020 een budget van 5.708 keuro VAK en 504 keuro VEK voorzien. Naast de projecten voor Waterlandschap werd een subsidiekader opgesteld voor de proeftuinen droogte waarna projecten konden worden ingediend. Met deze projectoproep werd beoogd om de gevolgen van droogteperiodes in te perken door het stimuleren van de aanleg van strategische watervoorraden, het beschikbare water optimaal te (her)gebruiken,...

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2020	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Overflow	126.935	60.850	60.285	79.640	79.240	79.370

Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Over-flow	126.935	60.850	60.285	79.640	79.240	79.370

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Er werd in de loop van 2020 via Ministerieel Besluit een budget van 400 keuro VAK/VEK herverdeeld van dit artikel. Dit budget werd gecompenseerd naar artikel QBX-3QCE2DW-IS met het oog op de uitvoering van 4 gerechtelijke uitspraken in oudere rechtsgeschillen waardoor voornamelijk moratoire intresten moesten uitbetaald worden.

Er werd in de loop van 2020 via Ministerieel Besluit een budget van 14.750 keuro VAK herverdeeld van dit artikel. Dit budget werd gecompenseerd naar artikel QBX-3QCE2DU-IS voor het project Waterproof met uitvoering via de VITO-begroting.

Er werd in de loop van 2020 via Ministerieel Besluit een budget van 33.136 keuro VAK herverdeeld van dit artikel. Dit budget werd gecompenseerd naar artikel QDX-3QCE2DD-WT in het kader van de uitvoering Blue Deal en de realisatie van het Sigma plan.

Er werd in de loop van 2020 via Ministerieel Besluit een budget van 6.300 keuro VAK herverdeeld van dit artikel. Dit budget werd gecompenseerd naar artikel QB0-1QCE2ND-WT voor het toekennen van projectsubsidies voor lokale hefboomprojecten "Natte natuur" in het kader van gebiedsontwikkeling.

Er werd in de loop van 2020 via Ministerieel Besluit een budget van 644 keuro VAK herverdeeld van dit artikel. Dit budget werd gecompenseerd naar artikel QDX-3QCE2FA-WT voor de ontwikkeling van de bosteller.

De begrotingsuitvoering in VAK en VEK op dit artikel is in 2020 grondig geheroriënteerd conform de invulling van de nieuwe accenten die gelegd zijn in het kader van het investeringsbeleid ter concretisering van de Blue Deal, namelijk groen-blauwe netwerken en de verderzetting van de ondersteuning van projecten in het kader van waterhergebruik en voorkoming van droogte.

Voor de StroomGebiedBeheerPlannen werden in 2020 19 projecten vastgelegd voor een totaal bedrag van 8.839 keuro. Deze projecten geven in hoofdzaak uitvoering aan herinrichting en hermeandering van waterlopen en bevorderen als dusdanig de ecohydrologie. Ze geven hiermee uitvoering aan de acties uit het stroomgebiedbeheerplan betreffende het aanleggen van vistrappen, het verbeteren van de structuurkenmerken van de waterloop en het onderzoeken van een aantal effecten op waterlopen m.b.t erosie en sanering.

Voor het versterken van groen-blauwe netwerken door gebiedsgerichte samenwerking (Blue Deal) werden in 2020 18 projecten vastgelegd ten bedrage van 21.691 keuro. De belangrijkste zijn het dijkherstel en de aanleg overstromingsgebied Kleine Nete (Geel - Kasterlee - Olen), verschillende waterbeheersingswerken en bevordering van vismigratie in de Demervallei (Diest), de vernieuwing van het pompemaal Grote Molenbeek en Zielbeek en de vernieuwing van 12 stuwkleppen op wachtbekkens Webbekom en Scholen.

Om Vlaanderen beter te wapenen tegen de gevolgen van klimaatverandering besliste de Vlaamse Regering eind 2020 een subsidie ten belope van 3.210 keuro toe te kennen aan negen innovatieve projecten die waterschaarste in periodes van droogte kunnen inperken. Bedrijven die op een innovatieve manier en in samenwerking met minstens twee andere bedrijven duurzaam watergebruik in hun bedrijfsvoering opnemen, om zich zo beter te wapenen tegen nieuwe periodes van droogte, konden bij de Vlaamse Milieumaatschappij een projectsubsidie aanvragen. Een herhaling van de projectoproep van 2019 kwam er naar aanleiding van de Blue Deal die de Vlaamse Regering in 2020 lanceerde in de strijd tegen waterschaarste en droogte. Voor negen projecten werden subsidies vastgelegd en een eerste schijf van 30% subsidie, namelijk 963 keuro, uitbetaald. Dankzij deze proeftuinen zal zowel kennis opgebouwd worden over de praktische en technische uitdagingen en oplossingen als over beleidsmatige en administratieve hindernissen en mogelijkheden. Door permanente opvolging en evaluatie en een gericht communicatietraject zal de kennis gebundeld en verspreid worden om zo de weg te openen naar een vermenigvuldiging van gelijkaardige projecten die overal in Vlaanderen de droogte te lijf kunnen gaan. Voor de vereffening van de projecten is rekening gehouden met de vooropgestelde uitvoeringstermijn van elk van de projecten conform de VCO-regels.

Tenslotte werden in 2020 19 projecten voor Waterlandschap vastgelegd ten bedrage van 2.498 keuro. Deze projecten hebben als doel een kwaliteitsvolle open ruimte te realiseren, waarbij rekening wordt gehouden met de extra druk die de klimaatverandering op het watersysteem zet. Water-Land-Schap wil problemen met water in landelijke gebieden aanpakken in nauwe samenwerking met de gebruikers van het gebied zoals landbouwers en bedrijven, inwoners en landschapsbeheerders. Lokale initiatieven kunnen subsidies aanvragen om uitdagingen als droogte, overstromingen, een goede waterkwaliteit, verzilting... aan te pakken.

QBX-3QCE2DB-WT – DE NUTRIENTENVERLIEZEN VANUIT DE LAND- EN TUINBOUW NAAR HET OPPERVLAKTE- EN GRONDWATER VERDER VERMINDEREN

Korte inhoud

Vanaf dit artikel worden de middelen voorzien in het kader van flankerende maatregelen voor MAP6. De advisering van oordeelkundige bemesting en de begeleiding bij land- en tuinbouwers in Vlaanderen worden geheroriënteerd zodat land- en tuinbouwers beter op de hoogte zijn van de beste en innovatieve landbouwpraktijken en deze toepassen. Kennisoverdracht is hierbij van het grootste belang. Er wordt daarom ingezet op een performant en doeltreffend voorlichtings- en begeleidingssysteem rond duurzame bemesting.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2020	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Overflow	2.018	2.018	2.018	3.084	3.084	2.959
Overflow	0	0	0	1.066	1.066	916

Totaal excl. Overflow	2.018	2.018	2.018	2.018	2.018	2.043
------------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Het vastleggingsbudget werd aangewend voor de toekenning van een subsidie aan het Coördinatiecentrum voorlichting en begeleiding duurzame bemesting vzw (2.018 keuro). Het vereffeningsbudget werd aangewend voor de subsidie aan het Coördinatiecentrum voorlichting en begeleiding duurzame bemesting vzw (2.018 keuro) en voor een bijkomende aanrekening van 25 keuro voor Nutricycle Vlaanderen van UGent. Het vereffeningsbudget werd eveneens aangewend voor overflow i.h.k.v. de subsidie aan het Coördinatiecentrum voorlichting en begeleiding duurzame bemesting vzw (916 keuro).

QBX-3QCE2DC-WT – ZORGEN VOOR EEN SLUITENDE FINANCIERING VAN HET WATERBELEID - OVERDRACHT AAN DE OPENBARE WATERDISTRIBUTIENETWERKEN

Korte inhoud

Om hun saneringsverplichting uit te voeren, hebben de drinkwatermaatschappijen een overeenkomst met de NV Aquafin. De Vlaamse Regering kent een werkingstoelage omwille van het algemeen belang toe aan de drinkwatermaatschappijen. De rest van de vergoeding die aan Aquafin NV dient betaald te worden, moeten de drinkwatermaatschappijen doorrekenen aan hun klanten.

(duizend euro)

2020	VAK			VEK		
	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Overflow	123.048	123.048	123.048	123.048	123.048	123.048
Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Overflow	123.048	123.048	123.048	123.048	123.048	123.048

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De watermaatschappijen ontvangen vanuit de DAB MINAfonds een algemene werkingstoelage om hun bovengemeentelijke saneringsverplichting te kunnen naleven. De berekeningswijze en andere bepalingen omtrent de vastlegging van deze werkingstoelage is vastgelegd in het BVR van 18 maart 2016 houdende de algemene werkingstoelage aan de exploitanten van een openbaar waterdistributienetwerk.

Bij de budgetaanpassing wordt de hoogte van de vereiste algemene werkingstoelage geëvalueerd ten opzichte van de initiële budgetopmaak. Mogelijke bijsturing is afhankelijk van de evolutie tussen BO en BA van enerzijds de bovengemeentelijke saneringskosten (AQF-budget) en anderzijds de inkomsten uit de bovengemeentelijke bijdrage en vergoeding. Daarnaast heeft ook de inschatting van de (voorlopige) afrekening van de werkingstoelage uit het verleden een invloed op dit cijfer.

De saldi naar aanleiding van de definitieve afrekening van de werkingstoelage 2017 en 2018 werden verrekend in de uitbetaling van de werkingstoelage in het eerste semester 2020. Doordat deze afrekening uit het verleden mee in rekening werd gebracht bij de vastlegging van de vereiste middelen voor 2020 zijn de ingeschreven en werkelijk uitbetaalde middelen volledig in overeenstemming en werd het voorziene budget van 123.048 keuro volledig benut en uitbetaald.

QBX-3QCE2DQ-IS – EIGEN VERMOGEN INFORMATIE VLAANDEREN (EV IV)

Korte inhoud

Via dit artikel ontvangt het EV Informatie Vlaanderen een aanvullende toelage vanuit de DAB MINAfonds ter financiering van het Aquafin-aandeel in de kosten m.b.t. de opmeting van de grootschalige basiskaart voor Vlaanderen voor het jaar 2020.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2020	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Overflow	170	242	242	170	242	229
Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Overflow	170	242	242	170	242	229

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Er werd in het najaar van 2020 via Ministerieel Besluit een budget van 72 keuro VAK/VEK herverdeeld naar dit artikel met het oog op de ondersteuning voor Informatie Vlaanderen voor GRB (basiskaart Vlaanderen). Dit budget werd gecompenseerd op artikels QB0-1QCE2OA-LO & QBX-3QCE2FY-IS (zie toelichting).

QBX-3QCE2DW-IS – VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ (VMM)

Korte inhoud

Via dit artikel ontvangt de VMM een aanvullende toelage vanuit de DAB MINAfonds ter financiering van de terugbetalingen sociale vrijstellingen, moratoriumintresten, rechtsplegingsvergoedingen en gearchiveerde ontvangsten in het kader van milieuheffingen met betrekking tot oppervlaktewateren en grondwaterbeheer.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2020	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Overflow	56	456	456	56	456	456
Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Overflow	56	456	456	56	456	456

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Er werd in de loop van 2020 via Ministerieel Besluit een budget van 400 keuro VAK/VEK herverdeeld naar dit artikel met het oog op de uitvoering van 4 gerechtelijke uitspraken in oudere rechtsgeschillen waardoor voornamelijk moratoire intresten moesten uitbetaald worden. Dit budget werd gecompenseerd op artikel QBX-3QCE2DA-WT.

De budgettering is zeer moeilijk omdat de uitgaven afhankelijk zijn van een aantal onvoorspelbare factoren. Zo weet de VMM niet op voorhand welke zaken gepleit worden en is de uitspraak van de rechtbank niet altijd in het voordeel van de VMM, waardoor het tijdstip waarop de VMM deze rechtsplegingsvergoedingen en moratoire intresten moet betalen, niet op voorhand te bepalen is.

QBX-3QCE2DY-IS – VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)

Korte inhoud

Via dit artikel ontvangt de VLM een aanvullende toelage vanuit de DAB MINAfonds voor uitgaven in het kader van de mestactieplannen (MAP) en voor uitgaven voor het voorbereiden en uitvoeren van projecten Blue Deal.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2020	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Overflow	677	13.682	13.682	1.117	767	353
Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Overflow	677	13.682	13.682	1.117	767	353

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Er werd in het najaar van 2020 via Ministerieel Besluit een budget van 300 keuro VAK en VEK herverdeeld van dit artikel. Dit budget werd gecompenseerd naar artikel QB0-1QCE5NY-IS.

Er werd in het najaar van 2020 via Ministerieel Besluit een budget van 50 keuro VAK en VEK herverdeeld van dit artikel. Dit budget werd gecompenseerd naar artikel QB0-1QCE2NY-IS.

Er werd in het najaar van 2020 via meerdere Ministeriële Besluiten een budget van 10.855 keuro VAK herverdeeld naar dit artikel met het oog op grondenbank Blue Deal. Dit budget werd gecompenseerd op artikel QBX-3QCE2DA-WT.

Er werd in het najaar van 2020 via Ministerieel Besluit een budget van 2.500 keuro VAK herverdeeld naar dit artikel met het oog op grondenbank Blue Deal. Dit budget werd gecompenseerd op artikel QBX-3QCE2DD-WT.

Naar aanleiding van de opmaak van de opeenvolgende mestactieprogramma's in het kader van de nitraatrichtlijn (MAP) worden verschillende studies en onderzoeken uitgevoerd om verdere achtergrondinformatie te bezorgen voor onderbouwing en uitvoering van het huidige Mestactieprogramma en voor de onderbouwing van maatregelen voor opmaak van het volgende Mestactieprogramma. Een basisallocatie onder dit begrotingsartikel voorziet de nodige middelen hiervoor. In 2020 werd 327 keuro vastgelegd voor 2 onderzoeksopdrachten: Coördinatieopdracht onderzoeksplatform duurzame bemesting (261 keuro) en Validatie en kalibratie van het nutriëntenemissiemodel NEMO o.a. debieten (66 keuro). In 2020 werd er een bedrag van 353 euro vereffend op basis van de voortgang van onderzoek.

Een andere basisallocatie betreft een kapitaalstoelage aan de VLM voor het uitvoeren van de grondenbank 'Blue Deal'. Deze grondenbank is gericht op het verwerven van gronden ten behoeve van het opstarten van projecten op vlak van hermeanderingen, groenblauwe netwerken, ... om de strijd tegen waterschaarste en droogte in Vlaanderen tegen te gaan. In 3 schijven werd een totaalbedrag van 13.355 keuro aan budget vastgelegd in 2020. Dit budget zal worden aangewend voor de verwerving van onroerende goederen, het beheer van deze verworven goederen en de uitvoering van inrichtingswerken op deze goederen.

QDX-3QCE2DD-WT – PLANNEN MAKEN EN ACTIEF OP HET TERREIN UITVOEREN MET ENGAGEMENTEN VOOR EEN GEZOND EN DUURZAAM WATERSYSTEEM

Korte inhoud

Met het oog op het sneller opstarten van projecten Blue deal wordt in 2020 een apart artikel gecreëerd voor de financiering van impulsprojecten ter bestrijding van de droogte.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2020	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU

Uitgave incl. Overflow	0	21.387	21.384	0	7.397	7.327
Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Overflow	0	21.387	21.384	0	7.397	7.327

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Via kredietherschikking in het najaar 2020 werd vanuit QBX-3QCE2DA-WT voor volgende projecten in het kader van de Blue Deal 21,4 miljoen euro VAK aan impulsfinanciering voorzien:

- circa 11 miljoen euro voor de aankoop van gronden met het oog op natuurontwikkeling in het kader van Blue Deal;
- circa 7 miljoen euro aan sigma-gelinkte gronden die worden overgenomen van MOW om de realisatie van het Sigma plan op het terrein te kunnen versnellen;
- circa 2 miljoen euro aan inrichtingswerken in het kader van uitvoering Blue Deal;
- circa 0,5 miljoen euro voor de financiering van ecohydrologische studies in het kader van uitvoering Blue Deal.

1.1.3. Overige entiteiten onder gezag

1.1.3.1. Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)

De Vlaamse Milieumaatschappij is een intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid, opgericht bij het decreet van 7 mei 2004 als rechtsoptvolger van de parastatale Vlaamse Milieumaatschappij bedoeld in artikel 32bis, § 1 van de Oppervlaktewaterwet.

Het agentschap oefent de taken uit zoals voorzien in de artikelen 10.2.2. en 10.2.3. van het decreet algemene bepalingen milieubeleid. Het is de opdracht van de Vlaamse Milieumaatschappij om voor de huidige en toekomstige generaties in Vlaanderen de toestand van het milieu te beschrijven, om proper, aantrekkelijk en voldoende water te waarborgen, om gezonde lucht te bewerkstelligen en om de klimaatadaptatie mee te sturen.

De VMM oefent haar taken dus uit binnen 2 verschillende ISE: ISE D Water en ISE H Lucht. De financiering van de taken die de VMM uitvoert, verloopt voornamelijk via de artikels QB0-1QCE2DW-IS en QB0-1QCE5DW-IS, 2 artikels die in de begroting conform de instructies integraal werden toegewezen aan het grootste ISE binnen de VMM-begroting: ISE D Water.

Hieronder worden enkel de kredieten besproken die onder ISE D Water ressorteren. Voor de VMM-kredieten voor ISE Lucht wordt verwezen naar de bespreking van de ISE H Lucht.

ISE D WATER

Ontvangsten

Via de begrotingsartikels QB0-1QCE2DW-IS en QB0-1QCE5DW-IS ontving de VMM in 2020 een werkingstoelage ten bedrage van 86.379 keuro VAK en 87.104 keuro VEK en een investeringstoelage ten bedrage van 21.022 keuro VAK en 21.663 keuro VEK van het departement Omgeving ter financiering van haar algemene taken en haar specifieke taken op het vlak van het operationeel beheer van watersystemen, integraal waterbeleid, uitbouw van meetnetten water, milieurapportering, economisch en ecologisch toezicht.

Voor de terugbetaling van sociale vrijstellingen, moratoriumintresten, rechtsplegingsvergoedingen en gearhiveerde ontvangsten in het kader van milieuheffingen met betrekking tot oppervlaktewater en grondwaterbeheer ontving de VMM in 2020 een aanvullende toelage van 456 keuro VAK/VEK vanuit de DAB MINAfonds (QBX-3QCE2DW-IS).

Daarnaast genereerde de VMM nog eigen ontvangsten voor het bedrag van 777 keuro, Europese ontvangsten ten bedrage van 789 keuro en inkomsten voor het Fonds voor de Waterhuishouding ten bedrage van 518 keuro. Voor de verkoop van de kantoorgebouwen te Erembodegem werd de onderhandse verkoopovereenkomst voor de prijs van 1.860 keuro ondertekend, doch de akte is nog niet verleden als gevolg van de opschortende voorwaarde van het verkrijgen van een omgevingsvergunning.

Uitgaven

De begrotingsuitvoering in VAK is quasi optimaal verlopen en dit conform de planning toegelicht in de BBT voor BO/BA2020.

De vereffeningen zijn lager uitgevallen dan initieel begroot ingevolge reëel vastgestelde verschuivingen in de vereffeningsskalender t.o.v. de verwachtingen bij de opmaak van de BA2020.

Het tekort van 0,28% op ESR 11 Lonen en sociale lasten is te wijten aan de stijging van de beschikbaarheidsgraad van het personeel. Personeelsleden nemen minder onbetaalde verloven als gevolg van de hervorming van de verlofstelsels, meer mogelijkheid tot plaatsonafhankelijk werken en de impact van Covid-19 hierop.

Het tekort op het artikel 43.59 Tegemoetkomingen aan polders en watering en in het kader van de regularisatie van de DAC-statuten is te wijten aan een hogere afrekening 2019 dan voorzien. Dit vertaalt zich ook in een hogere aanrekening via de te ontvangen factuur voor de aan te rekenen prestaties 2020.

Verskillende uitgaven voor onder andere vorming, dienstreizen, brandstof e.a. daalden ten opzichte van 2019 wegens de coronapandemie. Aangezien veel werven in het voorjaar zijn stilgevallen door corona is er een onderbenutting van het VEK op de investeringsartikels. We hebben ook een vertraging vastgesteld bij de uitvoering van de EU-projecten. Daarnaast werden extra uitgaven (o.a. ontsmettingskits in dienstwagens en gebouwen, bestickering gebouwen, plexischermen onthaal, mondkmaskers, handgels, handschoenen) gedaan zodat de coronamaatregelen met betrekking tot hygiëne en veiligheid gerespecteerd werden, zowel in de kantoren als op het terrein.

De extra uitgaven ten gevolge van de coronacrisis werden opgevangen binnen de recurrente kredieten.

In het kader van het operationeel beheer van watersystemen werden volgende doelstellingen gerealiseerd:

- Het regulier onderhoud en de herstellingen op de onbevaarbare waterlopen 1^e categorie werden tijdig en kwaliteitsvol uitgevoerd. In Oost- en West-Vlaanderen werd het afstandsbevakingsstelsel verder geïmplementeerd. Het nodige onderhoud werd kwaliteitsvol uitgevoerd. Er kon minder slib geruimd worden in 2020 te wijten aan een verminderd budget 2019 voor vastlegging van dossiers.
- Door de coronapandemie liepen sommige investeringswerken vertraging op (o.a. door afwezigheid van personeel, maar ook door het ontbreken van bouwmaterialen op de markt). Toch werd op verschillende (grote) werven ook een grote vooruitgang geboekt. Voorbeelden zijn: bouw van de collector in Voeren, vernieuwing van het pompgemaal Rode Weel op de Schijn in Antwerpen-Stabroek, het aanleggen van een waterkeringsdijk in het Blankaartbekken te Diksmuide/Houthulst, de vernieuwing van de elektromechanische stuwuitrusting op drie sites in Brugge, Damme en Oostende, het openleggen van de Jeker in Tongeren en de aanleg van een dijkconstructie ter hoogte van de GOG op de Pauwelsbeek in Maarkedal.
- 2020 werd gekenmerkt door het versneld ontwerpen en in aanbesteding stellen van verschillende grote projecten zoals de openlegging van de Woluwe in de Vlaamse rand rond Brussel, op de Kleine Gete in Tienen, op de Warmbeek in Hamont-Achel, de aanleg van vispassages op de Marke en de Zenne of de hermeandering op de Kleine Gete.
- Onvoldoende nieuwe subsidiedossiers met betrekking tot Polders en Wateringen maakte dat het vastleggingskrediet 2020 slechts gedeeltelijk kon worden benut. Voorschotten en eindafrekeningen werden evenwel tijdig uitbetaald.
- Het grondwatermonitoringsprogramma (halfjaarlijks voor het freatisch grondwater-meetnet en jaarlijks voor het primair grondwatermeetnet) is uitgevoerd.
- De Databank Ondergrond Vlaanderen werd verder ontwikkeld (uitbouw van applicaties – ontwikkeling library).
- Jaarlijkse kosten in het kader van de oppervlaktewaterkwantiteit zijn: onderhoud en investeringen meetnet; opbouw, actualisatie en onderhoud van hydrologische en hydraulische modellen; onderhoud/support waternetwerk, websites, databases; aankoop licenties.
- Specifiek ter voorkoming van overstromingen werden verschillende opdrachten (verder) uitgevoerd: o.a. kartering m.b.v. drones, de opmaak van pluviale overstromingskaarten, het implementeren van individuele beschermingsmaatregelen in de stroomgebieden van de Zwalm, Berwijn en Kerkebeek, de ontwikkeling van een overstromingsvoorspellingsstelsel voor het Demerbekken.
- Acties specifiek ter voorkoming van droogte zijn o.a. kwantificering en kartering van droogte in Vlaanderen met hydrologische modeltoepassingen; uittesten van een machine-learning-toepassing voor laagwatervoorspellingen op onbevaarbare waterlopen aan de hand van open data; ontwikkeling van een rekentool voor bemalingen; ontwikkeling van een webapplicatie om boorputinformatie aan te leveren.
- Het Klimaatportaal Vlaanderen werd verder geactualiseerd en uitgebreid. Zo werd o.a. de opdracht voor de uitbreiding met de Klimaatadaptatietool gegund.

De vooropgestelde doelstellingen van de meetnetten oppervlaktewater (zowel de biologische waterkwaliteitsparameters als de fysicochemische parameters), waterbodem en ondersteuning slibruiming op de waterlopen in beheer van de VMM, de afvalwatermeetnetten (ter ondersteuning van de heffingscampagnes op bedrijven, toezicht- en controlecampagnes op RWZI en metingen op riooloverstorten) werden behaald. Ook de milieu-incidentenwerking en de eerste aanzet tot verdere automatisering/digitalisering van een aantal basiswaterkwaliteitsmetingen werden gerealiseerd. Ingevolge de Covid-pandemie kon een analysetoestel slechts 50% opgeleverd worden.

Aan de hand van een modelketen (BAM, NEMO, ELMO, PEGASE) werd het waterbeleid verder onderbouwd. In 2020 werden de modellen verder ondersteund en uitgebouwd en werden diverse scenario's berekend ten behoeve van de opmaak van de stroomgebiedbeheerplannen en het mestactieplan.

De Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) organiseert sinds 2004 het overleg over het integraal waterbeleid en staat in voor de coördinatie en de afstemming tussen de verschillende betrokken actoren in Vlaanderen. In 2020 is een vernieuwde werking van start gegaan met een nieuwe engagementsverklaring, een aangepaste organisatievorm en de oprichting van overlegplatformen.

Voor het vestigen, innen en invorderen van de heffing op de waterverontreiniging en de heffing op de winning van grondwater situeren de werkingsuitgaven zich voornamelijk bij de portkosten, deurwaarderskosten en de handlingkosten voor het versturen van de heffingsbiljetten. Er werd voor de MINAfondsbegroting een totaal van 62.804 keuro aan heffingsontvangsten gerealiseerd.

Voor economisch toezicht, regulering sanering en de waterregulator werden consultancyopdrachten uitgeschreven waarbij de uitwerking van de juridische, inhoudelijke en financiële aspecten van een beheersovereenkomst tussen de nv Aquafin en het Vlaamse Gewest en de verfijning van de tariefmethodologie de belangrijkste waren.

Het Milieurapport Vlaanderen (MIRA) rapporteert over de toestand van het Vlaams Leefmilieu. Ongeveer de helft van het budget is aangewend voor de recurrente actualisatie van de milieu-indicatoren 2020. Daarnaast werden er nieuwe studies "Begroting van stikstof-, fosfor- en eiwitstromen in de voedingsketen in Vlaanderen" en "Arseen in DALY's" opgestart. De in 2019 gestarte studies "geluidshinder", "vergroening van het belastingstelsel" en "de koolstofvoetafdruk" werden in 2020 gefinaliseerd.

De ICT-uitgaven hebben betrekking op meerdere doelstellingen. Voor het inventariseren, meten en rapporteren over de verontreiniging en de kwaliteit van water werd het LIMS (Laboratorium Informatie Management Systeem) opgestart voor het laboratorium en de meetnetten water. Voor het plannen en subsidiëren van de verdere uitbouw van de infrastructuur voor sanering afvalwater werd er verder gewerkt aan de uitbouw van AWIS (Afval Water Informatie Systeem). Daarnaast zijn er ook belangrijke uitgaven voor de instandhouding en verdere uitbouw van een efficiënt informatiesysteem zoals het implementeren, beschikbaar houden en beveiligen van de ICT-infrastructuur, het ondersteunen van de gebruikers en de reorganisatie van de VMM-structuur. Dankzij de uitrol van de digitale werkplek waarbij alle VMM-medewerkers een laptop en een smartphone ter beschikking kregen, kon de Covid-pandemie waarbij telewerk de norm was, zeer goed doorstaan worden.

Voor de bespreking van de kredietevolutie van de interne stromen naar de VMM voor ISE Water wordt verwezen naar de besprekingen van de artikels QB0-1QCE2DW-IS en QB0-1QCE5DW-IS.

1.1.4. Overige entiteiten onder toezicht

1.1.4.1. Vlaamse Landmaatschappij (VLM)

Vlaamse Landmaatschappij (VLM) NV is een burgerlijke vennootschap met handelsvorm. De VLM is opgericht bij decreet van 21 december 1988 als een burgerlijke vennootschap op aandelen onder de vorm van een naamloze vennootschap. De VLM heeft rechtspersoonlijkheid. Door het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003 is de VLM een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap.

Het agentschap heeft als missie bij te dragen tot de realisatie van de doelstellingen van:

- het milieubeleid, bedoeld in artikel 1.2.1, § 1 van het decreet algemene bepalingen milieubeleid;
- de ruilverkaveling, bedoeld in de wetgeving inzake ruilverkaveling van landeigendommen;
- de landinrichting, vermeld in het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting;
- het decreet natuurbehoud;
- het Mestdecreet van 22 december 2006;
- het geïntegreerd plattelandsbeleid;
- het grondbeleid van het eigen beleidsdomein;
- het decreet Vlaamse Grondenbank.

De taken van het agentschap zijn:

- de uitvoering van het mestbeleid, als bedoeld in het Mestdecreet van 22 december 2006;
- de uitvoering van het beleid ter bescherming van de kwaliteit van de bodem dat erop gericht is om die geschikt te maken of te houden voor zo veel mogelijk bodemfuncties;
- op verzoek van de bevoegde diensten van de Vlaamse regering, de bevoegde agentschappen of, in voorkomend geval, de bevoegde lokale besturen, zijn medewerking te verlenen aan de ondersteuning van de algemene inrichting van het buitengebied en de open ruimte;
- de uitvoering van het geïntegreerd plattelandsbeleid met uitzondering van die aspecten die werden toegewezen aan andere agentschappen of tot een ander beleidsdomein behoren;
- een uniek loket beheersovereenkomsten voor de doelgroep landbouw op te richten en te beheren;
- op verzoek van de bevoegde diensten van de Vlaamse regering of de bevoegde agentschappen zijn medewerking te verlenen aan de uitvoering van het grondbeleid;
- ondersteuning te geven aan het Agentschap Informatie Vlaanderen;
- een grond databank uit te bouwen en te beheren.

De VLM oefent haar activiteiten uit onder ISE D Water, ISE N Omgevingsbeleid Ruimte en Milieu, ISE G Plattelandsbeleid en ISE F Natuur en Biodiversiteit. De financiering van de werking van de VLM verloopt voornamelijk via de toelage-artikels QB0-1QCE2NY-IS (algemene werking) en QB0-1QCE5NY-IS (investeringen). Deze 2 artikels worden in de begroting, conform de instructies, integraal toegewezen aan het grootste ISE binnen de VLM-begroting: ISE N Omgevingsbeleid Ruimte en Milieu. Voor de bespreking van de kredietevolutie van deze interne stromen naar de VLM wordt verwezen naar de besprekingen van artikels QB0-1QCE2NY-IS en QB0-1QCE5NY-IS.

Hieronder worden enkel de kredieten besproken die onder ISE D Water ressorteren. Voor de VLM-kredieten binnen de andere ISE wordt verwezen naar de bespreking van de betrokken ISE verder in deze BBT.

ISE D WATER

De verliezen van nutriënten vanuit bemesting en directe verliezen vanuit landbouw naar het oppervlakte- en grondwater zijn nog steeds te hoog. In 2020 werd een evaluatie van het mestbeleid uitgevoerd en werd nagegaan of en welke extra maatregelen nodig waren om de waterkwaliteitsdoelstellingen te halen. Deze evaluatie werd ondersteund met de middelen voorzien voor het realiseren van de onderzoeksagenda.

De heroriëntering van de advisering van oordeelkundige bemesting en de begeleiding van land- en tuinbouwers in Vlaanderen, zodat zij beter op de hoogte zijn van de beste en meest innovatieve landbouwpraktijken en deze toepassen, werd voorbereid. Kennisoverdracht tussen landbouwers onderling en tussen landbouwers en wetenschappers is hierbij van het grootste belang. Vanaf 2021 wordt daarom ingezet op een nieuw en performant voorlichtings- en begeleidingssysteem rond duurzame bemesting en bodembeheer. In 2020 werd hiervoor een subsidie toegekend van 2.018 keuro aan het Coördinatiecentrum Voorlichting en Begeleiding duurzame Bemesting (CVBB) via de MINAfonds-begroting.

De verschillende instrumenten uit het mestbeleid werden doorgelicht naar hun handhaafbaarheid, effectiviteit en uitvoerbaarheid.

Ontvangsten

Er werden hiertoe in de VLM-begroting voor 2020 4.814 keuro aan ontvangsten voorzien en 16.021 keuro VAK en 3.426 keuro VEK aan uitgaven, met een geraamd effect van 1.388 keuro op het saldo. In 2020 werden in uitvoering 5.337 keuro ontvangsten gerealiseerd.

De eigen ontvangsten bestaan uit een geraamde 89 keuro uit de verkoop van goederen en diensten. Uiteindelijk werd er 108 keuro ontvangen.

Via begrotingsartikel QBX-3QCE2DY-IS werd naerschikking in de begroting 2020 een uiteindelijke toelage begroot voor uitgaven in het kader van het MAP (onderzoeken) van 327 keuro VAK en 767 keuro VEK. Het integrale budget van 327 keuro werd vastgelegd, de VLM diende voor 508 keuro vorderingen in en boekte dit bedrag als ontvangst in uitvoering.

Vanuit de VMM werd in de begroting 2020 voorzien in een inkomst van 320 keuro VAK en VEK in het kader van het recht van voorkoop en de koopplicht Integraal Waterbeleid. Deze werden ook gerealiseerd.

Vanuit de Vlaamse Waterweg werd in de begroting 2020 voorzien in een inkomst van 750 keuro VAK en VEK voor grondenbank Sigma. Er werd 500 keuro aan ontvangsten geboekt.

De geraamde opbrengst uit de verkoop van gronden in de begroting 2020 is 2.888 keuro, in uitvoering werd er 3.867 keuro gerealiseerd. Er werden ook 34 keuro aan pachtontvangsten gerealiseerd.

Uitgaven

De uitgaven voor ISE Water in de begroting 2020 ingeschreven, bestaan voor 327 keuro VAK en 767 keuro VEK aan te betalen studies in het kader van het

wetenschappelijk onderzoek MAP. In uitvoering werd deze 327 keuro ook vastgelegd, 508 keuro aan studies werd effectief betaald.

Met de middelen van de partners in de grondenbankwerking werd voor een geraamd bedrag van 15.149 keuro VAK en 2.114 keuro VEK voorzien via de BA2020 in kredieten voor grondaankopen, vergoedingen en grond gerelateerde werkings- en projectkosten. Het VAK werd via de definitieve begroting 2020 verhoogd met 13.355 keuro ingevolge de toegekende middelen in VAK voor grondenbank Blue Deal. Er werd in uitvoering 1.180 keuro vastgelegd en uitgegeven. Voor grondenbank Blue Deal werd 13.355 keuro vastgelegd op de toelage via het MINAfonds, dit bedrag werd daarom ook in VAK in de VLM-begroting voorzien. In de praktijk kunnen er hierop nog geen vastleggingen gebeuren, vandaar de onderaanwending op dit VAK.

Er werd tenslotte een bedrag voorzien van 545 keuro VAK en VEK in de begroting 2020 voor uit te betalen vergoedingen aan landbouwers als tussenkomst in hun analysekost van fosforstalen. Er werd 175 keuro aan VAK en VEK gerealiseerd.

2. ISE BODEM EN ONDERGROND

Onder dit ISE vallen alle maatregelen, taken, doelstellingen en budgetten van het bodembeleid, in hoofdzaak vervat of gelinkt aan het bodemdecreet en VLAREBO. Dit bodembeleid dient de kwaliteit van de bodem door bodemsanering en bodembescherming te verzekeren, te behouden en te herstellen zodat onze bodems in de toekomst nog zoveel mogelijk functies kunnen uitoefenen en verschillende types landgebruik mogelijk blijven. We leveren via het bodembeleid ook een bijdrage aan een circulaire economie en het klimaatbeleid.

Een eerste deel van de beleidskredieten in dit ISE is gekoppeld aan de werking van de OVAM en hebben betrekking op de beleidsuitgaven gericht op de uitvoering en verdere uitbouw van een doeltreffend bodembeleid en –instrumentarium, het (ambtshalve) saneren van de historische en nieuwe bodemverontreiniging met inbegrip van de zorg om verlaten terreinen waar mogelijk opnieuw een nuttige functie te geven en het ondersteunen van onze partners. De focus ligt in 2020 voornamelijk op:

Het garanderen van bodemkwaliteit via bodemsanering: het verderzetten van de (ambtshalve) sanering i.f.v. de bodemdoelstelling 2036, de aanpak van brownfieldconvenanten en de herontwikkeling van brown- en blackfields, de ontzorging van particulieren en een gasoliefonds, ondersteuning van een sectorale aanpak via overeenkomsten en fondsen zoals Tersana, een kostenbatenanalyse ikv aanpak waterbodems, de verderzetting van de aanpak van nieuwe verontreiniging en handhaving;

Bodemkwaliteit versterken via bodemzorg: onderzoek naar de impact van emerging contaminants, inventarisatie en onderzoek ikv diffuse bodemverontreiniging, het secundair gebruik van bodemmateriaal ipv primaire delfstoffen, een transparante grondverzetsregeling, circulaire toepassing van bagger- en ruimingsspecie en het beheer van restverontreiniging in functie van een circulair landgebruik;

Digitale ontsluiting van de bodeminformatie, de voorbereiding van een kopersgarantie bij de overdracht van gronden met optimalisering van de kwaliteit van de gemeentelijke inventarissen, de uitwisseling met het

grondeninformatieregister en de aanpassing van de retributie van het bodemattest, kennisopbouw, onderzoek en de monitoring van de bodemkwaliteit.

Een tweede deel van de beleidskredieten wordt aangewend om het beleid inzake bodembescherming te richten op de bescherming van de bodem tegen erosie, verontreiniging en verstoring, het vrijwaren van de waardevolle bodems en het beleid inzake de (diepe) ondergrond. Dit betreft een specifieke werking van het departement Omgeving inzake:

- beleidsvoorbereidend onderzoek op het vlak van bodem en ondergrond, de verdere uitbouw van de Databank Ondergrond Vlaanderen en de Vlaamse geotheek;
- de subsidiëring van erosiebestrijdingsmaatregelen en -instrumenten;
- het Grindfonds.

2.1. Budgettair kader

BODEM EN ONDERGROND, MVG excl. DAB, ontvangsten

Niet van toepassing

BODEM EN ONDERGROND, MVG excl. DAB, uitgaven

(duizend euro)

2020	VAK			VEK		
	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	2.347	2.382	2.370	2.165	1.595	1.539
Toelagen IS	0	0	0	0	0	0
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Tot. incl. Overflow	2.347	2.382	2.370	2.165	1.595	1.539
Overflow	0	0	0	0	0	0
Tot. excl. Overflow	2.347	2.382	2.370	2.165	1.595	1.539

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Binnen het ISE Bodem en Ondergrond van de algemene uitgavenbegroting worden alle kredieten die het departement Omgeving inzet voor Bodem en Ondergrond gebundeld.

Op het vlak van beleidskredieten (VAK) gaat het in hoofdzaak over de subsidies voor erosiebestrijdingsmaatregelen (1.653 keuro), de middelen voor de werking van de Databank Ondergrond Vlaanderen en de Vlaamse geotheek (399 keuro) en de middelen voor onderzoek (295 keuro) binnen dit ISE.

De uitvoering binnen deze ISE verliep qua VAK volgens planning. Het VEK werd via herverdeling afgestemd op de reële vereffeningsbehoefte in functie van de voortgang van de vastleggingsdossiers.

De volgende budgettaire toelichtingen gaan niet dieper in op de technische uitgaven in het kader van overflow. Voor bijkomende toelichting hierover wordt graag verwezen naar de Algemene Toelichting bij de uitgavenbegroting.

2.1.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

Niet van toepassing

Uitgavenartikelen

QB0-1QCE2EA-WT – EEN ONDERBOUWD BODEMBELEID VIA HERSTEL VAN BODEMDIENSTEN EN BODEMZORG EN VIA HET VERSTANDIG BENUTTEN VAN DE ONDERGROND

Korte inhoud

Vanuit dit artikel financiert het departement Omgeving uitgaven die betrekking hebben op de strategische doelstellingen omtrent het verhogen van de milieukwaliteit van de leefomgeving voor het thema bodem en ondergrond. Concreet wendt het departement Omgeving dit budget aan ter subsidiëring van erosiebestrijdingsmaatregelen (1.653 keuro) en voor haar specifieke beleids- en werkingsuitgaven inzake bodembescherming en valorisatie van de ondergrond (694 keuro).

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
2020						
Uitgave incl. Overflow	2.347	2.382	2.370	2.165	1.595	1.539
Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Overflow	2.347	2.382	2.370	2.165	1.595	1.539

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Er werd in het najaar van 2020 via Ministerieel Besluit een budget van 35 keuro VAK herverdeeld naar dit artikel met het oog op 19 projecten die in aanmerking

kwamen voor een subsidie in het kader van erosiebestrijding. Dit budget werd gecompenseerd op artikel QB0-1QCE2NY-IS (afstemming begroting VLM, interne stroom: voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen).

In totaal werd er 1.678 keuro VAK benut voor 27 erosiebestrijdingsprojecten (8 in 1e programma en 19 in 2e programma). De vereffeningen op dit artikel zijn lager uitgevallen dan initieel begroot ingevolge reëel vastgestelde verschuivingen in de vereffeningsskalender tov de verwachtingen bij de opmaak van de BA2020. Er werd hierdoor eveneens via Ministerieel Besluit een budget van 100 keuro en 400 keuro VEK herverdeeld naar respectievelijk QB0-1QCE2ND-WT en QBX-3QCE2JA-WT.

In 2020 werd onder meer 201 keuro vastgelegd voor de verdere uitbouw van de Databank Ondergrond Vlaanderen, 182 keuro voor de opdracht 'Update van de drainageklasse van de bodemkaart door koppeling van grondwaterstatistieken', 149 keuro voor de opdracht 'Evaluatie en beleidsaanbevelingen inzake seismiciteit in Vlaanderen' en 86 keuro voor de opdracht 'Karakterisatie van de ondergrond in de Antwerpse regio met het oog op mogelijke toepassingen'.

2.1.2. DAB's

DAB MINAFONDS

Ontvangstenartikelen

Niet van toepassing

Uitgavenartikelen

QBX-3QCE2EA-WT – EEN ONDERBOUWD BODEMBELEID VIA HERSTEL VAN BODEMDIENSTEN EN BODEMZORG EN VIA HET VERSTANDIG BENUTTEN VAN DE ONDERGROND

Korte inhoud

Het bodemdecreet en Vlarebo voorzien dat de Vlaamse Regering subsidies kan toekennen aan een erkende bodemsaneringsorganisatie voor de gedeeltelijke financiering van haar taken en de werkingskosten noodzakelijk om taken uit te voeren inzake historische bodemverontreiniging veroorzaakt door de activiteit waarvoor de erkende bodemsaneringsorganisatie is opgericht. Die bijdrage is maximaal gelijk aan de som van alle bijdragen die de bodemsaneringsorganisatie ontvangen heeft in het kader van de overeenkomsten die gesloten zijn ter uitvoering van het Bodemdecreet.

Op 14 september 2007 is VLABOTEX vzw erkend door de Vlaamse Regering als bodemsaneringsorganisatie voor de droogkuissector en dit voor een periode van 30 jaar. In het kader van deze erkenning is naar VLABOTEX toe het principiële engagement gemaakt van de uitbetaling van 1 euro subsidie voor elke euro ontvangen van de leden in het kader van de gesloten overeenkomsten. Zo wordt de helft van de kosten voor bodemonderzoeken en -sanering gesubsidieerd door de Vlaamse overheid.

In het door VLABOTEX ingediende voorstel van subsidiëringsprogramma voor 2018 tot en met 2022 (5-jarenbegroting) en het bijhorende besluit van de Vlaamse Regering van 7 oktober 2016 betreffende de goedkeuring van het

subsiëeringsprogramma voor de periode van 2018 - 2022 van Vlabotex vzw is voor 2020 een subsidiebedrag van 1.121 keuro vooropgesteld.

Wegens de gerealiseerde toename van het totaal aantal gesloten overeenkomsten wordt een bedrag van 1.150 keuro voorzien voor de jaarlijkse subsidiëring door de Vlaamse Overheid aan VLABOTEX vzw.

Op 21 december 2018 keurde de Vlaamse Regering de erkenning van bodemsaneringsorganisatie voor de sector van de "garage- en koetswerkbedrijven en aanverwante bedrijven", vzw Tersana, goed. In 2020 worden de middelen voorzien door kredietherschikkingen vanuit de middelen voor ambtshalve verwijderingen en saneringen op begrotingsartikel QBX-3QCE2EV-IS.

(duizend euro)

2020	VAK			VEK		
	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Overflow	1.150	2.121	2.120	1.150	2.121	2.120
Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Overflow	1.150	2.121	2.120	1.150	2.121	2.120

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

In 2020 bedroeg de subsidie voor Vlabotex vzw 1.150 keuro zoals voorzien. Aan de bodemsaneringsorganisatie voor de sector van de "garage- en koetswerkbedrijven en aanverwante bedrijven", vzw Tersana, werd na verrekening van een deel van de startsubsidie in 2020 een subsidie van 970 keuro toegekend.

Er werd in het najaar van 2020 via Ministerieel Besluit 11 een budget van 971 keuro VAK/VEK herverdeeld naar dit artikel met het oog op de uitbetaling van de subsidie aan vzw Tersana. Dit budget werd gecompenseerd op artikel QBX-3QCE2EV-IS.

QBX-3QCE2EV-IS – OPENBARE VLAAMSE AFVALSTOFFENMAATSCHAPPIJ (OVAM)

Korte inhoud

Via dit artikel ontvangt de OVAM een aanvullende toelage vanuit de DAB MINA-fonds ter financiering van uitgaven op de OVAM-begroting in het kader van het bodemdecreet, het thema afvalbeheer en materialenbeleid (materialendecreet) en het decreet ambtshalve bodemsaneringen.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2020	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Overflow	40.838	39.867	39.867	38.410	35.250	35.250
Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Overflow	40.838	39.867	39.867	38.410	35.250	35.250

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De begrotingsuitvoering in VAK op dit artikel is quasi optimaal verlopen en dit conform de planning toegelicht in de BBT voor BO/BA2020. Het VEK werd via herverdeling afgestemd op de reële vereffeningsbehoefte in functie van de voortgang van de vastleggingsdossiers.

Er werd in het najaar van 2020 via Ministerieel Besluit 11 een budget van 971 keuro VAK/VEK herverdeeld van dit artikel met het oog op de uitbetaling van de subsidie aan vzw Tersana op artikel QBX-3QCE2EA-WT.

2.1.3. Overige entiteiten onder gezag

2.1.3.1. Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM)

De OVAM werd opgericht op 2 juli 1981 in het kader van het afvalstoffendecreet. Bij de hervormingen in het kader van Beter Bestuurlijk Beleid werd, door het decreet van 7 mei 2004, de OVAM op 1 april 2006 een intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid. De OVAM neemt de engagements op binnen de taken en bevoegdheden die haar zijn toegewezen in het oprichtingsdecreet van 7 mei 2004 tot wijziging van het decreet van 5 april 1995.

De decretale taken van de OVAM met betrekking tot het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen zijn:

1° het ontwikkelen van instrumenten en het uitwerken van maatregelen voor de bevordering van het zuinige gebruik van grondstoffen, onder meer door zo veel mogelijk de materiaalkringlopen te sluiten;

2° het bevorderen van de kwaliteit van producten en productieprocessen met aandacht voor kwalitatieve en kwantitatieve preventie voor wat betreft het gebruik van grondstoffen, het verspreiden van milieugevaarlijke stoffen en het voorkomen van afval;

3° het ontwikkelen van instrumenten en het uitwerken van maatregelen voor de bevordering van een duurzaam consumptiegedrag, voor wat betreft het gebruik van grondstoffen, het verspreiden van milieugevaarlijke stoffen en het voorkomen van afval;

4° het ontwikkelen van instrumenten en het uitwerken van maatregelen voor een veilig beheer van milieugevaarlijke stoffen en voor het voorkomen en zo nodig beperken van lekken van milieugevaarlijke stoffen uit stoffenkringlopen;

5° ter aanvulling van de vorige taken, de sturing en coördinatie van de inzameling en de veilige verwijdering van afvalstoffen alsmede de ambtshalve verwijdering ervan;

6° het ontwikkelen van instrumenten en het uitwerken van maatregelen om de correcte werking van de afvalstoffenmarkt te garanderen.

De decretale taken van de OVAM met betrekking tot de bodemsanering zijn:

1° het ontwikkelen van instrumenten en het uitwerken van maatregelen om nieuwe bodemverontreiniging te voorkomen;

2° het ontwikkelen van instrumenten en het uitwerken van maatregelen om individuele en collectieve saneringen te stimuleren;

3° het saneren van de historische en nieuwe bodemverontreiniging, met inbegrip van de zorg om verlaten terreinen waar mogelijk opnieuw een nuttige functie te geven;

4° het ontwikkelen van instrumenten en het uitwerken van maatregelen om de correcte werking van de bodemsaneringsmarkt te garanderen.

De OVAM oefent haar activiteiten uit binnen 2 verschillende inhoudelijke structurelementen: ISE J Afval en materialen en ISE E Bodem en ondergrond. De financiering van de taken die de OVAM uitvoert, verloopt voornamelijk via de artikels QB0-1QCE2JV-IS en QB0-1QCE5JV-IS, 2 artikels die in de begroting conform de instructies integraal werden toegewezen aan het grootste ISE binnen de OVAM: ISE J Afval en materialen.

De algemene (ISE-overkoepelende) personeelskosten van de OVAM worden gefinancierd met de werkingstoelage QB0-1QCE2JV-IS en de inzet van extra inkomsten uit o.a. Europese projecten en FOST Plus. De algemene uitgaven worden gefinancierd via de werkingstoelage QB0-1QCE2JV-IS en de eigen inkomsten. De OVAM zet volop in op Vlaanderen Digitaal.

Zo werd er actief ingezet op het verbeteren van privacy en informatieveiligheid alsook het creëren van digitale werkplekken voor de medewerkers. Tenslotte zijn er diverse investeringen noodzakelijk om interne processen te automatiseren. Voor de bespreking van de gedetailleerde kredietevolutie van de interne stromen naar de OVAM wordt verwezen naar de besprekingen van artikels QB0-1QCE2JV-IS en QB0-1QCE5JV-IS.

Hieronder worden enkel de kredieten besproken die onder ISE E Bodem en ondergrond ressorteren. Voor de OVAM-kredieten voor ISE J Afval en materialen wordt verwezen naar de bespreking van de ISE J Afval en materialen.

ISE E BODEM EN ONDERGROND

Ontvangsten

De belangrijkste eigen inkomsten zijn de ontvangsten uit bodemattesten. In 2020 werd uitgegaan van 260.000 attesten, in werkelijkheid werden er in 2020 269.601 bodemattesten afgeleverd. Het deel van de inkomsten die voortvloeien uit de

invoering van de cofinancieringsregeling wordt opgenomen in het Bodembeschermingsfonds. In 2020 werd zo 4.668 keuro opgenomen, iets hoger dan de inschatting bij BA2020 van 4.514 keuro.

Bij BA2020 werd 1.200 keuro voorzien aan inningen van teruggevorderde uitgaven m.b.t. verwijderingen en saneringen. De werkelijke realisatie bedraagt 1.968 keuro.

De inkomsten vanuit verschillende EU-projecten o.a. Resanat, Narmena en Sullied Sediments bedragen in 2020 150 keuro.

Vanuit het MINAfonds (QBX-3QCE2EV-IS) werd voor het luik m.b.t overdracht werking en attestering bodemonderzoek 4.950 keuro ontvangen. Voor verwijderingen en saneringen werd een krediet voorzien van 29.731 keuro. In de loop van 2020 werd van dit krediet 971 keuro herschikt naar QBX-3QCE2EA-WT voor het sectorfonds Tersana vzw en werd 2.189 keuro vrijgegeven door aanpassingen in de betaalkalenders voor de sectorprotocollen asbest. De werkelijke ontvangst uit het MINAfonds voor verwijderingen saneringen bedraagt 25.817 keuro.

Uitgaven

Onder dit ISE vallen alle maatregelen, taken, doelstellingen en budgetten van het bodembeleid, in hoofdzaak vervat of gelinkt aan het bodemdecreet en VLAREBO. In Vlaanderen willen we een bodemkwaliteit garanderen die toelaat dat minstens de primaire maatschappelijke (basis)behoeften kunnen worden vervuld. We leveren via het bodembeleid ook een bijdrage aan een circulaire economie en het klimaatbeleid. Deze uitgaven worden gefinancierd via het MINAfonds (QBX-3QCE2EV-IS), via het Bodembeschermingsfonds en met inkomsten uit Europese projecten.

Om bodemverontreiniging maximaal te voorkomen en te beperken en het bodembeleid maximaal af te stemmen op de maatschappelijke behoeften werden een aantal communicatie-acties opgezet:

- Met betrekking tot de strategische doelstelling rond het opstarten van de sanering van alle historische verontreinigingen tegen 2036 werd een communicatiecampagne in samenwerking met de lokale besturen uitgerold over gans Vlaanderen, waarbij eigenaars de status van hun grond kunnen nakijken in de online tool www.degrotegrondvraag.be.
- We organiseerden een online Waterbodemdag waarin we de aanpak van een integraal waterbodem- en sedimentbeheer in Vlaanderen communiceerden. Ook de stand van zaken van de Europese projecten in het kader van het waterbodembeheer werden onder de aandacht gebracht.
- De communicatie naar verschillende doelgroepen (particulieren – ontzorging, garagesector – bodemsaneringsfonds Tersana) werd opgestart/verdergezet.
- Communicatie rond het belang van het zorg dragen voor de bodem i.f.v. de verschillende bodemfuncties: soil & landstewardship.
- Communicatie m.b.t. EU-projecten Resanat en Narmena.

Voor 2020 werd 423 keuro vastgelegd voor de onderzoeksprogrammatie gericht op wetenschappelijk onderzoek naar innovatieve inzichten in bodemverontreinigingen en de behandeling van deze verontreiniging. In 2020 werden er voor 355 keuro aan facturen vereffend.

- We werkten de ontwikkeling van het bodemzorgconcept voor Vlaanderen verder uit en voerden onderzoek naar de samenhang tussen de verschillende

bodemfuncties om een integrale aanpak voor het duurzaam gebruik, beheer en bescherming van de bodem uit te werken.

- De impact van emerging contaminants en diffuse bodemverontreiniging op het bodembeleid werd in kaart gebracht.

Voor 2020 werd voor bodemonderzoeken 724 keuro aan kredieten vastgelegd en 1.149 keuro aan facturen vereffend. Vanuit dit budget werd 400 keuro aan extra kredieten voorzien voor software:

- Met deze budgetten werden onder meer de inspanningen rond de inventarisatie en kwaliteitscontrole van de historisch verontreinigde gronden bekostigd om het aantal bodemonderzoeken gevoelig te verhogen in het kader van de doelstelling 2036.

- Een aantal onderzoeksopdrachten werden uitgevoerd binnen het kader van de reeds goedgekeurde Europese Projecten inzake waterbodemverontreiniging.

- We leverden gegevens aan in verband met het gebruik van uitgegraven bodem in het kader van het monitoringssysteem MDO en zorgden voor een kwaliteitsborging bij de grondreinigingscentra.

- Operationeel houden en verder uitbouwen van het kwaliteitsgarantiesysteem voor erkende bodemsaneringsdeskundigen.

- Onderzoeken in het kader van het EU-project Resenat en Narmena

In 2020 werd 6.146 keuro aan ambtshalve bodemonderzoeken vastgelegd, waarvan 3.489 keuro vanuit het Bodembeschermingsfonds. In totaal werd er voor 4.317 keuro aan facturen vereffend. Met deze middelen werd invulling gegeven aan de realisatie van:

- ambtshalve bodemonderzoeken in geval van onder meer vrijstelling van onderzoeksplicht bij particuliere eigenaars of in het geval van het statuut onschuld. Vanuit analyses van de gemeentelijke inventaris wordt het bodeminstrumentarium optimaal ontsloten naar de verschillende doelgroepen (overheden, scholen, etc.) en type-dossiers.

- ambtshalve waterbodemonderzoeken op de locaties met ernstige waterbodemverontreiniging in speerpunt- of aandachtsgebieden. Er worden tevens waterbodem- en sedimentbeheersconcepten uitgewerkt.

Het besluit van de Vlaamse Regering van 15 maart 2013 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2007 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de bodemsanering en de bodembescherming (VLAREBO) geeft uitvoering aan artikel 15 van het Bodemdecreet en voert een cofinancieringsregeling in voor bodemsaneringswerken. In 2020 werd er voor 514 keuro vastgelegd en voor 1.098 keuro aan facturen betaald. Er werd eveneens 350 keuro voorzien aan extra kredieten voor software.

In het protocolakkoord met de curatoren is voorzien dat de OVAM vervuilde gronden kan overnemen. In 2020 werd hiervoor 31 keuro gefinancierd met eigen inkomsten.

Voor de ambtshalve verwijdering wordt in eerste instantie ingezet op de verwijdering van asbesthoudende materialen, in het bijzonder bij de doelgroep scholen. In 2020 werd er voor asbest 4.400 keuro aan middelen vastgelegd en voor 3.274 keuro aan facturen betaald. Voor de verwijdering van niet-asbesthoudende afval werd 378 keuro vastgelegd en 288 keuro vereffend.

Op het vlak van ambtshalve saneringen en verwijderingen werd 33.490 keuro vastgelegd waarvan 7.001 keuro vanuit het Bodembeschermingsfonds, waarvan 5.000 keuro voor de sanering van de Umicore-site in Bocholt.

Met deze middelen realiseren we mee de strategische doelstellingen en richten we ons op de sanering van gronden waar onschuld werd verleend en waar de OVAM de sanering uitvoert, in uitvoering van overeenkomsten, bij afgesloten brownfieldconvenanten, bij verworven terreinen of afgesloten dadingen en in toepassing van het protocol scholen. Ook voor de rol die de OVAM opneemt als huissaneerder en bij de sanering van waterbodems worden middelen voorzien. In uitzonderlijke gevallen kan de OVAM ook tussenkomen bij schadegevallen. Voor ambtshalve saneringen en verwijderingen werd 25.025 keuro aan facturen betaald met inbegrip van 1.532 keuro vanuit het Bodembeschermingsfonds en 1.932 keuro voor de sanering van de site Vilvoorde Renault (CAT) waarvoor in 2018 10.000 keuro werd vastgelegd.

De OVAM ontwikkelt mee de woningpas, wat diverse analyses en ontwikkelingen op IT-vlak vereist. Verder zetten we in op een geëvolueerde versie van de dossieropvolging binnen de afdeling.

De spijziging BBF bedraagt voor 2020 in totaal 28.763 keuro. Dit betreft 21.889 keuro vanuit het MINAfonds, 2.206 keuro via terugvorderingen inzake ambtshalve bodemsaneringen en 4.668 keuro van de cofinanciering bodemattesten. In 2020 werden er anderzijds voor 29.290 keuro aan middelen opgenomen uit het BBF: 25.652 keuro voor saneringen gefinancierd via het MINAfonds en teruggevorderde bedragen, 1.098 keuro voor cofinanciering bodemsaneringswerken en 2.540 keuro voor bodemonderzoeken en software.

2.1.3.2. Grindfonds

Het Grindfonds werd opgericht bij decreet van 14 juli 1993 tot oprichting van het Grindfonds en tot regeling van de grindwinning (Grinddecreet). Het heeft rechtspersoonlijkheid. Het werd opgericht als een instelling van categorie A in de zin van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut.

De taken, bevoegdheden, werking en bestuur zijn geregeld in het Grinddecreet. Initieel ging het concreet over het innen van grindheffingen en het toezicht houden op de werking en de uitgaven van het Grindcomité, het Herstructureringscomité, het Sociaal Comité en het Onderzoekcomité.

Vermits de taken van het Onderzoekcomité in 2012 werden beëindigd, de grindheffing werd afgeschaft voor de grindwinning die plaatsvindt vanaf 1 januari 2018 en de resterende taken van het Herstructureringscomité en het Sociaal Comité in de loop van 2019 werden toegewezen aan het Grindcomité hebben de initiële taken en bevoegdheden van het Grindfonds thans enkel nog betrekking op het toezicht houden op de werking en de uitgaven van het Grindcomité.

Daarnaast werd het Grindfonds, via het decreet van 5 juli 2013 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2013, verantwoordelijk voor vier nieuwe uitgavencategorieën, namelijk de financiering van sociaal-economische en ecologische hefboomprojecten in de grindgebieden, de financiering van wetenschappelijke projecten met het oog op de versterking van het sociaal-economisch weefsel in Limburg, de financiering van een reconversieproject in de landbouw en de financiering van de administratieve en technische ondersteuning van het Projectgrindwinningscomité.

ISE E BODEM EN ONDERGROND

Vermits de grindheffing werd afgeschaft voor de grindwinning na 1 januari 2018 en het Grindfonds in de loop van 2020 terug is toegetreden tot het centraal kasbeheer, bestaan de ontvangsten enkel uit het overgedragen saldo eind 2019 (9.272 keuro).

Ingevolge een wijziging van het Grinddecreet in 2019 werden in 2019 alle kosten van het sociale luik van het Grinddecreet uitbetaald. Dit betekent dat daarvoor in 2020 geen uitgaven meer worden voorzien. De herstructureringskosten van de grindwinningszones werden voor 2020 t.o.v. 2019 bijgesteld van 1.425 keuro naar 1.225 keuro, op basis van de meest recente raming van het Herstructureringscomité.

De ESR-gecorrigeerde betaaluitgaven zijn gelijk aan de intering en werden geraamd op 2.423 keuro. Het over te dragen overschot van het boekjaar richting 2021 werd geraamd op 6.849 keuro.

Uit de jaarrekening 2020 blijkt dat de ESR-gecorrigeerde betaaluitgaven en het over te dragen overschot van het boekjaar richting 2021 respectievelijk 651 keuro lager en hoger liggen dan geraamd bij de begrotingsopmaak. Dit heeft vooral te maken met een beperkte vertraging van de herinrichtingsactiviteiten waardoor geplande uitgaven doorschuiven naar 2021 en later.

2.1.4. Overige entiteiten onder toezicht

Niet van toepassing

3. ISE NATUUR EN BIODIVERSITEIT

Onder dit ISE vallen taken, doelstellingen en budgetten die verband houden met het beleidsveld 'Omgeving en natuur' en dan meer bepaald met het thema 'Natuur en biodiversiteit'.

Concreet worden voornamelijk volgende doelstellingen ondersteund binnen dit ISE:

FA, FB, FC, FD, FE en FY. Middelen worden ingezet voor het realiseren van een netto toename aan natuur met hoge kwaliteit, overal en dichtbij voor iedereen. We zorgen voor een versnelling van het instandhoudingsbeleid, zetten in op soortenbescherming, brengen 20.000 bijkomende ha onder effectief natuurbeheer en zorgen voor 4000 ha bosuitbreiding deze legislatuur.

We herstellen ecosystemen en zetten natuur in als bondgenoot in de strijd tegen de klimaatverandering en als buffer voor het opvangen van de effecten van de klimaatverandering, onder meer door het realiseren van een groenblauwe dooradering van stedelijk en buitengebied. We werken samen met partners, oa. bij de uitvoering van het geactualiseerde Sigmoplan, het oprichten van landschapsparken en van minstens 4 Vlaamse parken.

We maken natuur tot een verbindend element in de Vlaamse samenleving, door in te zetten op beleving, toegankelijkheid en gemeenschapsvorming rond natuur. We besteden specifieke aandacht aan groen in de Brusselse rand.

FF en FG. Via onderzoek de kennisbasis voor het natuurbeleid vergroten en gepaste beheermaatregelen uitwerken voor de versterking van biodiversiteit, ecosystemen en ecosysteemdiensten.

De beleidskredieten onder dit ISE hebben in hoofdzaak betrekking op:

- het aankopen, inrichten en beheren van openbare bossen en natuurdomeinen;
- de werking van het Visserijfonds, het Fonds voor EU-financiering, het Boscompensatiefonds en het Jachtfonds;
- het ondersteunen van en samenwerken met partners met het oog op het behouden en versterken van biodiversiteit en ecosystemen;
- de beleidsondersteunende werking van het ANB, (Natuurinvest), het INBO en het EV INBO;
- de beleidsondersteunende werking van de VLM (incl. lonen) inzake natuurinrichting, recht van voorkoop en de Grondenbanken gericht op natuur en biodiversiteit.

3.1. Budgettair kader

NATUUR EN BIODIVERSITEIT, MVG excl. DAB, ontvangsten

(duizend euro)

	AO		TO		LO	
	2e BA	BU	2e BA	BU	2e BA	BU
2020						
ESR-ontvangsten OW	115	214	10.352	13.197	0	0
Toe-lagen OI	0	0	70	0	0	0
Overige OL,OP, andere	0	0	1.500	1.125	0	0
Totaal	115	214	11.922	14.322	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Binnen het ISE Natuur en biodiversiteit van de algemene middelenbegroting worden zowel algemene ontvangsten (115 keuro) als toegewezen fondsonvangsten begroot (11.822 keuro).

De algemene ontvangsten betreffen een aantal diverse kleinere ontvangsten van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB).

De toegewezen ontvangsten zijn enerzijds de beperkte ontvangsten van het werkingsfonds van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO – 39 keuro) en anderzijds de ontvangsten binnen de begrotingsfondsen van het ANB (11.783 keuro).

Het ANB beheert de ontvangsten en uitgaven van volgende fondsen: het Visserijfonds (1.240 keuro), het Fonds voor EU cofinanciering (1.250 keuro), het Jachtfonds (1.988 keuro) en het Bossencompensatiefonds (5.805 keuro).

Vanaf 2020 wordt er een nieuw boekingschema voor de Grondenbanken bij de VLM geïmplementeerd. Dit brengt in 2020 een ESR-neutrale toename met 1,5 miljoen euro met zich mee. Hetzelfde geldt voor de EU-projecten, waar de nieuwe werkwijze geleid heeft tot een miljoen aan extra ontvangsten.

NATUUR EN BIODIVERSITEIT, MVG excl. DAB, uitgaven

(duizend euro)

2020	VAK			VEK		
	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	19.569	26.010	21.721	19.445	44.311	22.256
Toelagen IS	3.603	4.140	4.140	2.640	4.140	4.140
Overige LE, PA, andere	503	1.005	1.005	503	1.005	1.005
Tot. incl. Overflow	23.675	31.155	26.866	22.588	49.456	27.401
Over-flow	0	0	0	230	417	417
Tot. excl. Overflow	23.675	31.155	26.866	22.358	49.039	26.984

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Binnen het ISE Natuur en biodiversiteit van de algemene uitgavenbegroting worden alle kredieten die het ANB, het INBO en de VLM inzetten voor Natuur en biodiversiteit gebundeld. Dit ging in 2020 om ruim 23 miljoen euro aan ESR-beleidsuitgaven (VAK).

Op het vlak van deze beleidskredieten betrof het in hoofdzaak de onderzoeks- en werkingskredieten van het INBO (2.091 keuro), de werkingskosten en gerichte subsidies van het ANB ter ondersteuning van de burger, lokale besturen en verenigingen (5.797 keuro), de middelen beschikbaar binnen de Fondsen van het ANB (15.787 keuro waarvan 6.800 keuro binnen het Bossencompensatiefonds) en 3.600 keuro investeringsmiddelen voor de VLM voor natuurinrichting.

Aanvullend dient vermeld te worden dat de kolom 2e BA-JR ook de overgedragen saldi binnen de verschillende begrotingsfondsen bevat en dat de entiteiten op deze begrotingsfondsen slechts uitgaven mogen doen binnen het afgesproken ESR-

kader. Deze kolom is dus niet geschikt als referentiepunt voor evaluaties over de benutting van de toegekende kredieten.

In uitvoering 2020 bleken zowel de VAK als VEK benutting van (voornamelijk) het ANB significant hoger te liggen dan de budgetten ingeschreven bij BA2020.

De volgende budgettaire toelichtingen gaan niet dieper in op de technische uitgaven in het kader van overflow. Voor bijkomende toelichting hierover wordt graag verwezen naar de Algemene Toelichting bij de uitgavenbegroting.

3.1.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

QC0-9QCETFG-OW – WETENSCHAPPELIJKE ONDERBOUWING EN EVALUATIE VOOR EEN DOELTREFFEND BIODIVERSITEITSBELEID (FONDS INBO)

Korte inhoud

Via dit artikel kan het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek de kosten terugvorderen die het maakt voor de ondersteuning van het Eigen Vermogen van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek.

(duizend euro)

2020	AO	TO	LO
2e BA	0	39	0
Uitvoering	0	9	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

In 2020 zijn de kosten die het INBO via dit artikel terugvordert van het EV INBO lager uitgevallen dan werd begroot. De vaste werkingskosten die het INBO in 2020 gemaakt heeft voor het EV INBO werden gecompenseerd door kosten die EV INBO voor het INBO gemaakt heeft in 2020. Dat was de laatste jaren vaker het geval. Om die reden werd de raming bij BO 2021 aangepast aan de uitvoering van de afgelopen jaren. Dat zal opnieuw gebeuren bij BO 2022.

QD0-9QCEAFA-OW – WE MAKEN NATUUR EN NATUURBELEVING TOT EEN VERBINDEND ELEMENT IN DE SAMENLEVING, VIA EEN NETTO TOENAME AAN NATUUR EN BOS MET HOGE KWALITEIT, EEN PASSEND BEHEER EN BESCHERMING VAN NATUUR EN EEN DOELTREFFEND SOORTENBELEID- EN BEHEER

Korte inhoud

Het betreft enerzijds diverse ontvangsten, zoals terugbetalingen, schade voor ongevallen en advocaatkosten, die niet vooraf geprogrammeerd kunnen worden en waarvan derhalve vooraf ook geen exacte bedragen gekend zijn. Een ander deel van de ontvangsten komt voort uit de verkoop van investeringsgoederen, voornamelijk uit de verkoop van wagens die uit gebruik genomen worden.

(duizend euro)

2020	AO	TO	LO
2e BA	115	0	0
Uitvoering	214	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Door de aard van deze inkomsten zijn ze niet precies te begroten. De uitvoering was in 2020 hoger dan begroot.

QD0-9QCETFB-OW – EEN DOELTREFFEND SOORTENBELEID- EN BEHEER - VISSERIJFONDS

Korte inhoud

De ontvangsten van de verkoop van visverloven zijn een uitvoering van artikel 9 van de wet van 1 juli 1954 op de riviervisserij. Naast het gratis jeugdvisverlof zijn er twee soorten betalende visverloven, nl. een gewoon visverlof en een groot visverlof. De inkomsten van de visverloven komen integraal ten goede aan het Visserijfonds.

Deze ontvangsten zijn gelinkt aan het uitgavenartikel van het Visserijfonds (QD0-1QCE4FB-OW).

(duizend euro)

2020	AO	TO	LO
2e BA	0	1.340	0
Uitvoering	0	1.881	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Door de COVID-19 crisis werden meer visverloven aangevraagd.

QD0-9QCETFC-OW – EEN DOELGERICHTE DEELNAME AAN HET INTERNATIONAAL EN EUROPEES BELEID - FONDS EU COFINANCIERING

Korte inhoud

Dit begrotingsartikel omvat de inkomsten van EU cofinanciering uit LIFE- en andere EU-projecten. Deze inkomsten mogen aangewend worden voor uitgaven voor diensten, werking, exploitatie en uitrusting van de door de EU mede gefinancierde projecten. De inkomsten worden in schijven toegekend afhankelijk van de voortgang van de werken. In de optiek om maximaal alternatieve financieringsbronnen aan te spreken voor de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen wordt door het Agentschap voor Natuur en Bos samen met haar partners zeer intensief ingezet op de cofinancieringsmogelijkheden van de EU in het kader van Life, INTERREG, PDPO en andere programma's.

(duizend euro)

2020	AO	TO	LO
2e BA	0	1.250	0
Uitvoering	0	2.423	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

In 2020 werden voor een bedrag van 2.423 keuro aan ESR-inkomsten toegekend voor de uitvoering van ESR-uitgaven in het kader van EU gefinancierde projecten.

QD0-9QCETFD-OI – WE MAKEN NATUUR EN NATUURBELEVING TOT EEN VERBINDEND ELEMENT IN DE SAMENLEVING, VIA EEN NETTO TOENAME AAN NATUUR EN BOS MET HOGE KWALITEIT - BOSSENCOMPENSATIEFONDS

Korte inhoud

Dit begrotingsartikel omvat de ontvangsten van bosbehoudbijdragen van andere entiteiten van de Vlaamse overheid.

(duizend euro)

2020	AO	TO	LO
2e BA	0	70	0
Uitvoering	0	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Er werden geen bosbehoudbijdragen van andere entiteiten van de Vlaamse overheid ontvangen.

QD0-9QCETFD-OP – WE MAKEN NATUUR EN NATUURBELEVING TOT EEN VERBINDEND ELEMENT IN DE SAMENLEVING, VIA EEN NETTO TOENAME AAN NATUUR EN BOS MET HOGE KWALITEIT - BOSSENCOMPENSATIEFONDS

Korte inhoud

Dit begrotingsartikel werd opgezet bij BO2020 naar aanleiding van de implementatie van het nieuwe boekingsschema voor de Grondenbanken bij de VLM. Via dit begrotingsartikel verloopt de tegenboeking voor het ANB bij de overdracht van gronden.

(duizend euro)

2020	AO	TO	LO
2e BA	0	1.500	0
Uitvoering	0	1.125	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Er werden door de VLM voor 1.125 keuro gronden overgedragen aan het ANB.

QD0-9QCETFD-OW – WE MAKEN NATUUR EN NATUURBELEVING TOT EEN VERBINDEND ELEMENT IN DE SAMENLEVING, VIA EEN NETTO TOENAME AAN NATUUR EN BOS MET HOGE KWALITEIT - BOSSENCOMPENSATIEFONDS

Korte inhoud

Art.90bis van het Bosdecreet van 13 juni 1990 en het Besluit van de Vlaamse Regering van 16 februari 2001 tot vaststellen van nadere regels inzake compensatie van ontbossing en ontheffing van het verbod op ontbossing omvatten de regels inzake compensatie van ontbossing en ontheffing van het verbod op ontbossing. De ontvangsten binnen dit Bossencompensatiefonds zijn afhankelijk van het aantal afgeleverde stedenbouwkundige vergunningen tot ontbossing en de wijze waarop compensatie wordt gerealiseerd.

(duizend euro)

2020	AO	TO	LO
2e BA	0	5.735	0
Uitvoering	0	7.272	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Op basis van de verleende vergunningen werd een bedrag van 7.272 keuro geboekt als ontvangst in 2020. Dit is significant hoger dan ingeschat via de BA2020.

QD0-9QCETFE-OW – EEN DOELTREFFEND SOORTENBELEID- EN BEHEER - JACHTFONDS

Korte inhoud

De ontvangsten op het Jachtfonds zijn afkomstig uit de aankopen van jachtverloven, jachtvergunningen en deelnames aan het jachtexamen. Via het Jachtfonds is het de bedoeling om deze middelen terug aan te wenden ten bate van het beleid inzake jacht in ruime zin. De reglementaire basis voor deze ontvangsten zijn artikel 17 van het Jachtdecreet en artikel 50 van het Jachtadministratiebesluit van 25 april 2014.

(duizend euro)

2020	AO	TO	LO
2e BA	0	1.988	0
Uitvoering	0	1.914	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De begrotingsuitvoering is conform de planning toegelicht in de BBT voor BO/BA2020.

Uitgavenartikelen

QC0-1QCE2FF-WT – WETENSCHAPPELIJKE ONDERBOUWING EN EVALUATIE VOOR EEN DOELTREFFEND BIODIVERSITEITSBELEID

Korte inhoud

Vanuit dit begrotingsartikel financiert het INBO diverse beleidsondersteunende en uitvoerende uitgaven die passen in de uitvoering van de strategische doelstellingen.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2020	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Overflow	2.091	2.091	2.091	2.151	2.568	2.416
Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Overflow	2.091	2.091	2.091	2.151	2.568	2.416

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De begrotingsuitvoering in VAK op dit artikel is quasi optimaal verlopen en dit conform de planning toegelicht in de BBT voor BO2020. Het VEK werd via herverdeling afgestemd op de reële vereffeningsbehoefte in functie van de voortgang van de vastleggingsdossiers.

Er werd daarom in het najaar van 2020 via Ministerieel Besluit een budget van 417 keuro VEK herverdeeld naar dit artikel. Dit budget werd gecompenseerd op artikel QC0-1QAE2ZZ-WT (zie toelichting).

QC0-1QCE4FG-WT – WETENSCHAPPELIJKE ONDERBOUWING EN EVALUATIE VOOR EEN DOELTREFFEND BIODIVERSITEITSBELEID (FONDS INBO)

Korte inhoud

Via dit krediet worden de vaste werkingskosten die het INBO maakt voor het Eigen Vermogen INBO doorgerekend (o.a. energiekosten, kosten aan gebouwen en terreinen, ...) om zodoende marktverstoring door het EV INBO bij het inschrijven op bestekken te vermijden.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2020	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU

Uitgave incl. Over-flow	39	129	0	39	129	0
Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Over-flow	39	129	0	39	129	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De vaste werkingskosten die het INBO in 2020 gemaakt heeft voor het EV INBO werden in 2020 gecompenseerd via onderlinge facturatie in plaats van via dit begrotingsfonds.

QD0-1QCE2FA-WT – WE MAKEN NATUUR EN NATUURBELEVING TOT EEN VERBINDEND ELEMENT IN DE SAMENLEVING, VIA EEN NETTO TOENAME AAN NATUUR EN BOS MET HOGE KWALITEIT, EEN PASSEND BEHEER EN BESCHERMING VAN NATUUR EN EEN DOELTREFFEND SOORTENBELEID- EN BEHEER

Korte inhoud

Onder dit begrotingsartikel ressorteren een brede waaier van subsidies ter ondersteuning van de burger, lokale besturen en verenigingen, naast een aantal specifieke werkingskosten van het ANB. Deze middelen worden ingezet onder de grote noemer van biodiversiteitsbeleid. De focus van inzet van de middelen wordt gelegd bij de implementatie van de Europese natuurdoelen op eigen terreinen en in samenwerking met de partners. Daarnaast wordt ingezet op de verdere uitbouw van groen-blaue netwerken, van stadsrandbossen en van toegankelijk (rand)stedelijk groen, onder meer in de Vlaamse Rand.

De grote pijlers waarvoor deze middelen ingezet worden zijn de volgende:

- Toekenning van subsidies aan verenigingen die actief zijn op het gebied van natuurbeheer en bosbouw en die met hun werking een wezenlijke bijdrage leveren aan het verhogen van de biodiversiteit.
- Het bevorderen van de toestand van kritische soorten en soortengroepen door via een bepaalde ondersteuning partners zoals de Vlaamse Vogelopvangcentra te faciliteren een bijdrage te leveren aan het soortenbeleid.
- De ondersteuning van de talrijke initiatieven van privé-eigenaars en openbare besturen gericht op het verhogen van de biodiversiteit, de realisatie van de natuurdoelen en de toegankelijkheid van natuur-, bos- en groengebieden.
- Ondersteuning van innoverende, voorbeeldstellende projecten van openbare besturen inzake de uitbouw van (rand)stedelijk groen. Een deel van de middelen wordt gereserveerd voor de flankerende maatregelen voor het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel.
- Een waaier aan specifieke werkingskosten van het Agentschap voor Natuur en Bos, waaronder communicatie, beheer van het wagenpark en ICT.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2020	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Overflow	5.797	8.393	8.384	6.175	8.112	8.100
Overflow	0	0	0	230	417	417
Totaal excl. Overflow	5.797	8.393	8.384	5.945	7.695	7.683

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De begrotingsuitvoering in VAK op dit artikel is quasi optimaal verlopen en dit conform de planning toegelicht in de BBT voor BO/BA2020.

Voor de projectsubsidies groene rand was er aanvullend wel extra budget van 3.500 keuro nodig. Hiervoor werd een herverdeling doorgevoerd vanuit begrotingsartikel PJ0-1PHD2FB-WT voor 1.750 keuro en vanuit QDX-3QCE2FA-WT van 778 keuro. Dit verklaart het hogere budget in uitvoering.

QD0-1QCE4FB-WT – EEN DOELTREFFEND SOORTENBELEID EN -BEHEER - VISSERIJFONDS

Korte inhoud

Het Visserijfonds is bij wet ingesteld om riviervisserij te verbeteren, verontreiniging te bestrijden, toezicht te verscherpen en het beleid inzake riviervisserij te ondersteunen. Met de middelen van het Visserijfonds worden verdere initiatieven genomen om, rekening houdend met de ecologische draagkracht, de beleefbaarheid en de toegankelijkheid van de natuurgebieden verder te verbeteren. De responsabilisering van de riviervisserij draagt ertoe bij dat de toestand van kritische soorten en soortengroepen en de algemene biodiversiteit in Vlaanderen sterk verbetert.

Deze uitgaven zijn gelinkt aan het ontvangstenartikel van het visserijfonds (QD0-9QCETFB-OW).

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2020	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Overflow	1.440	3.261	2.190	1.440	4.584	1.771

Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Overflow	1.440	3.261	2.190	1.440	4.584	1.771

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De begrotingsuitvoering in VAK op dit artikel is iets hoger uitgevallen dan ingeschat bij BA2020. In functie van de afgeronde dossiers was er wel minder VEK-behoefte dan ingeschat bij de BA2020.

Aanvullend dient vermeld te worden dat de kolom 2^e BA-JR ook de overgedragen saldi binnen de verschillende begrotingsfondsen bevat en dat de entiteiten slechts uitgaven mogen doen op deze begrotingsfondsen binnen het afgesproken ESR-kader. Deze kolom is dus niet geschikt als referentiepunt voor evaluaties over de benutting van de toegekende kredieten.

QD0-1QCE4FC-WT – EEN DOELGERICHTE DEELNAME AAN HET INTERNATIONAAL EN EUROPEES BELEID - FONDS EU COFINANCIERING

Korte inhoud

De inkomsten uit EU-gecofinancierde projecten mogen aangewend worden voor uitgaven voor diensten, werking, exploitatie en uitrusting van de door de EU mede gefinancierde projecten. Deze projecten worden onder andere ingezet voor de realisatie van de Europese natuurdoelen, door de uitbreiding van gebieden onder effectief natuurbeheer. Waar mogelijk sporen de projecten samen met beveiliging tegen overstromingen en bevaarbaarheid van waterlopen (onder meer Sigmaplan en Zwinproject) en de realisatie van (rand)stedelijke groengebieden. De bestedingen hangen samen met de voortgang van deze projecten.

(duizend euro)

2020	VAK			VEK		
	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Overflow	750	1.516	648	750	2.891	823
Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Overflow	750	1.516	648	750	2.891	823

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De begrotingsuitvoering op dit artikel is verlopen conform de feitelijke voortgang van de Europese gefinancierde projecten.

Aanvullend dient vermeld te worden dat de kolom 2^e BA-JR ook de overgedragen saldi binnen de verschillende begrotingsfondsen bevat, en dat de entiteiten slechts uitgaven mogen doen op deze begrotingsfondsen binnen het afgesproken ESR-kader. Deze kolom is dus niet geschikt als referentiepunt voor evaluaties over de benutting van de toegekende kredieten.

QD0-1QCE4FD-PA – WE MAKEN NATUUR EN NATUURBELEVING TOT EEN VERBINDEND ELEMENT IN DE SAMENLEVING, VIA EEN NETTO TOENAME AAN NATUUR EN BOS MET HOGE KWALITEIT - BOSSENCOMPENSATIEFONDS

Korte inhoud

Dit begrotingsartikel werd opgezet naar aanleiding van de implementatie van het nieuwe boekingsschema voor de Grondenbanken bij de VLM. Op dit begrotingsartikel wordt de betaling van het jaarlijkse voorschot voorzien voor de grondenbank die gefinancierd worden via het Bossencompensatiefonds. Daarnaast wordt ook de verrekening van de netto opbrengsten voorzien op dit begrotingsartikel.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2020	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Over-flow	503	1.005	1.005	503	1.005	1.005
Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Over-flow	503	1.005	1.005	503	1.005	1.005

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De ESR-neutrale begrotingsuitvoering in VAK op dit artikel is hoger uitgevallen dan de planning toegelicht in de BBT voor BO/BA2020.

QD0-1QCE4FD-WT – WE MAKEN NATUUR EN NATUURBELEVING TOT EEN VERBINDEND ELEMENT IN DE SAMENLEVING, VIA EEN NETTO TOENAME AAN NATUUR EN BOS MET HOGE KWALITEIT - BOSSENCOMPENSATIEFONDS

Korte inhoud

Volgens art.90 bis van het Bosdecreet kan slechts in welbepaalde gevallen een stedenbouwkundige vergunning tot ontbossing worden verleend. De ontbosser moet hier echter voor compenseren op één van de volgende wijzen: in natura (door een compenserende bebossing), door storting van een bosbehoudsbijdrage in het Bossencompensatiefonds (BCF) of door een combinatie van beide. In het Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van nadere regels inzake compensatie van ontbossing en ontheffing van het verbod op ontbossing wordt het bedrag van de bosbehoudsbijdrage bepaald. Het is noodzakelijk dat de financiële middelen die gegenereerd worden door deze bosbehoudsbijdrage ook daadwerkelijk worden aangewend om nieuwe bebossingsprojecten te financieren.

Deze middelen worden als volgt besteed:

- Projectoproep voor integrale bebossingsprojecten door lokale overheden en particulieren met focus op het ondersteunen van de realisatie van stadsrandbossen en het versterken van lokale bosuitbreidingsinitiatieven.
- Toelage aan de Vlaamse Landmaatschappij voor de aankopen ten behoeve van compenserende bebossing.
- Aankopen in het kader van bebossing door het ANB.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2020	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Overflow	6.802	6.292	6.031	6.802	21.144	7.615
Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Overflow	6.802	6.292	6.031	6.802	21.144	7.615

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De begrotingsuitvoering in VAK op dit artikel van het Bossencompensatie is goed verlopen en dit conform de planning toegelicht in de BBT voor BO/BA2020. In functie van de afgeronde dossiers was er wel minder VEK-behoefte dan ingeschat bij de BA2020.

QD0-1QCE4FE-LO – EEN DOELTREFFEND SOORTENBELEID- EN BEHEER - JACHTFONDS

Korte inhoud

Het Jachtfonds werd ingesteld met het oog op het besteden van de middelen uit het fonds voor de volgende doelstellingen:

- het stimuleren van een verstandig gebruik van wildsoorten en hun leefgebieden;
- het stimuleren van de inpassing van het wildbeheer in het bredere kader van natuurbehoud;
- het realiseren van vastgestelde instandhoudingsdoelstellingen;
- de bevordering en ondersteuning van de werking van de wildbeheereenheden;
- de ondersteuning van de praktische organisatie van de jacht, met name de volgende aspecten:
  - o de organisatie van jachtexamens;
  - o het uitreiken van een jachtverlof;
  - o het uitreiken van een jachtvergunning;
  - o de opmaak en het indienen van een plan als vermeld in artikel 7 van dit decreet;
  - o het bevorderen van de dienstverlening naar de jachtsector;
- het voorkomen en het inperken van maatschappelijk onaanvaardbare schade en impact door jachtwild, invasieve uitheemse soorten en beschermde soorten;

- de uitvoering van wetenschappelijk onderzoek in het kader van de voormelde doelstellingen.

Op dit begrotingsartikel worden de lonen aangerekend van medewerkers die gefinancierd worden via het Jachtfonds.

Deze uitgaven zijn gelinkt aan het ontvangstenartikel van het Jachtfonds (QD0-9QCETFE-OW).

(duizend euro)

2020	VAK			VEK		
	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Overflow	240	241	111	240	241	111
Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Overflow	240	241	111	240	241	111

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De begrotingsuitvoering in VAK op dit artikel is lager uitgevallen dan begroot door het feit dat de achterliggende aanwervingen in 2020 nog niet op kruissnelheid ingezet konden worden.

QD0-1QCE4FE-WT – EEN DOELTREFFEND SOORTENBELEID- EN BEHEER - JACHTFONDS

Korte inhoud

Op dit begrotingsartikel van het Jachtfonds (zie artikel QD0-1QCE4FE-LO) worden de werkings- en investeringskosten aangerekend van het Jachtfonds.

Deze uitgaven zijn gelinkt aan het ontvangstenartikel van het Jachtfonds (QD0-9QCETFE-OW).

(duizend euro)

2020	VAK			VEK		
	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Overflow	2.410	4.087	2.261	1.848	4.642	1.420
Overflow	0	0	0	0	0	0

Totaal excl. Over-flow	2.410	4.087	2.261	1.848	4.642	1.420
-------------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De begrotingsuitvoering in VAK op dit artikel is quasi optimaal verlopen en dit conform de planning toegelicht in de BBT voor BO/BA2020. In functie van de afgeronde dossiers was er wel minder VEK-behoefte dan ingeschat bij de BA2020.

Aanvullend dient vermeld te worden dat de kolom 2^e BA-JR ook de overgedragen saldi binnen de verschillende begrotingsfondsen bevat, en dat de entiteiten slechts uitgaven mogen doen op deze begrotingsfondsen binnen het afgesproken ESR-kader. Deze kolom is dus niet geschikt als referentiepunt voor evaluaties over de benutting van de toegekende kredieten.

QD0-1QCE5FY-IS – VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)

Korte inhoud

Via dit artikel worden vanuit het ANB budgetten toegekend aan de VLM ten behoeve van uitgaven voor natuurinrichting.

(duizend euro)

2020	VAK (MACH)			VEK		
	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Over-flow	3.603	3.603	3.603	2.640	4.140	4.140
Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Overflow	3.603	3.603	3.603	2.640	4.140	4.140

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De vastleggingsmachtiging werd volledig benut.

Er werd in het najaar van 2020 via Ministerieel Besluit een budget van 1.500 keuro VEK herverdeeld naar dit artikel om de noodzakelijke vereffeningskredieten voor natuurinrichtingsprojecten aan de VLM over te maken. Dit budget werd gecompenseerd van artikel QBX-3QCE2FY-IS. De volledige 4.140 keuro werd in uitvoering overgemaakt aan de VLM voor natuurinrichtingsprojecten.

3.1.2. DAB's

Ontvangstenartikelen

QDX-2QCEAFA-OP – WE MAKEN NATUUR EN NATUURBELEVING TOT EEN VERBINDEND ELEMENT IN DE SAMENLEVING, VIA EEN NETTO TOENAME AAN NATUUR EN BOS MET HOGE KWALITEIT, EEN PASSEND BEHEER EN BESCHERMING VAN NATUUR EN EEN DOELTREFFEND SOORTENBELEID- EN BEHEER

Korte inhoud

Dit begrotingsartikel werd bij BO2020 opgezet naar aanleiding van de implementatie van het nieuwe boekingschema voor grondenbanken bij de VLM. Op dit begrotingsartikel wordt de (ESR-neutrale) vordering van het ANB ten opzichte van de VLM gewijzigd indien er gronden worden overgedragen of indien de kosten uit beheer van de gronden hoger zijn dan de opbrengsten.

(duizend euro)

2020	AO	TO	LO
2e BA	1.634	0	0
2e BA-JR	1.634	0	0
Uitvoering	2.578	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

In het kader van de effectief overgedragen gronden in 2020 werd een (ESR-neutrale) vordering van het ANB ten opzichte van de VLM geboekt ten belope van 2.578 keuro.

QDX-2QCEAFA-OW – WE MAKEN NATUUR EN NATUURBELEVING TOT EEN VERBINDEND ELEMENT IN DE SAMENLEVING, VIA EEN NETTO TOENAME AAN NATUUR EN BOS MET HOGE KWALITEIT, EEN PASSEND BEHEER EN BESCHERMING VAN NATUUR EN EEN DOELTREFFEND SOORTENBELEID- EN BEHEER

Korte inhoud

Dit artikel omvat enerzijds een aantal diverse ontvangsten die moeilijk vooraf geraamd kunnen worden en waarvan vooraf ook geen exacte bedragen gekend zijn. Het gaat om de occasionele vervreemding van onroerende goederen en de verkoop na afschrijving van investeringsgoederen die aangekocht zijn met middelen van het MINAfonds.

Anderzijds worden op dit artikel, naar aanleiding van de implementatie van het nieuwe boekingschema voor de Grondenbanken bij de VLM, vanaf 2020 ook de opbrengsten geboekt die voortvloeien uit het beheer van gronden die door de VLM gekocht werden in het kader van de grondenbanken van het ANB.

(duizend euro)

2020	AO	TO	LO
2e BA	838	0	0

2e BA-JR	838	0	0
Uitvoering	801	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De begrotingsuitvoering op dit artikel is quasi optimaal verlopen en dit conform de planning toegelicht in de BBT voor BO/BA2020.

QDX-3QCE2FA-PA – WE MAKEN NATUUR EN NATUURBELEVING TOT EEN VERBINDEND ELEMENT IN DE SAMENLEVING, VIA EEN NETTO TOENAME AAN NATUUR EN BOS MET HOGE KWALITEIT, EEN PASSEND BEHEER EN BESCHERMING VAN NATUUR EN EEN DOELTREFFEND SOORTENBELEID- EN BEHEER

Korte inhoud

Dit nieuw begrotingsartikel werd bij BO 2020 opgezet naar aanleiding van de implementatie van het nieuwe boekingsschema voor de Grondenbanken bij de VLM. Op dit begrotingsartikel wordt de (ESR-neutrale) betaling voorzien van het jaarlijkse voorschot voor grondenbanken die gefinancierd worden via het MINAfonds. Daarnaast wordt ook de verrekening van de netto opbrengsten voorzien op dit begrotingsartikel.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2020	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Overflow	2.000	2.000	2.258	2.000	2.000	2.258
Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Overflow	2.000	2.000	2.258	2.000	2.000	2.258

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De begrotingsuitvoering in VAK op dit artikel is quasi optimaal verlopen en dit conform de planning toegelicht in de BBT voor BO/BA2020.

QDX-3QCE2FA-WT – WE MAKEN NATUUR EN NATUURBELEVING TOT EEN VERBINDEND ELEMENT IN DE SAMENLEVING, VIA EEN NETTO TOENAME AAN NATUUR EN BOS MET HOGE KWALITEIT, EEN PASSEND BEHEER EN BESCHERMING VAN NATUUR EN EEN DOELTREFFEND SOORTENBELEID- EN BEHEER

Korte inhoud

Dit begrotingsartikel bevat de middelen van het Agentschap voor Natuur en Bos op het MINAfonds. De middelen worden in hoofdzaak aangewend voor uitgaven op het vlak van biodiversiteitsbeleid, voor beleidsvoorbereiding en voor de aankoop,

de inrichting en het beheer van het patrimonium van het ANB. Dit onder meer in functie van de realisatie van de Europese natuurdoelen die, in uitvoering van de Habitat- en Vogelrichtlijn, op 23 april 2014 door de Vlaamse regering definitief zijn goedgekeurd.

De taakstelling van deze Europese natuurdoelen die aan het ANB zijn toegemeten, stelt het ANB voor een grote uitdaging. Voor de realisatie van de nodige maatregelen voor het behoud en de versterking van de Europees en Vlaams beschermde habitats en soorten is een behoorlijke financiële inspanning nodig. Als eerste stap naar de realisatie ervan lag de focus op beheer, inrichting en de implementatie van de instandhoudingsdoelstellingen, waar mogelijk. Over een tijdsspanne van 10 jaar werd ondertussen een evolutie afgelegd van algemeen beheer en inrichting in functie van het verhogen van de biodiversiteit naar beheer en inrichting gericht op de realisatie van de Europese natuurdoelen enerzijds en het behoud en de bescherming van regionaal belangrijke natuur, waaronder Vlaams prioritaire soorten, anderzijds. Concreet wordt het percentage van de werkings- en investeringskredieten van het ANB, bestemd voor werken in uitvoering van deze instandhoudingsdoelstellingen, systematisch opgetrokken. Ook van de partners wordt eenzelfde heroriëntering van de bestaande kredieten gevraagd, wat neerkomt op een verhoging van de middelen die ingezet worden voor de concrete realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen.

Zowel de kredieten voor aankoop, inrichting en beheer als de subsidies voor terreinbeherende verenigingen en andere initiatiefnemers werden geheroriënteerd naar en beter afgestemd op de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen.

Daarnaast is er ook het geactualiseerde Sigmaphan, als onderdeel van de Ontwikkelingsschets 2010 (Langetermijnvisie voor het Schelde-estuarium). Omdat de noodzakelijke inrichtingswerken op de Zee- en Westerschelde, ter verbetering van de toegankelijkheid van de Antwerpse haven en de veiligheid, een duidelijke impact hebben op Speciale Beschermingszones werd op diverse niveaus beslist dat een stevig natuurlaanpak als mitigatie nodig was. Deze langetermijnvisie voorziet daarom in een piste naar een gunstige staat van zowel de toegankelijkheid, de veiligheid als van de natuurlijkheid tegen 2030. De realisaties binnen het project geven invulling aan de realisatie van instandhoudingsdoelstellingen zoals voorzien in het regeerakkoord en ook hoger aangehaald. De degelijkheid van deze aanpak werd door Europa al erkend. Deze werkwijze biedt de mogelijkheid om voor sectoren als landbouw en plattelandrecreatie duidelijkheid te brengen i.v.m. de verwachte evoluties qua grondinname over langere termijn en daarbij een passend flankerend beleid op te maken.

Tenslotte wordt verder ingezet op een verbeterde beleving en toegankelijkheid van groene domeinen en de realisatie van multifunctionele stadsbossen. De praktische uitvoering van deze opdracht gebeurt zowel door het Agentschap voor Natuur en Bos zelf als via het toekennen van subsidies vanuit dit begrotingsartikel. De uitbreiding van de te beheren oppervlakte alsook het realiseren van een duurzame instandhouding leggen extra druk op de budgetten voor het uitvoeren van werken, waarbij het ANB continu inzet op efficiëntiewinsten.

Naast bovengenoemde bestedingen is het budget binnen dit begrotingsartikel eveneens bestemd voor volgende doelstellingen:

- Het beleid inzake groenjobs is decretaal en bij Besluit van de Vlaamse Regering en Ministerieel Besluit geregeld. Vanuit de natuursector (natuurverenigingen, terreinbeherende verenigingen, bosgroepen, regionale landschappen, maar ook lokale besturen die natuurgebied bezitten) bestaat een belangrijke behoefte aan kwaliteitsvol natuur- en bosbeheer. Dergelijke ecologisch waardevolle werken zijn echter vaak

arbeidsintensief en, vanuit louter (micro-)economisch perspectief, verlieslatend. Veel van deze beheerders beschikken bovendien over onvoldoende eigen middelen beschikken om de noodzakelijke werken zelf te laten uitvoeren. Het beleid heeft er dan ook voor gekozen om deze actoren geldelijk te ondersteunen door subsidies in het leven te roepen die dergelijke werken financieel mogelijk maken.

- Het Regeerakkoord 2020-2024 voorziet in de uitbreiding van de gebieden onder effectief natuurbeheer (erkende, Vlaamse of bosreservaten, andere natuurgebieden onder vergelijkbaar beheerplan). Eén manier om dit te realiseren betreft de subsidiëring van de verwerving van percelen door derden met als doel ze te laten erkennen als reservaat. Het Besluit van de Vlaamse Regering van 20 juni 2014 tot regeling van het Vlaams NATURA 2000-programma, de managementplannen NATURA 2000, de zoekzones en de actiegebieden voor de specifieke instandhoudingsdoelstellingen voor Europees te beschermen soorten en habitats bepaalt dat minstens 75% van dit krediet aangewend moet worden voor het instandhoudingsbeleid. Het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu vormt de rechtsgrond voor het aankoopbeleid van natuurgebieden.
- De realisatie van de IHD's vraagt een forse investering in inrichtingswerken zoals afgraven, bosvorming, hermeanderen, exoten bestrijden, baggeren,... Een aantal van deze werken zal via grootschalige natuurinrichtingsprojecten moeten verlopen. Er zijn echter ook tal van kleine inrichtingen noodzakelijk die snel en op maat afgesproken kunnen worden. Hiervoor werkt het ANB maximaal samen met partners. Naast de interne integratie in het beleid van andere entiteiten zijn deze samenwerkingen en partnerschappen met lokale actoren essentieel om de planvorming op Vlaams niveau inzake instandhoudingsdoelstellingen en soortenbescherming om te zetten in effectieve realisaties op het terrein. Er wordt hierbij sterk ingezet op de projectmatige ondersteuning van alle partners in het natuurbeleid zoals vzw's, bosgroepen, regionale landschappen en private personen voor beheer- en inrichtingswerken met het oog op de realisatie van de IHD's.

(duizend euro)

2020	VAK			VEK		
	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Overflow	87.426	97.245	97.116	90.779	99.509	101.831
Overflow	0	0	0	3.166	3.517	3.517
Totaal excl. Overflow	87.426	97.245	97.116	87.613	95.992	98.314

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De begrotingsuitvoering in VAK op dit artikel is quasi optimaal verlopen en dit conform de planning toegelicht in de BBT voor BO/BA2020.

In het kader van de Blue deal werd er via Ministerieel Besluit aanvullend voor 9.492 keuro aan versnelde aankoopsubsidies voorzien vanuit begrotingsartikel QBX-3QCE2DA-WT, om toe te laten dat er geen prefinanciering meer noodzakelijk is bij de natuurverenigingen.

QBX-3QCE2FY-IS – VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)

Korte inhoud

Via dit artikel wordt vanuit het ANB budget voorzien voor het uitoefenen van het recht van voorkoop en voor de aankopen door de VLM binnen de lokale grondenbanken.

In het regeerakkoord en de Beleidsnota Omgeving is het project "Meer bos voor Vlaanderen" opgenomen. Met dit project wordt de realisatie van 4.000 ha extra bos tegen 2024 en 10.000 ha extra bos tegen 2030 beoogd. Ten behoeve hiervan is in 2020 binnen de VLM de grondenbank 'Bebossing' opgericht. Doel van deze grondenbank is de verwerving van bebosbare gronden te versnellen en dit zowel via rechtstreekse aankoop als via ruil. Deze basisallocatie betreft een kapitaalstoelage aan de VLM voor het uitvoeren van de grondenbank 'Bebossing'.

Voor de realisatie van het Geactualiseerd Sigmaplan besliste de Vlaamse Regering om via een grondenbank te voorzien in een voldoende aanbod aan ruilgronden zodat landbouwers hun activiteiten kunnen verplaatsen naar andere gronden en al in een vroeg stadium hun bedrijfsvoering kunnen heroriënteren. In uitvoering van deze beslissing werd in 2007 een grondenbank 'Sigma' opgericht door de VLM met het Agentschap voor Natuur en Bos. Het Agentschap voor Natuur en Bos staat in voor de overdracht van kredieten aan de VLM voor het uitvoeren van de grondenbank.

Bij de goedkeuring van het project 'Rivierherstel Leie' besliste de Vlaamse regering een flankerend landbouwbeleid in te stellen. Dit beleid omvat onder meer de oprichting van een grondenbank door de VLM met het Agentschap voor Natuur en Bos. In 2012 werd de grondenbank 'Rivierherstel Leie' opgericht. Het Agentschap voor Natuur en Bos staat in voor de overdracht van kredieten aan de VLM voor het uitvoeren van deze grondenbank.

Vanuit dit artikel ontvangt de VLM tevens een inkomenstoelage voor studies in het kader van het flankerend beleid voor de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen (IHD's), voor vergoedingen bedrijfsbegeleiding in het kader van het herstructureringsprogramma Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) voor rode en oranje bedrijven en voor flankerende vergoedingen bij dossiers bedrijfsverplaatsing / -reconversie / -beëindiging in het kader van datzelfde herstructureringsprogramma PAS.

Tenslotte is er op dit artikel een kapitaalstoelage aan de VLM voor:

- ✓ het verwerven en het uitwinnen van het gebruik van gronden en gebouwen in het kader herstructureringsprogramma Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) voor rode bedrijven en oranje bedrijven (inclusief de eigenaarstoelage en de wijkersstimulus die daarbij van toepassing zijn);
- ✓ het verwerven van ruilgronden in het kader van de lokale grondenbank 'IHD flankerend beleid' die gericht is op het uitruilen van IHD-getroffen landbouwers;
- ✓ het beheren en het uitvoeren van (sloop)werken aan onroerende goederen verworven in het kader van de lokale grondenbank 'IHD flankerend beleid' en in het kader van het herstructurerings- programma PAS voor rode en oranje bedrijven.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2020	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Over-flow	16.740	10.281	10.281	14.220	14.929	11.288
Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Over-flow	16.740	10.281	10.281	14.220	14.929	11.288

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Er werd in de loop van 2020 via Ministerieel Besluit een budget van 1.910 keuro VAK en VEK herverdeeld naar dit artikel met het oog op de grondenbank 'Bebossing'. Dit budget werd gecompenseerd op artikels QBX-3QCE2NR-IS en QBX-3QCE2NY-IS.

Er werd in het najaar van 2020 via Ministerieel Besluit een budget van 7.387 keuro VAK herverdeeld van dit artikel. Dit budget werd gecompenseerd naar artikel QBX-3QCE2NJ-WT.

Er werd in het najaar van 2020 via Ministerieel Besluit een budget van 982 keuro VAK herverdeeld van dit artikel. Dit budget werd gecompenseerd naar artikels QBX-3QCE2DQ-IS, QBX-3QCE2GY-IS, QBX-3QCE2OC-WT en QB0-1QCE2OA-WT.

Er werd in het najaar van 2020 via Ministerieel Besluit een budget van 1.500 keuro VEK herverdeeld van dit artikel. Dit budget werd gecompenseerd naar artikel QD0-1QCE5FY-IS.

Er werd in het najaar van 2020 via Ministerieel Besluit een budget van 299 keuro VEK herverdeeld naar dit artikel om alle betalingen in verband met recht van voorkoop en de grondenbanken aan de VLM te kunnen vereffenen. Dit budget werd gecompenseerd op artikel QE0-1QEE2KA-WT.

Er werd in 2020 een budget van 2.910 keuro vastgelegd en vereffend ten behoeve van het verwerven en het beheren van gronden in het kader van de grondenbank 'Bebossing'.

In 2020 werd aanvullend via basisallocatie QBX QC046 6141 een rechtstreekse kapitaalstoelage aan de VLM ingeschreven voor het uitvoeren van deze Sigma-grondenbank. Er werd in 2020 een budget van 800 keuro vastgelegd en vereffend. Het vereffeningsbudget werd aangewend voor het verwerven en het beheren van gronden in het kader van de grondenbank 'Sigma'.

In 2020 werd aanvullend via de basisallocatie QBX QC047 6141 een rechtstreekse kapitaalstoelage aan de VLM ingeschreven voor het uitvoeren van de grondenbank 'Rivierherstel Leie'. Er werd in 2020 een budget van 200 keuro vastgelegd en

vereffend ten behoeve van het verwerven en het beheren van gronden in het kader van de lokale grondenbank 'Rivierherstel Leie'.

Van het vereffeningsbudget werd 95 keuro aangewend voor het uitbetalen van vergoedingen bedrijfsbegeleiding binnen het herstructureringsprogramma PAS voor rode en oranje bedrijven. Het resterend VEK van 780 keuro diende voor het uitbetalen van flankerende vergoedingen bij een dossier bedrijfsverplaatsing in het kader van het herstructureringsprogramma PAS voor rode bedrijven.

Er werd een budget van 5.371 keuro vastgelegd en een vereffeningsbudget opgevraagd van 5.205 keuro in het kader van het herstructureringsprogramma PAS voor rode bedrijven. Het budget werd aangewend voor het beëindigen van het landbouwgebruik bij 2 dossiers bedrijfsbeëindiging (circa 606 keuro) en voor het verwerven van onroerende goederen bij een dossier koopplicht (circa 66 keuro). De resterende middelen werden aangewend voor het verwerven en beheren van gronden in het kader van de lokale grondenbank 'IHD flankerend beleid'.

3.1.3. Overige entiteiten onder gezag

3.1.3.1. Eigen Vermogen Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (EV INBO)

Bij het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) is een Eigen Vermogen ingesteld waaraan rechtspersoonlijkheid is toegekend onder de benaming "Eigen Vermogen van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek", afgekort EV INBO.

Binnen het EV INBO worden projecten uitgevoerd die met externe middelen gefinancierd worden. Het EV INBO heeft als voornaamste doel de onderzoeksmiddelen van het INBO aan te vullen indien rechtstreeks toegewezen publieke middelen niet volstaan om een volwaardig toekomstgericht onderzoek uit te voeren. Het biedt de mogelijkheid om in te gaan op nieuwe onderzoeksthema's (o.a. klimaat en biodiversiteit, natuur in de stad, biodiversiteit en landbouw, koolstofsequestratie, ...) die onmiddellijke of op (middel)lange termijn beleidsrelevant zijn of zullen zijn. Net als voor het INBO blijft ook voor het EV INBO de relevantie voor het biodiversiteitsbeleid een fundamentele voorwaarde voor het verrichten van onderzoek. Het EV INBO voert opdrachten uit voor een breed spectrum aan klanten zoals de Vlaamse en lokale overheden, Belpo, universiteiten, natuur- en bosorganisaties, landbouw, jacht of visserij. Ook Europa (Horizon2020, Biodiversa, Interreg, LIFE+ projecten) behoort tot een regelmatige opdrachtgever.

De internationale wetenschappelijke samenwerkingen die via deze projecten worden uitgebouwd, versterken het imago van het INBO en laten het toe zijn netwerk te onderhouden en uit te breiden. Ze creëren kansen voor het delen van ervaring en kennis, voor data-uitwisseling en voor de ontwikkeling van Europese monitoringfaciliteiten. Het EV INBO biedt verder de mogelijkheid om doctoraatsbeursalen aan te trekken en (mee) te financieren met het oog op het uitvoeren van vernieuwend wetenschappelijk onderzoek gericht op uiteindelijke beleidsimplementatie van korte tot langere termijn en om inzichten te verbreden in het waarom van de toestand en trends van de biodiversiteit en ecosysteemdiensten in Vlaanderen en daarbuiten.

Het EV INBO oefent zijn activiteiten uit binnen 1 ISE: de ISE F Natuur en Biodiversiteit.

ISE F NATUUR EN BIODIVERSITEIT

Ontvangsten

Het overgedragen overschot van de vorige boekjaren bedraagt 4.854 keuro. Dit cijfer komt overeen met de overdracht van het reële saldo van de uitvoering van 2019.

Het bedrag aan verkopen bedraagt 2.365 keuro. Dit is 7% (167 keuro) minder dan oorspronkelijk begroot was. De reden hiervoor is dat een aantal voorziene projecten later zijn gestart dan oorspronkelijk werd voorzien, meestal ten gevolgen van de COVID-19 pandemie.

Vermits het EV INBO binnen de consolidatiekring valt, worden interrelaties met anderen binnen deze institutionele groep vermeld. De inkomensoverdracht van onderwijsinstellingen van de institutionele overheid worden binnen code 46.50 opgenomen. We ontvingen in 2020 40 keuro voor het SBO-project 142003800, "gEO4GOV". Er werden voor 26 keuro opbrengsten overgedragen naar boekjaar 2021. Dit resulteert in een netto saldo van 14 keuro binnen code 46.50 voor 2020. Bij de opmaak van de begroting was dit project nog niet voorzien.

De inkomensoverdracht van andere eenheden van de overheid wordt binnen code 46.70 opgenomen. Binnen deze code vallen het "Future Foodplains" alsook het "Lifewatch" project. Voor het "Future Foodplains" project werd 125 keuro aan subsidies ontvangen en 33 keuro aan opbrengsten overgedragen naar 2021. Dit resulteert in een totaal van 92 keuro voor het "Foodplains" project. Voor het "Lifewatch" project werd een totaal aan 349 keuro aan subsidies ontvangen en voor 252 keuro aan nog op te stellen facturen geboekt. Dit resulteert in een netto totaal van 693 keuro binnen code 46.70.

De inkomensoverdrachten of subsidies die het EV INBO ontving van de federale overheid worden opgenomen onder ESR code 49.40. In 2020 werd een totaal van 212 keuro ontvangen. Dit is 59% (302 keuro) minder dan begroot, wat ook weer grotendeels te verklaren valt door het feit dat projecten tijdelijk werden uitgesteld ten gevolge van de COVID-19 pandemie en de ontvangsten werden verschoven naar 2021.

Uitgaven

Het over te dragen overschot van het boekjaar bedraagt 4.867 keuro. Er zal dus niet verder ingeteerd worden in 2020, in tegenstelling tot de intering van 308 keuro die eerder begroot werd. Dit is volledig te wijten aan het feit dat de renovatiewerken in Gaverstraat 4 en de daarbij horende uitgaven vertraging hebben opgelopen. De intering zal bijgevolg opschuiven naar begrotingsjaar 2021.

De werkelijke loonkost ligt 14% (446 keuro) lager dan begroot. Dit kan verklaard worden door het feit dat verschillende werknemers van het EV INBO ten gevolgen van de COVID-19 pandemie ervoor gekozen hebben corona-ouderschapsverlof op te nemen.

De werkingskosten bedragen 693 keuro. Deze liggen 21% (118 keuro) hoger dan begroot. Dit is te wijten aan de algemene werkingskosten (ESR code 12.21) die 126 keuro hoger liggen dan gepland. Op sommige projecten werd een deel dat voorzien was voor personeel overgezet naar werking, hetgeen deze stijging verklaart.

Voor het boekjaar 2020 werd een totaal van 308 keuro begroot voor de nieuwbouw van gebouwen. Hiervan werd maar voor 69 keuro gerealiseerd. De renovatiewerken van de Gaverstraat 4 liepen vertraging op (grotendeels corona-

gerelateerd). De nog niet voorziene uitgaven werden voorzien in de begroting van 2021.

3.1.4. Overige entiteiten onder toezicht

3.1.4.1. Vlaamse Landmaatschappij (VLM)

De juridische opzet, doelstellingen en taken van de VLM werden in deze BBT reeds besproken onder punt 1.1.4.1.

De VLM oefent haar activiteiten uit onder ISE D Water, ISE N Omgevingsbeleid Ruimte en Milieu, ISE G Plattelandsbeleid en ISE F Natuur en Biodiversiteit. De financiering van de werking van de VLM verloopt voornamelijk via de toelage-artikels QB0-1QCE2NY-IS (algemene werking) en QB0-1QCE5NY-IS (investeringen). Deze 2 artikels worden in de begroting, conform de instructies, integraal toegewezen aan het grootste ISE binnen de VLM-begroting: ISE N Omgevingsbeleid Ruimte en Milieu. Voor de bespreking van de kredietevolutie van deze interne stromen naar de VLM wordt verwezen naar de besprekingen van artikels QB0-1QCE2NY-IS en QB0-1QCE5NY-IS.

Hieronder worden enkel de kredieten besproken die onder ISE F Natuur en biodiversiteit ressorteren. Voor de VLM-kredieten binnen de andere ISE wordt verwezen naar de bespreking van de andere betrokken ISE in deze BBT.

ISE F NATUUR EN BIODIVERSITEIT

In 2020 zetten we volop in op uitvoering van het programma 'Meer bos in Vlaanderen'. We richtten de grondenbank 'Bebossing' op en konden hiermee 30 ha aankoop realiseren waarvan 20,4 ha ruilgrond en 8,5 ha rechtstreeks te bebossen percelen. We realiseerden 10 ha bosuitbreiding en 23 ha boscompensatie in het plantseizoen 2020-2021. De middelen voor natuurinrichtingsprojecten werden maximaal ingezet om behoud, herstel, beheer en de ontwikkeling van natuur en natuurlijk milieu te realiseren - met focus op de SBZ-gebieden en realisatie van IHD's - en in nauw overleg met de betrokken eigenaars en gebruikers. We zetten hierbij in op uitvoering binnen de natuurinrichtingsprojecten Berlarebroek, Wellemeersen, Schuddebeurze, Kraenepoel, Dijlevallei, Torfbroek, Zwarte beek, Vrieselhof, Zoerselbos, Liereman en Graafweide-Schupleer. In Zwarte beek werd de natuurinrichtingsakte verleden waardoor we de vallei verder kunnen vernatten en het veen vrijwaren voor de toekomst.

Een grondenbank en zo nodig flankerend beleid werden ingezet voor de realisatie van natuur- en bosdoelstellingen, met prioriteit voor de IHD-doelstellingen.

Met het flankerend beleid werd ook de daling van de uitstoot van ammoniak door landbouwbedrijven verder gestimuleerd om zo zowel de natuurdoelen in NATURA 2000 gebieden in goede staat van instandhouding te brengen als om de landbouwuitbating duurzaam te kunnen verderzetten. In een intensief begeleidingstraject van rode en oranje PAS-bedrijven behandelden we afgelopen jaar 11 nieuwe aanvragen voor bedrijfsadvies en 9 nieuwe aanvragen voor bedrijfsreconversie, bedrijfsverplaatsing of koopplicht. De eerste afbraak van een rode PAS hoeve is uitgevoerd i.f.v. de reductie van de deposities op het habitat gebied West Vlaams Heuvelland.

Ontvangsten

Er werden hiertoe in de VLM begroting 27.252 keuro aan ontvangsten voorzien en 23.011 keuro VAK en 30.630 keuro VEK aan uitgaven, wat tevens een intering van 3.378 keuro op het saldo met zich meebrengt. In 2020 werden 22.102 keuro

ontvangsten gerealiseerd en gebeurden 24.947 keuro VAK en 28.242 keuro VEK aan uitgaven.

Via begrotingsartikel QBX-3QCE2FY-IS, toelage aan de VLM voor uitgaven in het kader van instandhoudingsdoelstellingen (IHD) en programmatische aanpak stikstof (PAS), werd 0 keuro VAK (het oorspronkelijk beschikbaar VAK bij BA2020 werd herschikt) en 3.220 keuro VEK voorzien. Dit artikel omvat het budget voor de uitvoering van een aantal maatregelen die zijn goedgekeurd in het kader van het herstructureringsprogramma PAS – rode en oranje bedrijven. Meer concreet werd het budget aangewend voor de uitbetaling van studies en vergoedingen bij de inzet van volgende maatregelen: bedrijfsverplaatsing, bedrijfsreconversie, bedrijfsbeëindiging en bedrijfsbegeleiding. Er werden 875 keuro aan ontvangsten gerealiseerd.

Vanuit de activiteiten van natuurinrichting werd bij begrotingsopmaak 2 keuro ontvangsten uit pachten voorzien en 1.026 keuro aan recuperaties van partners voor hun bijdrage in natuurinrichtingsprojecten. Er werden 2 keuro ontvangsten aan pachten gerealiseerd en 323 keuro ontvangsten van partners.

Via begrotingsartikel QD0-1QCE5FY-IS werd vanuit het ANB een VAK van 3.603 keuro en een VEK van 4.140 keuro (via herschikking werd 1.500 keuro extra voorzien t.o.v. BA2020) voorzien voor de afhandeling van investeringsprojecten inzake natuurinrichting. 4.140 keuro werd ook ontvangen. De vastleggingsruimte werd volledig benut.

Via begrotingsartikel QBX-3QCE2FY-IS werd vanuit het ANB voorzien in een VAK van 1.000 keuro en VEK van 1.299 keuro (via herschikking werd 299 keuro extra VEK voorzien t.o.v. BA2020) voor de uitoefening van het voorkeepsrecht en de koopplichten in het kader van het Natuurdecreet. 1.299 keuro aan ontvangsten werden ook gerealiseerd. 5 keuro aan ontvangsten werden gerealiseerd vanuit een verkoop van grond aan het ANB.

De bijdrage van de provincies en de gemeenten in de inrichtingswerken werd berekend op 110 keuro. Er gebeurden in 2020 geen recuperaties. Vanuit het ANB werd via begrotingsartikel QDX-3QCE2FA-PA in een voorschot van 500 keuro voorzien voor de uitoefening van het voorkeepsrecht en de koopplichten in het kader van het Natuurdecreet. Deze middelen werden via herschikking extra voorzien t.o.v. BA2020. Dit werd ook ontvangen.

Vanuit de activiteiten van de grondenbanken werd voor 803 keuro aan ontvangsten voorzien ten gevolge het doorrekenen van kosten aan het ANB. Deze ontvangst werd niet gerealiseerd. Er werden 136 keuro aan pachtontvangsten gerealiseerd.

Via begrotingsartikel QBX-3QCE2FY-IS, een toelage aan de VLM voor uitgaven in het kader van instandhoudingsdoelstellingen (IHD) en programmatische aanpak stikstof (PAS), werd 5.371 keuro VAK en 6.500 keuro VEK voorzien (VAK en VEK werden aangepast t.o.v. BA2020 ingevolge herschikkingen). Dit artikel omvat het budget voor enerzijds de aankoop van ruilgronden voor landbouwers die worden getroffen door de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen en anderzijds de aankoop, inclusief de eventuele eigenaarstoelag en wijkersstimulus, van gronden en gebouwen in het kader van het herstructureringsprogramma PAS rode en oranje bedrijven. Het beschikbaar toelagebedrag werd vastgelegd en er werd uiteindelijk voor 5.205 keuro aan ontvangsten gerealiseerd.

Via begrotingsartikel QBX-3QCE2FY-IS werd voorzien in een VAK en VEK van 3.910 keuro voor grondverwerving voor bosuitbreiding, Sigma en Rivierherstel Leie. Volgens begroting werd 800 keuro ontvangen voor Sigma, 200 keuro voor Rivierherstel Leie en 2.910 keuro voor bosuitbreiding. Via herschikking werden 1.910 keuro extra VAK en VEK-middelen toegekend t.o.v. BA2020.

Er werd voorzien in een opbrengst van 2.460 keuro ten gevolge de verkoop van grond aan het ANB in lopende grondenbankovereenkomsten. Uiteindelijk werd er 2.935 keuro geboekt en dit vanuit de toepassing van het nieuwe boekhoudschema.

De geraamde opbrengst uit de verkoop van gronden was 779 keuro, binnen deze ISE werd er voor 61 keuro gerealiseerd.

Uit ontvangsten als voorschotten voorzag de VLM 2.503 keuro. Het betreft de bijdrage van het ANB voor grondenbankwerking voor 2.500 keuro (buffer grondenbank, grondenbank Vinderhoutse Bossen en grondenbank Sigma) en 3 keuro omdat de opbrengsten hoger zijn dan de kosten bij de verrekening van opbrengsten en kosten met het ANB. 2.500 keuro werd ook gerealiseerd en geboekt als voorschot. 211 keuro ontvangsten vloeiden voort uit de toepassing van het nieuwe boekhoudschema.

Uitgaven

De uitgaven bestonden volgens de begrotingsopmaak voor 2.937 keuro VEK uit vergoedingen in bedrijfsbegeleiding in het kader van het flankerend beleid IHD-PAS. 177 keuro uitgaven zijn gekoppeld aan de via het ANB voorziene inkomst voor het project Kwetshage. Er werd voor 604 keuro vastgelegd en 887 keuro uitbetaald.

In de natuurinrichtingsactiviteiten werd voor 272 keuro VAK en 335 keuro VEK uitgaven aan studies geraamd waarvan 260 keuro werd vastgelegd en 358 keuro werd uitbetaald, 9 keuro VAK en VEK aan te betalen onroerende voorheffing (8 keuro vastgelegd en 3 keuro uitbetaald), 557 keuro VAK en VEK aan uitbetalingen cultuurschade en andere vergoedingen (556 keuro VAK en VEK gerealiseerd), 1.568 keuro VAK en VEK voor grondaankopen (1.568 keuro VAK en 1.560 keuro VEK gerealiseerd) en 2.842 keuro VAK en 5.939 keuro VEK voor water- en wegenbouwkundige inrichtingswerken. In 2020 werd hiervoor 2.679 keuro vastgelegd en 5.964 keuro uitbetaald.

In de grondenbankactiviteiten werd 12.933 keuro VAK en 14.398 keuro VEK budget voorzien voor grondaankopen, 492 keuro VAK en VEK voor vergoedingen flankerend beleid en 1.006 keuro VAK en 886 keuro VEK voor grond gerelateerde werkings- en projectkosten. 13.883 keuro VAK en 13.913 keuro VEK werd er aangerekend voor grondaankopen, 484 keuro VAK en 493 keuro VEK voor vergoedingen flankerend beleid en 1.011 keuro VAK en 724 keuro VEK voor grond gerelateerde werkings- en projectkosten. Er werd 66 keuro VAK en VEK voorzien voor te betalen onroerende voorheffing (realisatie van 49 keuro VAK en VEK) en 47 keuro VAK en VEK voor doorrekening van opbrengsten aan het ANB (niet gerealiseerd). Er gebeurden voor 125 keuro vastleggingen en 15 keuro betalingen voor inrichtingswerken.

Aan aflossing van leningen voorzag de VLM 3.219 keuro VAK en VEK. Het betrof 2.460 keuro ingevolge de voorziene overdracht van gronden voor dat bedrag en 759 keuro ingevolge de voorziene afrekening van kosten en opbrengsten voortkomend uit de grondenbankovereenkomsten met het ANB. De uiteindelijke uitvoering in 2020 bedroeg 3.720 keuro VAK en VEK.

4. ISE PLATTELANDSBELEID

Onder dit ISE vallen alle taken, doelstellingen en budgetten die verband houden met het beleidsveld Plattelandsbeleid.

De uitdagingen van het platteland zijn interbestuurlijk en interdisciplinair. Ze situeren zich op het vlak van landschapsbeheer, klimaat, mobiliteit, dorpen, sociale cohesie en innovatie. Een Vlaams plattelandskader wordt uitgebouwd dat inhoudelijke en financiële ondersteuning biedt voor de werking van lokale besturen en actoren voor specifieke plattelandsthema's zoals lokale voorzieningen, voedselproductie, landschap en open ruimte, landelijke mobiliteit en recreatie. Dit Vlaams kader voor plattelandsbeleid gaat uit van een wetenschappelijke onderbouwing van de beleidsvoorstellen, duidelijke beleidskeuzes, begeleiding en opvolging van de uitvoering, evaluatie van de behaalde resultaten en impact.

Het plattelandsbeleid is ook ingebed in het Europese plattelandsbeleid en geeft invulling aan de verbrede landbouw- en plattelandsdoelstellingen. Dit Europees landbouw- en plattelandsontwikkelingsbeleid (PDPOIII 2014-2020 en GLB na 2020) wordt met het PDPO III 2014 - 2020 gerealiseerd. Het GLB 2021 - 2027 wordt beleidsmatig voorbereid.

Concreet wordt voornamelijk volgende doelstelling ondersteund binnen dit ISE: de Vlaamse overheid pakt de uitdagingen van het platteland aan met een specifiek plattelandsbeleid.

De beleidskredieten onder dit ISE hebben in hoofdzaak betrekking op:

- cofinanciering Vlaams Gewest voor plattelandsprojecten en leedergroepen ingevolge het plattelandsontwikkelingsprogramma voor Vlaanderen 2014 - 2020;
- subsidies platteland Plus;
- de werking van de VLM inzake plattelandsbeleid (inclusief lonen);
- de beleidsondersteunende werking van de VLM inzake plattelandsbeleid (met inbegrip van projectsubsidies).

4.1. Budgettair kader

Onder dit luik Budgettair kader is het de bedoeling dat het totaal van alle kredieten uit de algemene uitgavenbegroting dat wordt toegewezen aan de betrokken ISE besproken wordt.

In het geval van ISE Plattelandsbeleid zijn er echter enkel uitgavenkredieten voorzien op de DAB MINAfonds. Deze worden verder besproken onder punt 4.1.2.

Enkel de VLM is als entiteit actief op het vlak van de ISE Plattelandsbeleid.

4.1.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

Niet van toepassing

Uitgavenartikelen

Niet van toepassing

4.1.2. DAB's

DAB MINAFONDS

Ontvangstenartikelen

Niet van toepassing

Uitgavenartikelen

QBX-3QCE2GA-WT – EEN SPECIFIEK PLATTELANDSBELEID VOOR PLATTELANDSUITDAGINGEN

Korte inhoud

Vanuit dit artikel worden de cofinanciering van het Vlaams Gewest voor plattelandsprojecten en leadergroepen ingevolge het plattelandsontwikkelingsprogramma voor Vlaanderen, projectsubsidies in het kader van het geïntegreerd plattelandsbeleid voor Vlaanderen en Platteland Plus gefinancierd.

De middelen van dit begrotingsartikel worden in 2020 voor PDPO III en Platteland Plus projecten gebruikt.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2020	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Over-flow	3.241	3.145	3.143	3.904	3.808	735
Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Over-flow	3.241	3.145	3.143	3.904	3.808	735

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Er werd in het najaar van 2020 via Ministerieel Besluit een budget van 96 keuro VAK en VEK herverdeeld van dit artikel. Dit budget werd gecompenseerd naar artikel QBX-3QCE2GY-IS.

De certificatie-audit 2018 van het PDPO III heeft ertoe geleid dat eerdere uitbetalingen teruggevorderd moesten worden bij de betrokken promotoren. Zowel de Vlaamse overheid als de betrokken provincies waren echter van oordeel dat de betrokken projecten waardevol zijn en bijdragen tot de doelstellingen zoals voorzien in de provinciale plattelandsbeleidsplannen. Ze zijn er ook van overtuigd dat de betrokken promotoren niet op de hoogte konden zijn van de verkeerde interpretatie van het reglement en dus geen fout treft. Er werd dan ook beslist om over te gaan tot het treffen van een dading met de betrokken promotoren. Met de betrokken provincies is afgesproken dat de Vlaamse overheid en de betrokken provincie elk voor de helft van de dading zou instaan. Deze middelen werden in

2019 vastgelegd. In 2020 werden de dadingen vereffend voor een bedrag van 663 keuro.

Verder wordt op dit artikel de Vlaamse cofinanciering aan PDPO-projecten verstrekt die uitvoering geven aan plattelandsmaatregelen 'Versterken omgevingskwaliteit en vitaliteit van het platteland door investeringen', 'Versterken omgevingskwaliteit en vitaliteit van het platteland door samenwerking', 'Plattelandsontwikkeling door samenwerking met de stedelijke omgeving' en 'Leader'. Daarnaast wordt ook de technische bijstand van de provincies en de werking van de Plaatselijke Leadergroepen hiermee ondersteund. Aan deze subsidies zijn ook Europese en provinciale subsidies gekoppeld. Er werden voor 2.515 keuro vastleggingen genomen. Door de nieuwe werkwijze van vereffening is er heel weinig gerealiseerd. De middelen werden vanuit het MINAfonds wel naar het betaalorgaan bij het departement Landbouw en Visserij gestort, maar nog niet naar de begunstigde. Een project loopt ongeveer 3 jaar en kan halfjaarlijks een declaratie indienen. Bij de opmaak van de begroting werd nog geen rekening gehouden met deze nieuwe werkwijze en daardoor is de realisatiegraad VEK, zijnde 72 keuro, zo laag.

Tenslotte is er de gebiedsgerichte plattelandsmaatregel Platteland Plus. Platteland Plus wordt uitgevoerd in samenwerking met de provincies. De Vlaamse bijdrage aan de Platteland Plus projecten wordt met deze basisallocatie gefinancierd. Deze Platteland Plus projecten krijgen ook provinciale subsidies. Er werden voor 628 keuro vastleggingen genomen. Door de nieuwe werkwijze van vereffening is er heel weinig gerealiseerd. De middelen werden vanuit het MINAfonds wel naar het betaalorgaan bij het departement Landbouw en Visserij gestort, maar nog niet naar de begunstigde. Een project loopt ongeveer 3 jaar en kan halfjaarlijks een declaratie indienen. Bij de opmaak van de begroting werd nog geen rekening gehouden met deze nieuwe werkwijze en daardoor is er geen aanrekening op het voorziene VEK.

QBX-3QCE2GY-IS – VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)

Korte inhoud

Dit begrotingsartikel betreft een aanvullende toelage aan de VLM gericht op de realisatie van lokale plattelandsinitiatieven in het kader van het geïntegreerd plattelandsbeleid.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
2020						
Uitgave incl. Overflow	701	997	997	701	1.096	1.096
Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Overflow	701	997	997	701	1.096	1.096

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Er werd in het najaar van 2020 via Ministerieel Besluit een budget van 200 keuro VAK en VEK herverdeeld naar dit artikel met het oog op de financiering van de vzw Paardenpunt. Dit budget werd gecompenseerd op artikel QBX-3QCE2FY-IS in VAK en op artikel QE0-1QEE2KA-WT in VEK.

Er werd in het najaar van 2020 via Ministerieel Besluit een budget van 99 keuro VEK herverdeeld naar dit artikel met het oog op vereffening van encours. Dit budget werd gecompenseerd op artikel QE0-1QEE2KA-WT.

Er werd in het najaar van 2020 via Ministerieel Besluit een budget van 96 keuro VAK en VEK herverdeeld naar dit artikel. Dit budget werd gecompenseerd op artikel QBX-3QCE2GA-WT.

Het vastleggingsbudget werd in 2020 in hoofdzaak ingezet op de volgende dossiers: Buurten op den Buiten van de Koning Boudewijnstichting (200 keuro), Aanspreekpunt lokale voedselstrategie van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten vzw (250 keuro) en Paardenpunt vzw (200 keuro).

Het vereffeningsbudget volgt het uitvoeringsritme van de vastleggingen.

4.1.3. Overige entiteiten onder gezag

Niet van toepassing

4.1.4. Overige entiteiten onder toezicht

4.1.4.1. Vlaamse Landmaatschappij (VLM)

De juridische opzet, doelstellingen en taken van de VLM werden in deze BBT reeds besproken onder punt 1.1.4.1.

De VLM oefent haar activiteiten uit onder ISE D Water, ISE N Omgevingsbeleid Ruimte en Milieu, ISE G Plattelandsbeleid en ISE F Natuur en Biodiversiteit. De financiering van de werking van de VLM verloopt voornamelijk via de toelage-artikels QB0-1QCE2NY-IS (algemene werking) en QB0-1QCE5NY-IS (investeringen). Deze 2 artikels worden in de begroting, conform de instructies, integraal toegewezen aan het grootste ISE binnen de VLM-begroting: ISE N Omgevingsbeleid Ruimte en Milieu.

Voor de bespreking van de kredietevolutie van deze interne stromen naar de VLM wordt verwezen naar de besprekingen van artikels QB0-1QCE2NY-IS en QB0-1QCE5NY-IS.

Hieronder worden enkel de kredieten besproken die onder ISE G Plattelandsbeleid ressorteren. Voor de VLM-kredieten binnen de andere ISE wordt verwezen naar de bespreking van de andere betrokken ISE in deze BBT.

ISE G PLATTELANDSBELEID

De uitdagingen van het platteland zijn interbestuurlijk en interdisciplinair. Ze situeren zich op het vlak van landschapsbeheer en biodiversiteit, lokale en duurzame landbouw en circulaire bio-economie, levendige en leefbare dorpen. Een Vlaams plattelandskader werd uitgebouwd dat inhoudelijke en financiële ondersteuning biedt voor de werking van lokale besturen en actoren voor

bovenstaande plattelandsthema's. Dit Vlaams kader voor plattelandsbeleid gaat uit van een wetenschappelijke onderbouwing van de beleidsvoorstellen, duidelijke beleidskeuzes, begeleiding en opvolging van de uitvoering, evaluatie van de behaalde resultaten en impact.

Het plattelandsbeleid is ook ingebed in het Europese plattelandsbeleid en geeft invulling aan de verbrede landbouw- en plattelandsdoelstellingen. Dit Europees landbouw- en plattelandsontwikkelingsbeleid (PDPOIII 2014-2020 en GLB na 2020) werd met het PDPO III 2014 – 2020 gerealiseerd. De overgangsjaren 2021-2022 werden beleidsmatig voorbereid, evenals het GLB 2023 – 2027.

Ontvangsten

Er werden hiertoe in de VLM-begroting 1.096 keuro aan ontvangsten voorzien en 896 keuro VAK en 1.069 keuro VEK aan uitgaven, wat een opbouw van 27 keuro op het saldo met zich meebrengt. 1.096 keuro ontvangsten werden ook gerealiseerd. Er werd een bedrag van 843 keuro vastgelegd en 894 keuro vereffend.

Via begrotingsartikel QBX-3QCE2GY-IS werd na herschikking in een uiteindelijke toelage voorzien voor uitgaven ikv het plattelandsbeleid van 997 keuro VAK en 1.096 keuro VEK. De toelage werd vastgelegd en voor 1.096 keuro gerealiseerd als ontvangst.

Uitgaven

Er werden 100 keuro VAK en 273 keuro VEK aan studie-uitgaven voorzien, 456 keuro VAK en VEK aan subsidies voor vzw's, 240 keuro VAK en VEK aan subsidies voor Paardenpunt vzw en 100 keuro VAK en VEK aan subsidies voor lokale besturen. Er werden 181 keuro VAK en 232 keuro VEK aan studie-uitgaven gerealiseerd, 424 keuro VAK en 427 keuro VEK aan subsidies voor vzw's, 200 keuro VAK en VEK aan subsidies voor Paardenpunt vzw en 38 keuro VAK en 35 keuro VEK aan subsidies voor lokale besturen.

5. ISE LUCHT

Onder dit ISE vallen taken, doelstellingen en budgetten die allen verband houden met het beleidsveld Leefmilieu en Natuur, meer bepaald met het thema Lucht.

Concreet worden voornamelijk volgende doelstellingen ondersteund binnen dit ISE:

HA. de milieukwaliteit van de leefomgeving verhogen inzake lucht via:

- het onderbouwen en afstemmen van het milieu- en luchtbeleid en de actieve verspreiding van de hieraan gerelateerde informatie;
- het inventariseren, meten en rapporteren over de verontreiniging en de kwaliteit van de lucht;
- het sturen van de verbetering van de kwaliteit van de lucht;
- het uitvoeren van de kerntaken middels een efficiënt informatiesysteem, kwaliteits-, kennis- en organisatiebeheer;
- het besturen van de organisatie en organiseren van de interne werking met het oog op een efficiënte uitvoering van de kerntaken;
- het ondersteunen van maatregelen gericht op de uitrol van emissieverminderende systemen.

De beleidskredieten onder dit ISE hebben in hoofdzaak betrekking op:

- de uitgaven van de VMM:
  - toe te wijzen aan het ISE Lucht (inclusief de lonen);
  - voor het meten, inventariseren, rapporteren en modelleren van de emissies in lucht en adviseren over milieuvergunningsaanvragen lucht;
  - voor het meten, modelleren en rapporteren van de luchtkwaliteit en voorspellen en opvolgen van smogperiodes.
- de uitgaven van het departement Omgeving:
  - voor beleidsvoorbereidend onderzoek, monitoring en evaluatie op het vlak van het luchtbeleid;
  - voor eventuele subsidies ter verbetering van de luchtkwaliteit.

5.1. Budgettair kader

LUCHT, MVG excl. DAB

Onder dit luik Budgettair kader is het de bedoeling dat het totaal van alle kredieten uit de algemene middelen- en uitgavenbegroting besproken wordt dat wordt toegewezen aan de betrokken ISE. In het geval van ISE Lucht zijn er echter enkel uitgavenkredieten voorzien op de DAB MINAFonds. Deze worden verder besproken onder punt 5.1.2.

5.1.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Niet van toepassing

5.1.2. DAB's

DAB MINAFONDS

Ontvangstenartikelen

Niet van toepassing

Uitgavenartikelen

QBX-3QCE2HA-WT – WE GAAN VOOR ZUIVERE LUCHT EN ONDERBOUWEN (LOKAAL) LUCHTBELEID VIA INNOVATIEVE MILIEUMONITORING

Korte inhoud

Vanuit dit artikel financiert het departement Omgeving beleidsondersteunende uitgaven die betrekking hebben op de strategische doelstellingen met betrekking tot het verhogen van de leef- en luchtkwaliteit.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2020	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Overflow	548	558	557	812	812	454

Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Over-flow	548	558	557	812	812	454

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

In 2020 werden de middelen benut om de werking te financieren: de verdere uitbouw van de LEZ databank, EMMOSS, Functionele analyse VISSIM-EnViVer-LK-model en ondersteuning Europese standpuntbepaling Vlaanderen inzake nieuwe emissiestandaarden. Tevens werden in 2020 de middelen benut om beleidsvoorbereidende studies inzake lucht en klimaat te financieren die verband houden met taken van de afdeling Energie, Klimaat en Groene Economie (EKG). De door het departement Omgeving goedgekeurde onderzoeksagenda vormt hierbij het kader.

Er werden middelen vastgelegd voor volgende beleidsvoorbereidende studies: Kosten-baten analyse van klimaatadaptatie, digitalisering verwarmingsinstallaties, ecoscore databank in het kader van aanpassing DIV, technische ondersteuning bij de implementatie van de Green Deal klimaatvriendelijke koeling (F-gassen), mogelijkheden NOx-test voertuigkeuring, Begeleidingsopdracht NOx-emissieproblematiek en onderhoudscontract EnViVer.

De begrotingsuitvoering in VAK op dit artikel is quasi optimaal verlopen en dit conform de planning toegelicht in de BBT voor BO/BA2020. De vereffeningen op dit artikel zijn lager uitgevallen dan initieel begroot ingevolge reëel vastgestelde verschuivingen in de vereffeningsskalender tov de verwachtingen bij de opmaak van de BA2020.

5.1.3. Overige entiteiten onder gezag

5.1.3.1. Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)

De juridische opzet, doelstellingen en taken van de VMM werden in deze BBT reeds besproken onder punt 1.1.3.1.

De VMM oefent haar taken uit binnen 2 verschillende ISE: ISE D Water en ISE H Lucht. De financiering van de taken die de VMM uitvoert, verloopt voornamelijk via de artikels QB0-1QCE2DW-IS en QB0-1QCE5DW-IS, 2 artikels die in de begroting conform de instructies integraal werden toegewezen aan (en besproken bij) het grootste ISE binnen de VMM-begroting: ISE D Water.

Hieronder worden enkel de kredieten besproken die onder ISE H Lucht ressorteren. Voor de VMM-kredieten voor ISE Water wordt verwezen naar de bespreking van de ISE D Water.

ISE H LUCHT

Ontvangsten

De financiering van de taken die de VMM uitvoert, verloopt voornamelijk via de werkingstoelage QB0-1QCE2DW-IS en de investeringstoelage QB0-1QCE5DW-IS. Via deze begrotingsartikels ontving de VMM in 2020 een werkingstoelage ten bedrage van 7.533 keuro VAK en 6.808 keuro VEK en een investeringstoelage ten bedrage van 956 keuro VAK en 616 keuro VEK van het departement Omgeving ter

financiering van haar specifieke taken op het vlak van de uitbouw van het meetnet lucht.

Daarnaast genereerde de VMM ook nog andere inkomsten uit samenwerkingsovereenkomsten ten bedrag van 494 keuro (volledig toegewezen aan ESR11 Lonen).

Uitgaven

De begrotingsuitvoering in VAK is quasi optimaal verlopen en dit conform de planning toegelicht in de BBT voor BO/BA2020.

De vereffeningen zijn lager uitgevallen dan initieel begroot ingevolge reëel vastgestelde verschuivingen in de vereffeningsskalender t.o.v. de verwachtingen bij de opmaak van de BA2020.

Het merendeel van het budget is gebruikt voor de recurrente activiteiten, namelijk het onderhoud van de meetnetten Lucht, de aankoop van de nodige bemonsteringsfilters en de bijbehorende analyses. Daarnaast werd een gedeelte gebruikt om een fijnmaziger verkeersmodel uit te bouwen om de verkeersemisseries beter in kaart te kunnen brengen en zo de onzekerheid op onze luchtkwaliteitskaarten te verlagen. Het investeringskrediet werd gebruikt om verouderde monitoren te vernieuwen.

5.1.4. Overige entiteiten onder toezicht

Niet van toepassing

6. ISE AFVAL EN MATERIALEN

Onder dit ISE vallen alle maatregelen, taken, doelstellingen en budgetten van het duurzaam afval- en materialenbeleid bij de OVAM, in hoofdzaak vervat of gelinkt aan het materialendecreet en VLAREMA.

De beleidskredieten van dit ISE hebben in hoofdzaak betrekking op de beleidsuitgaven gericht op de totstandkoming van de circulaire economie (CE) in het bijzonder gericht op het dematerialiseren en het sluiten van materialenkringlopen (met ook budgettaire bijdragen aan CE vanuit andere thema's). Het betreft globaal de uitvoering en verdere uitbouw van een doeltreffend afvalstoffen- en materialenbeleid en -instrumentarium, de sturing en coördinatie van het veilig beheer, de inzameling en de veilige verwijdering van gevaarlijke stoffen en afvalstoffen, de noodzakelijke ambtshalve verwijdering en het ondersteunen van onze partners.

De beleidskredieten onder dit ISE hebben voornamelijk betrekking op:

- De transitie circulaire economie: de inzet op Vlaanderen Circulair als centraal platform binnen Vlaanderen rond CE met de nodige partnerschappen, de innovatie van producten, ondernemings-, productie- en consumptiemodellen met ruimte voor experimenten inzake CE en opschaling, het versterken van het onderzoeks- en innovatiebeleid richting CE en de inzet op de voortrekkersrol op internationaal en Europees niveau, de deelname aan CE-projecten en de verdere aanpak van knelpunten voor CE bij bestaande regelgeving.

- Materiaalbewust bouwen en verbouwen: stimuleren van de bouwsector richting circulaire en modulaire gebouwen, verderzetting van de proeftuin en de Green Deal circulair bouwen, de aanpak van selectief slopen, de aanpassing van het normenkader voor bouwstoffen, de inzet van de TOTEM-tool met onderzoek van een materialenpeil en de inzet van digitale technieken in de bouw.
- Versterken van het asbestafbouwbeleid: uitvoering van het actieplan asbestafbouw met de operationele voorbereiding van de invoering en beheer van het asbestattest (software databank, sectorale certificatie asbestdeskundigen, ...) en ondersteuning van de meest kwetsbare doelgroepen via de werking van sectorprotocollen en asbestafbouwprojecten bij lokale besturen.
- Verzekeren van waardebehoud voor biomassa: de verdere aanpak om alle organisch-biologisch afval te weren uit het restafval, kwaliteitsbewaking, het stimuleren van investeringen in voorvergistingsinstallaties bij gft-compostering en aanpak voedselverlies via ondersteuning van distributieplatformen en de voorbereiding van een nieuw actieplan 'biomassa en voedsel circulair (2021-2025)'.
- Materiaalimpact van productketens verlagen: verdere aanpak van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid, afbouw gebruik van wegwerpproducten, inzet van de aanvaardingsplicht, het ondersteunen van de herstel-, hergebruik- en deelsector oa via proefprojecten, investering in de nodige sorteer- en recyclagecapaciteit, uitvoering van een actieplan voor kunststoffen en verpakkingsplan 2.0, de verdere inzet op één uniform P+ systeem, de aanpassing van het interregionaal samenwerkingsakkoord, de voorbereiding van een green deal met de distributiesector en de uitrol van wetgeving voor het gebruik van herbruikbare bekertjes naar alle evenementen.
- Verminderen van restafval door circulair materialenbeheer: ondersteuning van steden, gemeenten en intercommunales, communicatie op maat en handhaving, een code van goede praktijk voor een betere bronsortering voor bedrijfsafvalstoffen in combinatie met sturende maatregelen, extra beleidsmaatregelen voor de aanpak van zwerfvuil, een eindverwerking op maat van de circulaire economie en onderzoek in het kader van het heffingenbeleid en bijkomende financiële instrumenten.
- Datamining en digitale ontsluiting in het kader van afval- en materialenbeleid: inzet op het gebruik van het Vlaams symbioseplatform, woningpas, CE-monitor en het heroriënteren van data in het kader van de inzameling van afvalstoffen.

6.1. Budgettair kader

Onder dit luik Budgettair kader is het de bedoeling dat het totaal van alle kredieten uit de algemene middelen- en uitgavenbegroting besproken wordt dat wordt toegewezen aan de betrokken ISE. In het geval van ISE Afval en materialen zijn er echter enkel uitgavenkredieten voorzien op de algemene uitgavenbegroting en de DAB MINAfonds. Deze worden verder besproken onder punt 6.1.2.

AFVAL EN MATERIALEN, MVG excl. DAB, uitgaven

(duizend euro)

2020	VAK			VEK		
	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	0	0	0	0	0	0
Toelagen IS	20.855	20.865	20.865	20.855	20.865	20.865
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Tot. incl. Overflow	20.855	20.865	20.865	20.855	20.865	20.865
Overflow	0	0	0	0	0	0
Tot. excl. Overflow	20.855	20.865	20.865	20.855	20.865	20.865

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De OVAM oefent haar activiteiten uit binnen 2 verschillende inhoudelijke structurelementen: ISE J Afval en materialen en ISE E Bodem en ondergrond. De financiering van de taken die de OVAM uitvoert, verloopt voornamelijk via de artikels QB0-1QCE2JV-IS (werkingstoelage OVAM van 20,6 miljoen euro) en QB0-1QCE5JV-IS (investeringsstoelage OVAM van 234 keuro). Deze 2 artikels worden in de begroting, conform de instructies, integraal toegewezen aan het grootste ISE binnen de OVAM-begroting: ISE J Afval en materialen. Dit betekent dus niet dat al deze middelen integraal ingezet worden voor deze ISE. Bij de bespreking van de OVAM-begroting worden deze middelen wel afgezonderd (zie 6.1.3.1).

De volgende budgettaire toelichtingen gaan niet dieper in op de technische uitgaven in het kader van overflow. Voor bijkomende toelichting hierover wordt graag verwezen naar de Algemene Toelichting bij de uitgavenbegroting.

6.1.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)*Ontvangstenartikelen*

Niet van toepassing

Uitgavenartikelen

QB0-1QCE2JV-IS – OPENBARE VLAAMSE AFVALSTOFFENMAATSCHAPPIJ (OVAM)

Korte inhoud

Via dit artikel ontvangt de OVAM een werkingstoelage van het departement Omgeving ter financiering van haar algemene taken en haar specifieke taken op het vlak van het afval-, bodem- en materialenbeleid.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2020	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Overflow	20.621	20.631	20.631	20.621	20.631	20.631
Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Overflow	20.621	20.631	20.631	20.621	20.631	20.631

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De begrotingsuitvoering op dit artikel is optimaal verlopen en dit conform de planning toegelicht in de BBT voor BO/BA2020.

QB0-1QCE5JV-IS – OPENBARE VLAAMSE AFVALSTOFFENMAATSCHAPPIJ (OVAM)

Korte inhoud

Via dit artikel ontvangt de OVAM een investeringstoelage van het departement Omgeving ter financiering van haar algemene en specifieke taken.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2020	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Overflow	234	234	234	234	234	234
Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Overflow	234	234	234	234	234	234

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De begrotingsuitvoering op dit artikel is optimaal verlopen en dit conform de planning toegelicht in de BBT voor BO/BA2020.

6.1.2. DAB's

DAB MINAFONDS

Ontvangstenartikelen

QBX-2QCEAJA-OW – DEMATERIALISEREN EN HET SLUITEN VAN MATERIAALKRINGLOPEN

Korte inhoud

Op dit artikel worden de inkomsten uit de afvalheffingen bij de OVAM begroot.

Op grond van het samenwerkingsakkoord betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval 2008 moet FOST Plus vanaf 2009 jaarlijks, na indexering, 60 eurocent per inwoner aan het Vlaamse Gewest ter beschikking stellen voor het beleid rond verpakkingsafval. Op basis van een werkprogramma wordt het deelbedrag bepaald dat gestort wordt in het MINAfonds. Pas wanneer dit bedrag door FOST Plus gestort wordt, kunnen de middelen aangewend worden en door de OVAM ingezet voor investeringssubsidies aan lokale overheden.

(duizend euro)

2020	AO	TO	LO
2e BA	51.954	0	0
2e BA-JR	51.954	0	0
Uitvoering	47.052	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De inning van de heffingen gebeurt op basis van het decreet betreffende het duurzaam beheer van materialenkringlopen en afvalstoffen van 23 december 2011. De heffingsplichtigen zijn de uitbaters van afvalverwijderings- en verwerkingsinrichtingen, alsook de overbrengers van afvalstoffen geproduceerd in het Vlaams Gewest met het oog op het verwerken ervan buiten het Vlaams Gewest. De inning van de heffing vindt eenmaal per kwartaal plaats. Voor het vierde kwartaal dient in december een voorschot betaald te worden dat 2/3de van het gemiddelde kwartaalbedrag bedraagt. In 2020 werden reëel nieuwe vorderingen geboekt voor een (netto) totaal bedrag van 45.802 keuro.

Op grond van artikel 13, §1, 12° van het samenwerkingsakkoord betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval van 4 november 2008 moet FOST Plus vanaf 2009 jaarlijks 0,50 euro per inwoner of na indexering in 2020 0,60 euro per inwoner aan het Vlaamse Gewest ter beschikking stellen voor het beleid rond verpakkingsafval. Voor 2020 werd het totale bedrag geraamd op 3.954 keuro. Op grond van het samenwerkingsakkoord wordt op basis van een werkprogramma het deelbedrag bepaald dat gestort wordt in het MINAfonds. Tweemaal per jaar wordt in overleg met FOST Plus bepaald welk bedrag effectief in het MINAfonds wordt gestort om subsidies te verlenen aan lokale besturen. In 2020 bedroeg dit 1.250

keuro (tov het begrote bedrag van bijna 4 miljoen euro) wat integraal werd besteed aan investeringen in afvalbakken en ondergrondse selectieve inzamelsystemen.

Uitgavenartikelen

QBX-3QCE2JA-WT – DEMATERIALISEREN EN HET SLUITEN VAN MATERIAALKRINGLOPEN

Korte inhoud

Vanuit dit begrotingsartikel van de DAB MINAfonds financiert de OVAM uitgaven gericht op de uitvoering van het afvalstoffen- en materialenbeleid.

Meer in detail worden volgende uitgaven voorzien op dit begrotingsartikel.

De benodigde kredieten inzake de verwerking van dierlijk afval, dierenmeel en slachtafval hangen af van de hoeveelheid opgehaalde krenge en de verwerkingskost. Uitgangspunt voor het gebudgetteerde bedrag is een tussenkomst van 50% door de overheid voor de bijdrageplichtigen en 100 % voor de niet-bijdrageplichtigen..

Subsidies aan de 31 erkende kringloopcentra worden toegekend op basis van het subsidiebesluit van 20 mei 2005. De subsidie per kringloopcentrum wordt berekend op basis van het aantal kilo hergebruikte goederen (theoretisch hergebruik) en rekening houdend met de grootte en het aantal inwoners dat in het verzorgingsgebied van elk kringloopcentrum ligt. Het vastleggings- en vereffeningskrediet blijft in 2020 ongewijzigd op 808 keuro.

Aan lokale overheden wordt financiële steun gegeven voor de uitvoering van het lokale huishoudelijk afvalstoffenbeleid. Dit kadert in de doelstelling de effectiviteit van het afvalstoffenbeleid te verhogen en het Uitvoeringsplan huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval. De procedures voorzien in dit besluit (ontwerp-, toewijzings- en betalingsfase) en het feit dat de betalingsaanvragen ingediend moeten worden door de lokale overheden via de OVAM geven aanleiding tot een gespreide uitbetaling van de subsidies. Deze middelen dienen voor de subsidies voor investeringen in diftar huis aan huis, diftar containerparken, projecten openbare reinheid, ondergrondse containers en sorteerstraatjes.

In 2020 wordt er voor subsidies aan lokale overheden 500 keuro in VAK en VEK voorzien in het kader van een versnelde asbestafbouw. Met de verbreding van het bestaande 'Subsidiebesluit lokale besturen' kan het lokaal bestuur via een eigen selectie van mogelijke projectformules (bronophaling, samenaankoop, ...) een lokaal verankerd asbestafbouwinstrumentarium uitrollen voor de burger en voor het eigen patrimonium. Met dit instrumentarium kan het lokale bestuur daarbij zowel ontzorging aan de burger aanbieden bij asbestverwijdering als een financiële ondersteuning op vlak van de asbestmeerkost. In 2020 wordt 10.223 keuro aan vastleggingskrediet en 11.541 keuro aan vereffeningskrediet voorzien.

Voor projecten en subsidies in het kader van Circulaire Economie wordt in 2020 2.820 keuro aan vastleggingskrediet en 880 keuro aan vereffeningskrediet voorzien. Hiermee worden initiatieven van bedrijven en organisaties ondersteund voor projecten circulaire economie.

(duizend euro)

2020	VAK			VEK		
	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Overflow	27.600	27.600	24.864	24.478	29.441	26.696
Overflow	0	0	0	-2.400	-2.400	-2.419
Totaal excl. Overflow	27.600	27.600	24.864	26.878	31.841	29.115

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De begrotingsuitvoering in VAK op dit artikel is quasi optimaal verlopen en dit conform de planning toegelicht in de BBT voor BO/BA2020. Hierbij dient wel rekening gehouden met de slechts gedeeltelijke vrijgave van de reële bijdrage door FOST Plus (1.250 keuro in plaats van de geraamde 3.954 keuro) waardoor het saldo niet volledig beschikbaar was voor uitgaven op dit artikel.

6.1.3. Overige entiteiten onder gezag

6.1.3.1. Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM)

De juridische opzet, doelstellingen en taken van de OVAM werden in deze BBT reeds besproken onder punt 2.1.3.1.

De OVAM oefent haar taken dus uit binnen 2 verschillende ISE: ISE E Bodem en ondergrond en ISE J Afval en materialen. De financiering van de taken die de OVAM uitvoert, verloopt voornamelijk via de artikels QB0-1QCE2JV-IS en QB0-1QCE5JV-IS die in de begroting, conform de instructies, integraal werden toegewezen aan (en besproken bij) het grootste ISE binnen de OVAM-begroting: ISE J Afval en materialen.

Hieronder worden enkel de kredieten besproken die onder ISE J Afval en materialen ressorteren. Voor de OVAM-kredieten voor ISE E Bodem en ondergrond wordt verwezen naar de bespreking van de ISE E Bodem en ondergrond.

ISE J AFVAL EN MATERIALEN

Onder dit ISE vallen alle maatregelen, taken, doelstellingen en budgetten van het duurzaam afval- en materialenbeleid, in hoofdzaak vervat of gelinkt aan het materialendecreet en VLAREMA.

Ontvangsten

Deze uitgaven worden gefinancierd via het MINAfonds en inkomsten uit Europese projecten.

Uitgaven

In 2020 werden volgende expertises m.b.t. afval- en materialenbeleid voorzien:

- expertise-opdrachten voor de transitieprioriteit Circulaire Economie mbt ecodesign, circulaire havens en de Green Deals circulair aankopen en circulair bouwen;
- expertise-opdrachten in het kader van beleidsprogramma Bouw (stakeholderbevraging, procesbegeleiding) veranderingsgericht bouwen en Totem;
- audit financiering dode landbouwdieren en een begeleidingsopdracht voor de totstandkoming van het nieuwe actieplan biomassa-reststromen;
- audit en analyse van de kringloopcentra, berekeningsmodel voor recyclageparken en de aparte boekhouding voor de inzameling van bedrijfsafval door lokale besturen;
- expertise-opdrachten in het kader van het input/output-model, de ontwikkeling van indicatoren voor een circulaire economie en verdere ontwikkeling van de Symbiose- en Cirkeltipsdatabank;
- marktverkenning en uittekenen van een beoordelingskader voor de relance-opdracht 'Vlaanderen uitbouwen als recyclagehub';
- begeleidingsopdracht voor de herziening van de EU Verordening EVOA;
- meerdere audits op Europese projecten.

Om de doelstellingen uit het ondernemingsplan m.b.t. afval- en materialenbeleid te realiseren, spendeerde de OVAM in 2020 op het communicatiebudget 506 keuro:

- communicatie gericht op de transitieprioriteit Circulaire Economie (leer- en werkplatformen, uitdragen voorbeeldcases, algemene communicatie, het stimuleren van eco-innovatie in het onderwijs en de ontwikkeling van tools, lessenspakketten rond materialen, circulaire economie en klimaat, en een communicatiepakket voor nieuwkomers);
- ecodesign-communicatie voor professionals en in het bijzonder voor de doelgroep textiel/mode;
- communicatietrajecten voor een betere selectieve inzameling bedrijfsrestafval, de selectieve inzameling van bio-afval en het verder terugdringen van de hoeveelheid restafval;
- evenementenbeleid: communicatie rond herbruikbaar cateringmateriaal en de COVID-19 impact;
- communicatie inzake afvalstoffen- en materialengegevens, waaronder Cirkeltips.

In het kader van het afval- en materialenbeleid werd voor 1.064 keuro middelen vastgelegd voor onderzoeken vanuit het MINAfonds. Er werden voor dit luik 1.531 keuro aan facturen betaald.

- onderzoek naar een roadmap CE in het kader van de nieuwe governance van Vlaanderen Circulair;
- evaluatie van het Steunpunt Circulaire economie, samen met EWI;
- quality & support van TOTEM tool om de milieuprestaties van gebouwen te verbeteren;
- onderzoek naar de ontwikkeling van een materialenpeil (M-peil) voor een nieuwbouw of renovatie die inzicht geeft in de materialenvoetafdruk van een gebouw;
- onderzoek in het kader van het uitvoeringsplan voor de kunststofketen (recycleerbaarheid, normering, verwerkingsmogelijkheden, gebruik en afzet van recyclaten, ...);
- onderzoek naar een normenkader voor luiers;
- evaluatie van de Belfius-clusteringmethode voor het bepalen van de restafvaldoelstellingen voor lokale besturen;

- actualisatie van de sorteeranalyse grofvuil uit 2011 om inzicht te krijgen in het aandeel van de verplicht selectief in te zamelen fracties en meer inzicht te krijgen in de herbruikbare materialen in het grofvuil en een vervolgonderzoek naar de inzet van financiële instrumenten voor bedrijfsrestafval;
- impactanalyse van een verhoging van de heffing op sommige afvalfracties;
- onderzoekopdrachten rond de monitoring van het afvalstoffen- en materialenbeleid, waaronder het Symbioseplatform en verschillende studies om het materialenbeleid cijfermatig beter te kunnen onderbouwen.

De OVAM ondersteunde een aantal organisaties en platformen die haar beleid mee helpen organiseren in hun werking door het toekennen van een werkingsbijdrage: Interregionale Verpakingscommissie (IVC) vzw VLACO, UNEP en de cofinanciering Recy-Composite. In totaal werd hier 1.043 keuro aan uitgegeven.

Er werden diverse toepassingen ontwikkeld voor optimalisatie en automatisatie van het afval- en materialenbeleid. Bij de toepassing voor het beheer van de Europese Verordening Overbrenging Afvalstoffen werd naast de front-end ook de back-end uitgewerkt. Om Industriële symbiose te ondersteunen is er een matchmaking toepassing ontwikkeld om afval van een bedrijf als grondstof in te zetten bij andere bedrijven.

Nog in 2020 werd voor het actieplan asbestafbouw 1.055 keuro vastgelegd en 1.034 keuro vereffend voor de ontwikkeling van een databank en kwaliteitsborgingssysteem asbestinventarisatie.

6.1.4. Overige entiteiten onder toezicht

Niet van toepassing

7. ISE OMGEVINGSBELEID RUIMTE EN MILIEU

Onder dit ISE vallen taken, doelstellingen en budgetten inzake het omgevingsbeleid die het beleid rond leefmilieu en natuur en het ruimtelijk beleid integreren.

Concreet worden voornamelijk volgende doelstellingen door het departement Omgeving ondersteund binnen dit ISE:

- beleidsondersteunend omgevingsonderzoek afstemmen en versterken binnen het beleidsdomein Omgeving (incl. RURA, MIRA EN NARA);
- investeren in kennisopbouw, basisdata, monitoring rond omgevingskwaliteit, gezondheid, ruimtelijke ontwikkeling, bodem, ondergrond...;
- doorstarten BRV-proces (uitvoeringsagenda's) en opmaak van de beleidskaders, bouwshift realiseren door kwalitatieve verdichting en multifunctioneel adaptief ruimtegebruik;
- omgevingsbeleid opmaken en realiseren voor een betere gezondheid en beheersen van risico's (omgevingsveiligheid), opmaken en uitvoeren van geluidsactieplannen;
- afstemming tussen ruimtelijk beleid en mobiliteitsbeleid (o.a. vervoersregio- en mobiliteitsplannen);
- gebiedsontwikkeling en gebiedsgerichte samenwerking coördineren tussen Vlaamse en lokale beleidsactoren en andere belanghebbenden;
- stimuleren vergroening van consumptie en productie en onderbouwen van transitie richting een groene economie, inclusief draagvlak hiervoor;
- beleidsopmaak voor en realisatie van een milieuverantwoord en gezond voedingssysteem.

Het open ruimte beleid wordt mee uitgevoerd door de VLM onder dit ISE met volgende doelstellingen:

- versterking van de ruggengraat van de open ruimte door gerichte landinrichtingsprojecten (uitvoering programma landinrichting en ruilverkaveling) en gebiedsgerichte uitvoeringsprojecten (concrete terreinrealisaties en leertrajecten);
- afstemmen Vlaamse investeringsagenda in strategische gebieden van de open ruimte;
- inzetten op een samenwerking met alle actoren in de open ruimte voor een kwaliteitsvol beheer van de leefomgeving;
- inzetten van de Vlaamse grondenbank.

De beleidskredieten onder dit ISE hebben in hoofdzaak betrekking op:

- de werkingsuitgaven van de VLM:
  - voor de beleidsondersteunende werking toe te wijzen aan dit ISE (inclusief de lonen);
  - voor vergoedingen (inclusief beheerovereenkomsten) ingevolge gebiedsgerichte verscherpingen in uitvoering van het mestdecreet en ingevolge het plattelandsontwikkelingsprogramma voor Vlaanderen;
  - voor gebruikersschade en kapitaalschade;
  - voor ruilverkaveling, landinrichting en de grondenbanken.
- de uitgaven van het departement Omgeving:
  - voor beleidsondersteunend onderzoek en voor kennisopbouw, basisdata, monitoring rond omgevingskwaliteit, gezondheid, ruimtelijke ontwikkeling, bodem, ondergrond...;
  - voor het opmaken van omgevingsbeleid en het realiseren van een betere gezondheid en beheersen van risico's (omgevingsveiligheid, opmaken en uitvoeren van geluidsactieplannen);
  - voor de afstemming tussen ruimtelijk beleid en mobiliteitsbeleid (o.a. vervoersregio- en mobiliteitsplannen);

- voor het BRV-proces (uitvoeringsagenda's) en opmaak van de beleidskaders;
- voor het realiseren van de bouwshift;
- voor gebiedsontwikkeling en ondersteuning van gebiedsgerichte samenwerking tussen Vlaamse en lokale beleidsactoren en andere belanghebbenden;
- voor het stimuleren van een transitie richting een groene economie;
- voor de beleidsondersteuning inzake ruilverkaveling en landinrichting;
- voor de werking van het Vernieuwingsfonds (aanpak leegstand), het Vlarefonds (erkenningen) en het Omgevingsfonds;
- voor de werking van het Rubiconfonds (aanpak signaalgebieden);
- voor de behandeling en afhandeling van planschade- en planbatendossiers binnen het Grondfonds.

7.1. Budgettair kader

Onder dit luik Budgettair kader is het de bedoeling dat het totaal van alle kredieten uit de algemene middelen- en uitgavenbegroting besproken wordt dat wordt toegewezen aan de betrokken ISE. In het geval van ISE Ruimte en milieu zijn er zowel ontvangsten als uitgavenkredieten voorzien op de algemene uitgavenbegroting en de DAB MINA-fonds. Deze worden hieronder verder besproken.

OMGEVINGSBELEID RUIMTE EN MILIEU, MVG excl. DAB, ontvangsten

(duizend euro)

	AO		TO		LO	
	2e BA	BU	2e BA	BU	2e BA	BU
2020						
ESR-ontvangsten OW	440	151	5.190	-49.535	0	0
Toe-lagen OI	0	0	0	0	0	0
Overige OL,OP, andere	0	0	3.175	2.657	0	0
Totaal	440	151	8.365	-46.878	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Binnen het ISE N Omgevingsbeleid ruimte en milieu van de algemene middelenbegroting worden zowel algemene ontvangsten (440 keuro) als toegewezen fondsonvangsten begroot (8.365 keuro).

De algemene ontvangsten betreffen de ontvangsten van het Departement Omgeving uit retributies die moeten betaald worden door de aanvragers van conformiteitsattesten voor zendantennes.

De toegewezen ontvangsten zijn enerzijds de ontvangsten van het Vernieuwingsfonds onder beheer van het departement (4.800 keuro) en anderzijds de ontvangsten binnen het Fonds voor Landinrichting en Natuurlijke Rijkdommen (3.565 keuro).

De schijnbaar negatieve benutting op de toegewezen ontvangsten (54 miljoen minderontvangsten) is quasi volledig te reduceren tot technische afboekingen die door het departement FB uitgevoerd werden op het saldo van het Vernieuwingsfonds. Zie hiervoor de toelichting bij ontvangstenartikel QB0-9QCE2TNE-OW met een minderontvangst van 52 miljoen euro. Indien er abstractie gemaakt wordt van deze technische correctie zit de uitvoering in 2020 wel richting het geraamde bedrag van BA 2020;

Voor de meer gedetailleerde bespreking van deze ontvangsten wordt verwezen naar de bespreking van de desbetreffende artikels verder in de BBT.

OMGEVINGSBELEID RUIMTE EN MILIEU, MVG excl. DAB, uitgaven

(duizend euro)

2020	VAK			VEK		
	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	17.652	26.148	25.352	19.583	37.844	24.125
Toelagen IS	90.094	90.331	87.575	73.200	73.827	73.293
Overige LE, PA, andere	2.800	3.305	890	2.800	3.305	890
Tot. incl. Overflow	110.546	119.784	113.817	95.583	114.976	98.308
Overflow	0	0	0	2.021	1.483	219
Tot. excl. Overflow	110.546	119.784	113.817	93.562	113.493	98.089

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Binnen het ISE N Omgevingsbeleid ruimte en milieu van de algemene uitgavenbegroting worden in VAK zowel WT-uitgaven begroot (17.000 keuro), interne stromen naar de VLM (58.000 keuro) en het Rubiconfonds (15.000 keuro) als ESR-neutrale participaties (2.200 keuro). De VEK-budgetten worden bepaald in functie van de vereffeningskalender en de aanrekeningsregels van de VCO.

De WT-uitgaven betreffen enerzijds vaste kredieten onder het beheer van het Departement Omgeving die worden ingezet voor de hoger omschreven departementale doelstellingen (binnen ISE N) via de begrotingsartikels QB0-1QCE2NA-WT t.e.m. QB0-1QCE2ND-WT (12.168 keuro). Belangrijkste uitgavenposten zijn hierbij de subsidies voor bestrijding van leegstand, de subsidiecalls ter ondersteuning van lokale ruimtelijke projecten en de projecten van Vlaams strategisch belang.

De WT-uitgaven bevatten anderzijds ook alle uitgaven binnen de begrotingsfondsen onder het beheer van het departement. Concreet gaat het over het Vernieuwingsfonds (4.800 keuro) en het Fonds voor Landinrichting en Natuurlijke Rijkdommen (2.200 keuro aan ESR-neutrale participaties).

De VLM oefent haar taken uit binnen 4 verschillende ISE (Plattelandsbeleid, Water, Natuur en biodiversiteit en Omgevingsbeleid ruimte en milieu). De financiering van de taken die de VLM uitvoert, verloopt voornamelijk via de toelage-artikels QB0-1QCE2NY-IS en QB0-1QCE5NY-IS die in de begroting, conform de instructies, integraal werden toegewezen aan (en besproken bij) het grootste ISE binnen de VLM-begroting: ISE N Omgevingsbeleid ruimte en milieu.

Voor de meer gedetailleerde bespreking van de wijzigingen in deze uitgaven wordt verwezen naar de bespreking van de desbetreffende artikels verder in de BBT.

Aanvullend dient vermeld te worden dat de kolom 2^e BA-JR ook de overgedragen saldi binnen de verschillende begrotingsfondsen bevat en dat de entiteiten slechts uitgaven mogen doen op deze begrotingsfondsen binnen het afgesproken ESR-kader. Deze kolom is dus niet geschikt als referentiepunt voor evaluaties over de benutting van de toegekende kredieten.

De volgende budgettaire toelichtingen gaan niet dieper in op de technische uitgaven in het kader van overflow. Voor bijkomende toelichting hierover wordt graag verwezen naar de Algemene Toelichting bij de uitgavenbegroting.

7.1.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

QB0-9QCEANA-OW – VIA BIJKOMENDE INSPANNINGEN BRONNEN VAN HINDER AANPAKKEN

Korte inhoud

Op dit ontvangstenartikel worden de inkomsten geïnd van de retributies die moeten betaald worden door de aanvragers van conformiteitsattesten voor zendantennes. Met deze inkomsten zullen de uitgaven gefinancierd worden in het kader van diverse taken binnen het departement Omgeving m.b.t. de normering van zendantennes (o.a. kosten m.b.t. de beoordeling van aanvragen van conformiteitsattesten, ICT aanpassingen om aanvragen van conformiteitsattesten te verwerken, expertadvies en onderzoek nodig voor de beoordeling van aanvragen voor een attest, het opstellen en bijhouden van een kadaster en het regelen van het online betalingsverkeer voor het innen van de retributies).

(duizend euro)

2020	AO	TO	LO
2e BA	440	0	0
Uitvoering	151	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De planning voor de veiling van de 5G licenties was voorzien in 2020. De 5G licenties werden echter niet geveild in 2020, waardoor er nog geen 5G dossiers werden ingediend, en het totaal bedrag van de geïnde retributies veel lager is dan geraamd.

QB0-9QCETNE-OW – EEN BOVENLOKAAL OMGEVINGSBELEID VERBONDEN MET DE SAMENLEVING - VERNIEUWINGSFONDS

Korte inhoud

Ontvangstartikel binnen het Vernieuwingsfonds, gelinkt aan uitgavenartikel QB0-1QCE4NE-WT. Leegstaande en verwaarloosde bedrijfsruimten in Vlaanderen worden opgenomen in een inventaris die jaarlijks wordt bijgewerkt. De heffing moet worden betaald in het kalenderjaar dat volgt op de derde registratie in de inventaris. Deze heffingen komen terecht in het vernieuwingsfonds samen met ontvangen intresten en terugontvangen subsidies. Vanuit dit fonds wordt dan steun gegeven aan projecten die leegstaande sites nieuw leven willen inblazen.

Aan uitgavenzijde is dit ontvangstenartikel gelinkt aan artikel QB0-1QCE4NE-WT.

(duizend euro)

2020	AO	TO	LO
2e BA	0	4.800	0
Uitvoering	0	-48.074	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Er werd 3.643 keuro aan heffingen en intresten ontvangen. Deze ontvangsten hebben het artikel QB0-1QCE4NE-WT aan uitgavenzijde gespijsd ter ondersteuning van projecten die leegstaande sites nieuw leven willen inblazen.

De schijnbaar negatieve benutting op de toegewezen ontvangsten (53 miljoen minderontvangsten) is te reduceren tot technische afboekingen die door het departement FB uitgevoerd werden op het saldo van het Vernieuwingsfonds. Indien er abstractie gemaakt wordt van deze technische correctie zit de uitvoering in 2020 wel richting het geraamde bedrag van BA2020.

QB0-9QCETNI-OP – ZORGEN VOOR EEN ROBUUSTE OPEN RUIMTE - FONDS VOOR LANDINRICHTING EN NATUURLIJKE RIJKDOMMEN

Korte inhoud

Deze toegewezen ontvangsten omvatten de terugvorderbare voorschotten die terugbetaald worden na de beëindiging van ruilverkavelingsprojecten of bij verkoop van gronden die door de VLM werden aangekocht in ruilverkavelingsprojecten.

Voor het globale Fonds zijn de geraamde uitgaven (artikels QB0-1QCE4NI-PA, QB0-1QCE4NY-IS en QB0-1QCE4NI-WT) gelijk aan de raming van de toegewezen ontvangsten (QB0-9QCETNI-OW en dit artikel).

(duizend euro)

2020	AO	TO	LO
2e BA	0	3.175	0
Uitvoering	0	2.657	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

In begrotingsjaar 2020 werden ontvangsten gerealiseerd voor een totaal van 2.657 keuro, iets lager dan begroot.

Door het stopzetten van het onderzoek naar het nut van de ruilverkaveling Wellen/Hoepertingen werden de door de VLM aangekochte gronden opnieuw verkocht. In de afgewerkte ruilverkaveling Sint-Rijkers werden de restgronden die de VLM nog in bezit had verkocht. In de ruilverkaveling Molenbeersel werden een aantal aangekochte gronden die de VLM in bezit had vervroegd doorverkocht aan het ANB.

QB0-9QCETNI-OW – ZORGEN VOOR EEN ROBUUSTE OPEN RUIMTE - FONDS VOOR LANDINRICHTING EN NATUURLIJKE RIJKDOMMEN

Korte inhoud

Het betreft hoofdzakelijk de toegewezen ontvangsten m.b.t. intresten op het kostenaandeel ten laste van de grondeigenaars in ruilverkavelingsprojecten en de toegewezen ontvangsten m.b.t. pachttopbrengsten van de gronden aangekocht met terugvorderbare voorschotten in ruilverkavelingsprojecten. Voorts zijn er nog andere toegewezen ontvangsten in het kader van de ruilverkavelingsprojecten, onder meer ingevolge positieve eindsaldo's van rekeningen van ontbonden ruilverkavelingscomités. Voor het globale Fonds zijn de geraamde uitgaven (artikels QB0-1QCE4NI-PA, QB0-1QCE4NY-IS en QB0-1QCE4NI-WT) gelijk aan de raming van de toegewezen ontvangsten (QB0-9QCETNI-OP en dit artikel).

(duizend euro)

2020	AO	TO	LO
2e BA	0	390	0
Uitvoering	0	416	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Er zijn verschillende ontvangstenrubrieken, namelijk:

- ontvangsten ingevolge teveel uitbetaalde voorschotten (op vastgelegde subsidies) aan ruilverkavelingscomités of landinrichtingspartners (154 keuro);
- ontvangsten ingevolge positieve eindsaldo's van rekeningen van ontbonden ruilverkavelingscomités (98 keuro);
- ontvangsten ingevolge intresten op het kostenaandeel van de grondeigenaars in de ruilverkavelingsprojecten (32 keuro);
- ontvangsten ingevolge pachttopbrengsten van de gronden aangekocht met terugvorderbare voorschotten in ruilverkavelingsprojecten (132 keuro).

Uitgavenartikelen

QB0-1QCE2NA-WT – VIA BIJKOMENDE INSPANNINGEN BRONNEN VAN HINDER AANPAKKEN

Korte inhoud

Vanuit dit artikel financiert het departement Omgeving uitgaven die betrekking hebben op de strategische doelstellingen omtrent het verhogen van de milieukwaliteit van de leefomgeving voor het thema hinder. Meer concreet omvat

dit artikel de uitgaven voor beleidsvoorbereidend onderzoek, monitoring en evaluatie rond omgeving en gezondheid - inclusief het samenwerkingsakkoord milieu en gezondheid (NEHAP), uitgaven ter normering van zendantennes, de subsidiëring van sonometers en een aantal andere specifieke uitgaven met betrekking tot hinder.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2020	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Over-flow	603	903	739	603	777	724
Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Over-flow	603	903	739	603	777	724

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Eind 2020 werd via Ministerieel Besluit 300 keuro VAK naar dit artikel herverdeeld voor de hardware-hernieuwing van het geluidmeetnet van het departement Omgeving, met compensatie op artikel QB0-1QCE2OA-LO.

In 2020 werd 100 keuro vastgelegd voor expertondersteuning inzake niet-ioniserende straling, 75 keuro voor de aanpassing van de tool zendantennes aan uitrol 5G-netwerk, 86 keuro voor de opdracht 'Ontwikkeling van gezondheidsindicatoren voor blootstelling aan hormoonverstorende stoffen in Vlaanderen' en 85 keuro voor de opdracht 'Meting van perfluoralkylstoffen (PFAS) in diverse milieucompartimenten bij de deelnemers aan de humane biomonitoring campagne van het steunpunt Milieu en Gezondheid'.

QB0-1QCE2NB-WT – ZORGEN VOOR DE REALISATIE VAN EEN BOUWSHIFT EN EEN ROBUUSTE OPEN RUIMTE

Korte inhoud

Dit artikel omvat de kredieten nodig om de gebiedswerking en projectwerking tot uitvoering te kunnen brengen. Deze bevat onderstaande deelrubrieken:

- uitgaven verbonden aan diverse goedkeuringsprocedures voor ruimtelijke uitvoeringsplannen;
- ondersteuning van organisaties die bijdragen tot de doorwerking van de opties van het ruimtelijk beleid;
- werkingskosten Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid;
- uitgaven in het kader van beleidsplanning;
- de verdere ontwikkeling van de beleidsplanning vereist verdere ondersteuning om nieuwe beleidsmatige relevante thema's verder te onderbouwen;
- onderzoeken m.b.t. uitvoering gebieds- en projectwerking (opdrachten i.f.v. gebiedswerking en -programma's, ontwerpend onderzoek, complexe projecten, veiligheidsrapportage, milieueffectenrapportage, erkenning, bodem en studies

die kaderen in de optimalisatie van milieuvorwaarden in vergunningen). In 2020 ligt de prioriteit voor onderzoek in functie van de gebiedsprogramma's Vlaamse Rand rond Brussel, regio Antwerpen en Zuid-West-Vlaanderen, de voortzetting van de T.OP projecten en de complexe projecten die volop bezig zijn, strategisch milieuonderzoek en de aanpak hiervan, instrumentenafweging en -afstemming in het kader van concrete processen en de relatie externe veiligheid en ruimtelijke ontwikkelingen. De beleidsuitvoering omvat ook nieuwe concepten in functie van klimaatadaptatie en ecosysteemdiensten die gebiedsgerichte experimenten en financiële engagements vragen. Daarnaast blijft de bijstelling van richtlijnenboeken, de ontwikkeling en het testen van selectiemethodieken, codes van goede praktijk onderzoek van hinder en milderende maatregelen en handboeken en dit voor de aspecten milieuhygiëne, milieueffectenrapportage, veiligheidsrapportage, erkenningen en bodem een constant gegeven.

- ondersteuning van de strategische projecten; hierbij verstaan we de subsidiering van de strategische projecten in het kader van projectcoördinatie en in het kader van verwervingen.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2020	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Overflow	4.767	5.813	5.787	4.787	4.412	4.008
Overflow	0	0	0	120	120	119
Totaal excl. Overflow	4.767	5.813	5.787	4.667	4.292	3.889

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De begrotingsuitvoering van onderzoeken m.b.t. gebieds- en projectwerking zijn in VAK op dit artikel optimaal verlopen en dit conform de planning toegelicht in de BBT voor BO/BA2020.

Voor beleidsplanning werd in het najaar van 2020 via Ministerieel Besluit een budget van 63 keuro herverdeeld naar dit artikel met het oog op externe ondersteuning van een bestuurskundige projectleiding bij het proces voor het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen.

Er werd in het najaar van 2020 via Ministerieel Besluit een budget van 1.030 keuro VAK herverdeeld naar dit artikel. Dit budget werd gecompenseerd op artikel QB0-1QCE2NY-IS (369 keuro VAK), op artikel QBX-3QCE2NJ-WT (361 keuro VAK) en op artikel QB0-1QCE2OA-WT (300 keuro VAK). Er werden hiermee 4 projecten (verwervingssubsidies) goedgekeurd. Tevens werden er 7 projecten goedgekeurd voor de subsidies (coördinatie) van de strategische projecten 'twaalfde oproep'. De middelen voorzien bij de BO/BA2020 waren hiertoe ontoereikend.

Een nominatieve werkingssubsidie voor werkjaar 2020 werd toegekend aan de Vlaamse Vereniging voor Ruimte en Planning (149 keuro).

Het VEK op dit artikel werd via herverdeling afgestemd op de reële vereffeningsbehoefte in functie van de voortgang van de vastleggingsdossiers.

QB0-1QCE2NC-WT – OMGEVING ALS KENNIS- EN EXPERTISECENTRUM

Korte inhoud

De kredieten op dit artikel worden ingezet voor het verder uitbouwen van een kennis- en expertisecentrum inzake ruimtelijk- en omgevingsbeleid. Door het verzamelen van informatie vergroot de kennis en het inzicht met betrekking tot de ruimtelijke impact van maatschappelijke uitdagingen, tendensen, beleid en beleidsintenties en te hanteren methodologie. Dit gebeurt door het opzetten van een meerjarige onderzoeksagenda (eveneens in samenspraak met andere partners) en door deelname aan gewestelijke, intergewestelijke en internationale onderzoeksprogramma's. Naast het ontwikkelen en uitvoeren van beleidsrelevant onderzoek met als doel de beleidsvoorbereiding is er vanuit deze begrotingspost eveneens ondersteuning voor monitoring en beleidsevaluatie.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2020	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Overflow	1.594	1.848	1.815	1.594	1.920	1.573
Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Overflow	1.594	1.848	1.815	1.594	1.920	1.573

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Er werd in het najaar van 2020 via Ministerieel Besluit een budget van 317 keuro VAK en VEK herverdeeld naar dit artikel. Dit budget werd gecompenseerd op artikel QB0-1QCE2ND-WT.

In 2020 werd 1.432 keuro vastgelegd voor de uitvoering van de onderzoeksagenda van het departement Omgeving, onder meer 242 keuro voor de opdracht 'Projecten klimaatwijken, in Leuven en Kortrijk', 177 keuro voor de opdracht 'Verdichten in Vlaanderen, kostprijs en hindernissen', 123 keuro voor de opdracht 'De Droge Delta - Ruimtelijke hefboomen in de strijd tegen waterschaarste' en 105 keuro voor de opdracht 'Landschappelijke inpasbaarheid, impact en potentieel van zonne- en windenergie in het Vlaamse landschap'. Verder werden hier de kosten aangerekend van een projectleider voor BRV (75 keuro) alsook een studie via de Vlaamse bouwagenda (150 keuro).

QB0-1QCE2ND-WT – EEN BOVENLOKAAL OMGEVINGSBELEID VERBONDEN MET DE SAMENLEVING

Korte inhoud

Onder dit artikel vinden we volgende uitgaven terug:

- werkingsuitgaven met betrekking tot het omgevingsbeleid voor wat betreft organisatieondersteuning en organisatiebeheer;
- subsidies aan publieke en private partners voor het informeren en verder uitvoeren van het ruimtelijk beleid;
- de verdere uitbouw van het omgevingsloket door middel van ondersteuning aan de gemeenten en provincies;
- het verder opbouwen van een lerend netwerk vanuit de platformen georganiseerd in het kader van het Atrium Lerend Netwerk.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2020	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Overflow	5.446	11.673	11.633	7.347	10.957	9.796
Overflow	0	0	0	1.901	1.363	100
Totaal excl. Overflow	5.446	11.673	11.633	5.446	9.594	9.696

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De begrotingsuitvoering van de subsidies voor verwerving en sanering van leegstaande en/of verwaarloosde bedrijfsruimtes zijn in VAK op dit artikel na herverdeling optimaal verlopen en dit conform de planning toegelicht in de BBT voor BO/BA2020.

Er werd in 2020 via kredietherschikking een budget van 6.300 keuro VAK herverdeeld naar dit artikel met het oog op de lancering van de projectoproepen 'pilotprojecten BRV' (500 keuro) en een oproep naar lokale hefboomprojecten 'natte natuur' (6.000 keuro) in het kader van gebiedsontwikkeling. Dit budget werd gecompenseerd op artikel QBX-3QCE2DA-WT. Ook werden subsidies verleend aan lokale besturen voor de opmaak van RUP's.

Er werd in het najaar van 2020 via Ministerieel Besluit en Besluit Vlaamse Regering een budget van 13 keuro VAK/VEK herverdeeld naar dit artikel met het oog op het verlenen van een subsidie aan vier gemeenten voor opmaak plannenregister. Dit budget werd gecompenseerd op artikel QB0-1QCE2NC-WT.

Binnen de beschikbare middelen werd het Atrium Lerend Netwerk verder uitgewerkt en kennisdeling en netwerking met en tussen lokale besturen onderling georganiseerd. Ter ondersteuning van de onthardingsdoelen werd het project 'verkavelingswijken in transitie' geïnitieerd.

De vereffeningen op dit artikel zijn hoger uitgevallen dan initieel begroot ingevolge reëel vastgestelde verschuivingen in de vereffeningsskalender en de gevolgen van het bijkomend VAK.

QB0-1QCE4NE-WT – EEN BOVENLOKAAL OMGEVINGSBELEID VERBONDEN MET DE SAMENLEVING - VERNIEUWINGSFONDS

Korte inhoud

Dit uitgavenartikel maakt deel uit van het Vernieuwingsfonds en is dan ook direct gelinkt aan de evolutie van de inkomsten op artikel QB0-9QCETNE-OW. Leegstaande en verwaarloosde bedrijfsruimten in Vlaanderen worden opgenomen in een inventaris die jaarlijks wordt bijgewerkt. De heffing moet worden betaald in het kalenderjaar dat volgt op de derde registratie in de inventaris. Deze heffingen komen terecht in het vernieuwingsfonds. Vanuit dit fonds wordt dan steun gegeven aan projecten die leegstaande sites nieuw leven willen inblazen.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2020	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Over-flow	5.200	5.612	5.340	5.200	19.469	7.988
Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Over-flow	5.200	5.612	5.340	5.200	19.469	7.988

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De uitvoering binnen dit fonds verliep qua VAK volgens planning. Het VEK werd via herverdeling afgestemd op de reële vereffeningssbehoefte in functie van de voortgang van de vastleggingsdossiers, wat leidde tot 3 miljoen extra vereffeningen binnen de middelen van het fonds.

Aanvullend dient vermeld te worden dat de kolom 2^e BA-JR ook de overgedragen saldi binnen de verschillende begrotingsfondsen bevat en dat de entiteiten slechts uitgaven mogen doen op deze begrotingsfondsen binnen het afgesproken ESR-kader. Deze kolom is dus niet geschikt als referentiepunt voor evaluaties over de benutting van de toegekende kredieten.

QB0-1QCE4NI-PA – ZORGEN VOOR EEN ROBUUSTE OPEN RUIMTE - FONDS VOOR LANDINRICHTING EN NATUURLIJKE RIJKDOMMEN

Korte inhoud

Dit ESR-neutrale begrotingsartikel maakt deel uit van het Fonds voor Landinrichting en Natuurlijke Rijkdommen en betreft het luik aan fondsuitgaven dat aangewend wordt voor het verlenen van terugvorderbare voorschotten aan de VLM, om de VLM in staat te stellen haar recht van voorkoop in de

ruilverkavelingsprojecten effectief uit te oefenen. Het variabel krediet van dit artikel vloeit voort uit twee begrotingsartikels van de middelenbegroting (QB0-9QCETNI-OW en QB0-9QCETNI-OP).

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2020	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Over-flow	2.500	3.005	590	2.500	3.005	590
Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Over-flow	2.500	3.005	590	2.500	3.005	590

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Er werd in begrotingsjaar 2020 binnen het Fonds voor landinrichting en natuurlijke rijkdommen in functie van het projectverloop op het terrein in totaal 590 keuro VRKVAK en VRKVEK aangewend voor het verlenen van terugvorderbare voorschotten aan de VLM. Dit was minder dan begroot bij BA2020.

Aanvullend dient vermeld te worden dat de kolom 2^e BA-JR ook de overgedragen saldi binnen de verschillende begrotingsfondsen bevat en dat de entiteiten slechts uitgaven mogen doen op deze begrotingsfondsen binnen het afgesproken ESR-kader. Deze kolom is dus niet geschikt als referentiepunt voor evaluaties over de benutting van de toegekende kredieten.

QB0-1QCE4NI-WT – ZORGEN VOOR EEN ROBUUSTE OPEN RUIMTE - FONDS VOOR LANDINRICHTING EN NATUURLIJKE RIJKDOMMEN

Korte inhoud

Dit artikel wordt voorzien om in voorkomend geval eerder ontvangen financiële zekerheden terug te betalen aan de projectuitvoerders van diepegeothermie-projecten. Deze zekerheden dienen gesteld te worden door de vergunninghouder in het kader van een opsporingsvergunning voor aardwarmte.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2020	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Over-flow	0	257	0	0	257	0
Overflow	0	0	0	0	0	0

Totaal excl. Over-flow	0	257	0	0	257	0
-------------------------------	---	-----	---	---	-----	---

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

In 2020 diende geen terugbetaling van gestelde financiële zekerheden te gebeuren in het kader van diepegeothermieprojecten. Het bedrag van 257 keuro wordt overgedragen naar 2021 (Fonds voor Landinrichting en Natuurlijke Rijkdommen).

QB0-1QCE2NJ-PA – ZORGEN VOOR EEN ROBUUSTE OPEN RUIMTE

Korte inhoud

Het departement Omgeving heeft voor het verlenen van terugvorderbare voorschotten aan de VLM in het kader van ruilverkavelingsprojecten op de algemene uitgavenbegroting een budget van 300 keuro VAK en VEK ter beschikking. Vanuit dit begrotingsartikel wordt budget aan de VLM ter beschikking gesteld voor de aankoop van landeigendommen in de ruilverkaveling en de landinrichting (constant beleid). Dit artikel is aanvullend ten opzichte van de beschikbare middelen in het variabel begrotingsartikel QB0-1QCE4NI-PA Het begrotingsartikel QB0-1QCE2NJ-PA voorziet 300 keuro VAK en VEK, en is aanvullend ten opzichte van de beschikbare middelen in het begrotingsartikel QB0-1QCE4NI-PA.

(duizend euro)

2020	VAK			VEK		
	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Over-flow	300	300	300	300	300	300
Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Overflow	300	300	300	300	300	300

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De begrotingsuitvoering in VAK en VEK op dit artikel is optimaal verlopen en dit conform de planning toegelicht in de BBT voor BO/BA2020.

QB0-1QCE2NJ-WT – ZORGEN VOOR EEN ROBUUSTE OPEN RUIMTE

Korte inhoud

Vanuit dit artikel worden de rechtstreekse (technische beheers-) uitgaven van het departement Omgeving in het kader van landinrichting en ruilverkaveling gefinancierd.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2020	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Over-flow	42	42	38	52	52	36
Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Over-flow	42	42	38	52	52	36

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De begrotingsuitvoering in VAK is quasi optimaal verlopen en dit conform de planning toegelicht in de BBT voor BO/BA2020.

QB0-1QCE2NO-IS – RUBICONFONDS

Korte inhoud

Het Rubiconfonds kan worden gespijsd via:

- de opbrengsten van de planbatenheffing voor bestemmingswijzigingen naar een zone bestemd voor bedrijven;
- de inkomsten die voortvloeien uit de activiteiten van het Fonds;
- toelagen ten laste van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap.

De middelen van het Rubiconfonds kunnen worden gebruikt om:

- de planschadevergoeding te betalen afkomstig van de aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden (WORG) door de Vlaamse Regering;
- subsidies te verlenen aan provincie- en gemeentebesturen met als doel een terugbetaling van 60% van de kosten voor planschadevergoedingen van gemeentelijke en provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen voor percelen volledig of deels gelegen binnen een door de Vlaamse Regering goedgekeurd signaalgebied.

De subsidies uit het Rubicon-fonds zijn decretaal geregeld en worden met besluiten van de Vlaamse Regering geoperationaliseerd. Voor de aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden is in 2020 een eerste toelage van 15.000 keuro richting het Rubiconfonds voorzien met het oog op het opbouwen van voldoende middelen voor een eerste verwachte piek in uitgaven voor planschade als gevolg van de aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2020	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU

Uitgave incl. Overflow	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Overflow	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De begrotingsuitvoering in VAK en VEK op dit artikel is optimaal verlopen en dit conform de planning toegelicht in de BBT voor BO/BA2020.

QB0-1QCE2NW-IS – HOGER ONDERWIJS

Korte inhoud

Vanuit dit (nieuw) artikel financiert het departement Omgeving vanaf 2020 de uitgaven voor het Steunpunt Milieu en Gezondheid.

(duizend euro)

2020	VAK			VEK		
	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Overflow	528	528	528	684	684	684
Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Overflow	528	528	528	684	684	684

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De begrotingsuitvoering in VAK op dit artikel is quasi optimaal verlopen en dit conform de planning toegelicht in de BBT voor BO/BA2020.

QB0-1QCE2NY-IS – VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)

Korte inhoud

Via dit artikel ontvangt de VLM een werkingstoelage van het departement Omgeving ter financiering van haar algemene taken en haar specifieke taken op het vlak van ruilverkaveling, landinrichting, het decreet natuurbehoud, het Mestdecreet, geïntegreerd plattelandsbeleid, grondbeleid van het eigen beleidsdomein en het decreet Vlaamse Grondenbank. Daarnaast wordt er vanuit dit artikel ook een toelage toegekend voor de technische uitgaven bij ruilverkaveling en de uitvoering van landinrichtingsprojecten.

(duizend euro)

2020	VAK			VEK		
	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Overflow	72.878	72.097	69.695	55.831	55.086	54.906
Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Overflow	72.878	72.097	69.695	55.831	55.086	54.906

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

In het najaar van 2020 werd via Ministerieel Besluit een budget van 35 keuro VAK herverdeeld naar artikel QB0-1QCE2EA-WT om het minimale VAK-tekort voor de subsidies in het kader van erosiebestrijding op te vangen. Tevens werd er een budget van 369 keuro VAK herverdeeld naar artikel QB0-1QCE2NB-WT om het VAK-tekort voor de subsidies van strategische projecten, samen met andere herschikkingen, op te lossen.

Bij de BA 2020 werd er 16.779 keuro éénmalig technisch VCO-VAK toegekend voor een inhaalbeweging van de subsidiëring van landinrichting volgens de regels van het VCO. Er werd in de loop van 2020 850 keuro technisch VCO-VAK herverdeeld naar artikel QBX-3QCE2NJ-WT.

Er werd in de loop van 2020 via beslissing van de Vlaamse Regering een budget van 731 keuro VAK en VEK herverdeeld naar de toelage van de VLM met het oog op het toekennen van de indexprovisie. Dit budget werd gecompenseerd op het provisieartikel CB0-1CBG2AB-PR onder het beheer van Financiën en Begroting.

Er werd in het najaar van 2020 via Ministerieel Besluit een budget van 308 keuro VAK en VEK herverdeeld van dit artikel. Dit budget werd gecompenseerd naar artikel QB0-1QCE5NY-IS.

Er werd in het najaar van 2020 via Ministerieel Besluit een budget van 50 keuro VAK en VEK herverdeeld naar dit artikel. Dit budget werd gecompenseerd op artikel QBX-3QCE2DY-IS.

De werkingstoelage werd voor een bedrag van 52.584 keuro vastgelegd voor en vereffend naar de VLM. De aanvullende toelage voor de uitvoering van landinrichtingsprojecten werd voor 17.111 keuro vastgelegd.

Het VEK werd via herverdeling afgestemd op de reële vereffeningsbehoefte in functie van de voortgang van de vastleggingsdossiers.

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

QB0-1QCE4NY-IS – VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)*Korte inhoud*

Dit artikel maakt deel uit van het Fonds voor Landinrichting en Natuurlijke Rijkdommen en betreft het luik aan fondsuitgaven dat aangewend wordt voor de subsidiëring van ruilverkavelingswerken en de financiering van saldo's ten laste van het Vlaamse Gewest bij de ontbinding van ruilverkavelingscomités. De raming van deze kredietbehoefte bedraagt 20 keuro. Het variabel krediet van dit artikel vloeit voort uit twee begrotingsartikels van de middelenbegroting (QB0-9QCETNI-OW en QB0-9QCETNI-OP).

(duizend euro)

2020	VAK			VEK		
	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Over-flow	20	354	0	20	705	351
Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Over-flow	20	354	0	20	705	351

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Er werden in 2020 geen ruilverkavelingscomités ontbonden waardoor de benutting in VAK nihil bleef. Het VEK werd via herverdeling afgestemd op de reële vereffeningsbehoefte in functie van de voortgang van de vastleggingsdossiers.

QB0-1QCE5NY-IS – VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)*Korte inhoud*

Via dit artikel ontvangt de VLM een investeringstoelage waarmee de VLM logistieke en ICT-investeringen kan aangaan.

(duizend euro)

2020	VAK			VEK		
	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Over-flow	1.668	2.352	2.352	1.665	2.352	2.352
Overflow	0	0	0	0	0	0

Totaal excl. Over-flow	1.668	2.352	2.352	1.665	2.352	2.352
-------------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Er werd in het najaar van 2020 via Ministerieel Besluit een budget van 308 keuro VAK en VEK herverdeeld naar dit artikel met het oog op vergroening van het wagenpark. Dit budget werd gecompenseerd op artikel QB0-1QCE2NY-IS.

Er werd in het najaar van 2020 via Ministerieel Besluit een budget van 300 keuro VAK en VEK herverdeeld naar dit artikel met het oog op informatica-investeringen in het kader van het MAP. Dit budget werd gecompenseerd op artikel QBX-3QCE2DY-IS.

Er werd in de loop van 2020 via beslissing van de Vlaamse Regering een budget van 76 keuro VAK en VEK herverdeeld naar dit artikel met het oog op het ter beschikking stellen van de middelen van het Actieplan Energie-Efficiëntie. Dit budget werd gecompenseerd op het provisieartikel CB0-1CBX2AC-PR onder het beheer van Financiën en Begroting.

De investeringstoelage werd voor een bedrag van 2.352 keuro integraal vastgelegd voor en vereffend naar de VLM.

7.1.2. DAB's

DAB GRONDFONDS

Ontvangstenartikelen

QBZ-2QCEANF-OW – HANDHAVING ALS SLUITSTUK VAN EEN SLAGKRACHTIG OMGEVINGSBELEID VOOR RUIMTE EN MILIEU

Korte inhoud

Dit artikel omvat de ontvangsten in het Grondfonds die voortkomen uit beslissingen tot opleggen van administratieve geldboetes, dwangsommen, recuperatie afbraakkosten, minnelijke schikkingen en meerwaarden van de afdeling Handhaving van het departement Omgeving in uitvoering Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.

(duizend euro)

2020	AO	TO	LO
2e BA	2.335	0	0
2e BA-JR	2.335	0	0
Uitvoering	2.518	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De ontvangsten op het Grondfonds die voortkomen uit beslissingen tot opleggen van administratieve geldboetes, dwangsommen, recuperatie afbraakkosten,

minnelijke schikkingen en meerwaarden van de afdeling Handhaving van het departement Omgeving in uitvoering Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening waren in 2020 licht hoger dan oorspronkelijk geraamd.

QBZ-2QCEANG-OI – ZORGEN VOOR DE REALISATIE VAN EEN BOUWSHIFT EN EEN ROBUUSTE OPEN RUIMTE - PLANSCHADE

Korte inhoud

Via dit artikel komen de ontvangsten uit de planbatenheffing, zoals geïnd door Vlabel, binnen in het Grondfonds. Omwille van de specificiteit van de planbatenheffing die geen weerkerende heffing is en die pas moet worden betaald na een startfeit kan op zich pas post factum worden ingeschat welke de ingekohierde bedragen en welke de inningen zijn. Om die reden wordt het gemiddelde van de laatste drie jaar aan werkelijk geïnde heffingen gebudgetteerd.

(duizend euro)

2020	AO	TO	LO
2e BA	1.104	0	0
2e BA-JR	1.104	0	0
Uitvoering	1.191	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De ontvangsten worden door Vlabel aangepast op basis van het driejaarlijkse gemiddelde van de ontvangsten uit de planbatenheffing. Bij BA2020 werden deze verhoogd met 363 keuro tot 1.104 keuro.

De afgerekende ontvangsten voor 2020 liggen in lijn met deze ramingen.

Uitgavenartikelen

QBZ-3QCE2NF-WT – HANDHAVING ALS SLUITSTUK VAN EEN SLAGKRACHTIG OMGEVINGSBELEID VOOR RUIMTE EN MILIEU

Korte inhoud

Op dit artikel van de DAB Grondfonds worden de kredieten voor de juridische afhandeling van inspectiedossiers inzake ruimtelijke ordening voorzien.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2020	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Overflow	2.335	2.335	2.243	2.335	2.335	1.340
Overflow	0	0	0	0	0	0

Totaal excl. Overflow	2.335	2.335	2.243	2.335	2.335	1.340
------------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

In 2020 lagen de uitgaven voor de juridische afhandeling van inspectiedossiers inzake ruimtelijke ordening in lijn met het budget 2020.

QBZ-3QCE2NG-WT – ZORGEN VOOR DE REALISATIE VAN EEN BOUWSHIFT EN EEN ROBUUSTE OPEN RUIMTE - PLANSCHADE

Korte inhoud

Op dit artikel van de DAB Grondfonds worden de kredieten voor de behandeling en uitbetaling van planschadedossiers voorzien.

(duizend euro)

2020	VAK			VEK		
	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Overflow	3.161	3.161	2.428	3.161	3.161	2.197
Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Overflow	3.161	3.161	2.428	3.161	3.161	2.197

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De aanrekening van planschadedossiers hangt af van de voortgang van de gerechtelijke procedures en is dus moeilijk te voorspellen. In 2020 was er zodoende een lichte onderbenutting op dit uitgavenartikel.

DAB MINAFONDS

Ontvangstenartikelen

Niet van toepassing

Uitgavenartikelen

QBX-3QCE2NA-WT – VIA BIJKOMENDE INSPANNINGEN BRONNEN VAN HINDER AANPAKKEN

Korte inhoud

Vanuit dit artikel financiert het departement Omgeving uitgaven die betrekking hebben op de strategische doelstellingen omtrent het verhogen van de leefkwaliteit voor het thema hinder. Meer concreet omvat dit artikel uitgaven voor beleidsvoorbereidend onderzoek, uitwerking en implementatie van maatregelen en beleidsinstrumenten in verband met milieuhinder en leefomgevingskwaliteit.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2020	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Over-flow	179	179	178	179	310	186
Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Over-flow	179	179	178	179	310	186

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De begrotingsuitvoering in VAK op dit artikel is quasi optimaal verlopen en dit conform de planning toegelicht in de BBT voor BO/BA2020.

QBX-3QCE2NJ-WT – ZORGEN VOOR EEN ROBUUSTE OPEN RUIMTE

Korte inhoud

Vanuit dit artikel worden door de VLM in hoofdzaak de vergoedingen (inclusief beheerovereenkomsten) gefinancierd ingevolge gebiedsgerichte verscherpingen in uitvoering van het Mestdecreet en het plattelandsontwikkelingsprogramma voor Vlaanderen. De beheerovereenkomsten worden gesloten in het kader van het plattelandsontwikkelingsprogramma (PDPO) voor Vlaanderen en worden zowel met Vlaamse als Europese middelen gefinancierd. De VLM sluit beheerovereenkomsten met de landbouwers af voor het vrijwillig uitvoeren van agromilieumaatregelen, telkens met een looptijd van 5 jaar. De landbouwers ontvangen voor het uitvoeren van deze agromilieumaatregelen jaarlijks een vergoeding. De landbouwer kan, onder begeleiding van de bedrijfsplanner, beheerovereenkomsten met diverse doelstellingen sluiten.

De volgende beheerdoelstellingen werden bepaald:

- soortenbescherming;
- perceelsrandenbeheer;
- erosiebestrijding;
- onderhoud van kleine landschapselementen;
- verbeteren van de waterkwaliteit;

- botanisch beheer;
- bijdragen aan de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen: landbouwgronden gelegen in of rond NATURA 2000 gebieden via fosfaatuitmijning voorbereiden op het behalen van bepaalde habitattypes en de milieukwaliteit in lokale gebieden in of rond NATURA 2000 gebieden, aangeduid voor het realiseren van de instandhoudingdoelstellingen, verbeteren door het gebruik van meststoffen (P, N) met 100 % te reduceren.

Met het sluiten van beheerovereenkomsten (programmaperiode 2014-2020) wordt uitvoering gegeven aan de Vlaamse beleidsdoelstellingen en -prioriteiten, bepaald door de Vlaamse regering, en dit in uitvoering van het Europees plattelandsontwikkelingsbeleid.

Inzake VAK werd voor 2020 11.617 keuro voorzien. Alle beheerovereenkomsten met startdatum 01/01/2020 worden vastgelegd voor de volledige looptijd (5 jaar). Inzake VEK werd voor 2020 18.908 keuro voorzien. Dit betreft het in 2020 uit te betalen bedrag met betrekking tot de beheersovereenkomsten met startdatum 01/01/2016 tot 01/01/2020.

Daarnaast worden er via dit artikel door het departement subsidies aan provincies, gemeenten, publiekrechtelijke rechtspersonen, privaatrechtelijke rechtspersonen en natuurlijke personen gefinancierd voor de uitvoering van landinrichtingsplannen (5.096 keuro VAK en 901 keuro VEK).

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2020	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Overflow	16.713	24.589	24.446	19.809	19.608	19.530
Overflow	4.195	5.045	5.256	8.627	8.627	8.628
Totaal excl. Overflow	12.518	19.544	19.190	11.182	10.981	10.902

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Er werd in het najaar van 2020 via Ministerieel Besluit een budget van 7.387 keuro VAK herverdeeld naar dit artikel met het oog op invullen van tekorten. Dit budget werd gecompenseerd op artikel QBX-3QCE2FY-IS.

De beheerovereenkomsten worden medegefinancierd door Europa via het PDPO (programma voor plattelandsontwikkeling). Begin 2015 werd het derde programma voor plattelandsontwikkeling (PDPO III 2014-2020) voor Vlaanderen, goedgekeurd door Europa. Het cofinancieringspercentage voor maatregelen onder As 2 van het PDPO III, waaronder de beheerovereenkomsten vallen, bedraagt maximaal 50%. Sinds de ingang van de tweede programmaperiode voor plattelandsontwikkeling in Vlaanderen (PDPO II, 2007) starten de

beheerovereenkomsten steeds op 1 januari. Beheerovereenkomsten worden steeds gesloten voor een periode van 5 jaar.

In de derde programmaperiode worden beheerovereenkomsten gesloten voor het beschermen van soorten (akker- en weidevogels en NATURA 2000 soorten), het aanleggen van stroken langs kwetsbare elementen, het onderhouden van kleine landschapselementen, het bestrijden van erosie, het natuurvriendelijk beheren van graslanden en het verbeteren van de waterkwaliteit. Al deze maatregelen worden gefinancierd door Europa (50%). Het gaat om de overeenkomsten met startdatum 1/1/2016, startdatum 1/1/2017, startdatum 1/1/2018, startdatum 1/1/2019 en startdatum 1/1/2020 die voor een looptijd van 5 jaar zijn gesloten. Er werd voor een bedrag van 19.004 keuro vastgelegd en 10.203 keuro vereffend.

Het VEK werd via herverdeling afgestemd op de reële vereffening behoeft in functie van de voortgang van de vastleggingsdossiers.

QBX-3QCE2NR-IS – VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM) – GEBRUIKERSCHADE EN KAPITAALSCHADE

Korte inhoud

Vanuit dit artikel ontvangt de VLM een aanvullende toelage vanuit de DAB MINA-fonds voor de uitbetaling van kapitaalschade en gebruikersschade.

Dit is de schade die de eigenaar/gebruiker van een grond ondervindt als gevolg van: een bestemmingswijziging van "landbouw" naar "natuur", "bos" of "overig groen"; het in een plan opnemen van een overdruk die de economische aanwending van landbouwgrond beïnvloedt; het opleggen van een erfdienstbaarheid die de economische aanwending van landbouwgrond beïnvloedt. Het krediet dient om de aanvragers voor deze schade te vergoeden en verloopt via de VLM-begroting via deze interne stroom.

(duizend euro)

2020	VAK			VEK		
	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Overflow	1.915	5	5	1.115	48	46
Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Overflow	1.915	5	5	1.115	48	46

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Er werd in het najaar van 2020 via Ministerieel Besluit een budget van 1.910 keuro VAK en 1.067 keuro VEK herverdeeld van dit artikel. Dit budget werd gecompenseerd naar artikel QBX-3QCE2FY-IS.

Er vonden in 2020 geen bijkomende vastleggingen plaats voor uitbetaling van vergoedingen gebruikerscompensatie vermits er nog voldoende encours beschikbaar was op deze basisallocatie voor gebruikersschade. Voor de uitbetaling van de vergoedingen kapitaalschade werd enkel een kleine bijkomende vastlegging gerealiseerd van 5 keuro voor kapitaalschadecompensatie, dit was merkkelijk minder dan begroot.

QBX-3QCE2NY-IS – VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)

Korte inhoud

Vanuit dit artikel ontvangt de VLM een aanvullende toelage vanuit de DAB MINAfonds voor uitgaven in het kader van ruilverkavelingsprojecten en grondverwerving buffergebieden.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2020	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Overflow	3.896	3.896	3.895	4.976	3.809	3.631
Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Overflow	3.896	3.896	3.895	4.976	3.809	3.631

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De begrotingsuitvoering in VAK op dit artikel is optimaal verlopen en dit conform de planning toegelicht in de BBT voor BO/BA2020.

Het VEK werd via herverdeling afgestemd op de reële vereffeningsbehoefte in functie van de voortgang van de vastleggingsdossiers.

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

7.1.3. Overige entiteiten onder gezag

7.1.3.1. Rubiconfonds

Het Rubiconfonds kan worden gespijsd via:

- de opbrengsten van de planbatenheffing voor bestemmingswijzigingen naar een zone bestemd voor bedrijven;
- de inkomsten die voortvloeien uit de activiteiten van het Fonds;
- toelagen ten laste van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap.

De middelen van het Rubiconfonds kunnen aan uitgavenzijde worden gebruikt om:

- de planschadevergoeding te betalen afkomstig van de aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden (WORG) door de Vlaamse Regering;
- subsidies te verlenen aan provincie- en gemeentebesturen met als doel een terugbetaling van 60% van de kosten voor planschadevergoedingen van gemeentelijke en provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen voor percelen volledig of deels gelegen binnen een door de Vlaamse Regering goedgekeurd signaalgebied.

De subsidies uit het Rubicon-fonds zijn decretaal geregeld en worden met besluiten van de Vlaamse Regering geoperationaliseerd. Voor de aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden is in 2020 een eerste toelage van 15.000 keuro richting het Rubiconfonds voorzien, met het oog op het opbouwen van voldoende middelen voor een eerste verwachte piek in uitgaven voor planschade als gevolg van de aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden.

Het Rubiconfonds oefent al haar activiteiten uit onder de ISE Omgevingsbeleid voor Ruimte en Milieu (QN).

Ontvangsten

De ontvangsten van het Rubiconfonds komen volledig uit de planbaten. Omwille van de specificiteit van de planbatenheffing die geen wekerende heffing is en die pas moet worden betaald na een startfeit, kan op zich pas post factum worden ingeschat welke de ingekohierde bedragen en welke de inningen zijn. Om die reden wordt het gemiddelde van de laatste drie jaar aan werkelijk geïnde heffingen gebudgetteerd. Bij BA2020 werden de ontvangsten naar boven herzien tot 1.922 keuro. Voor 2020 bedroegen die slechts 15.785 euro.

Voor de aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden is in 2020 een eerste toelage van 15.000 keuro richting het Rubiconfonds voorzien (via QB0-1QCE2NO-IS), met het oog op het opbouwen van voldoende middelen voor een eerste verwachte piek in uitgaven voor planschade als gevolg van de aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden (WORG).

Uitgaven

Gemeenten of provincies die veroordeeld worden voor planschade als gevolg van een RUP dat gevolg geeft aan een beslissing van de Vlaamse Regering over een signaalgebied komen in aanmerking voor een tussenkomst van 60% in de planschadekosten vanuit het Rubiconfonds. In het kader van mogelijke schadegevallen werd voor 2020 een budget van 1.922 keuro voorzien in overeenstemming met de raming te ontvangen planbaten. In 2020 werd dit budget dankzij de extra toelage dus verhoogd tot 16.922 keuro.

Hiervan was 8.461 keuro (50%) voorzien voor subsidies toegekend aan provincies, en 8.461 keuro (50%) voor subsidies toegekend aan steden en gemeenten, beide voor de planschadevergoedingen voor percelen die volledig of deels gelegen zijn binnen een signaalgebied.

In 2020 werden echter geen dossiers ingediend waardoor de ontvangen bedragen worden opgenomen in het saldo.

7.1.4. Overige entiteiten onder toezicht

7.1.4.1. Vlaamse Landmaatschappij (VLM)

De juridische opzet, doelstellingen en taken van de VLM werden in deze BBT reeds besproken onder punt 1.1.4.1.

De VLM oefent haar activiteiten uit onder ISE D Water, ISE N Omgevingsbeleid Ruimte en Milieu, ISE G Plattelandsbeleid en ISE F Natuur en Biodiversiteit. De financiering van de werking van de VLM verloopt voornamelijk via de toelage-artikels QB0-1QCE2NY-IS (algemene werking) en QB0-1QCE5NY-IS (investeringen). Deze 2 artikels worden in de begroting, conform de instructies, integraal toegewezen aan het grootste ISE binnen de VLM-begroting: ISE N Omgevingsbeleid Ruimte en Milieu. Voor de bespreking van de kredietevolutie van deze interne stromen naar de VLM wordt verwezen naar de besprekingen van artikels QB0-1QCE2NY-IS en QB0-1QCE5NY-IS.

Hieronder worden enkel de kredieten besproken die onder ISE N Omgevingsbeleid Ruimte en Milieu ressorteren. Voor de VLM-kredieten binnen de andere ISE wordt verwezen naar de bespreking van de andere betrokken ISE in deze BBT.

ISE N OMGEVINGSBELEID RUIMTE EN MILIEU

In 2020 stond de VLM opnieuw in voor een gedragen uitvoering op het terrein in geïntegreerde, gebiedsgerichte projecten. De VLM is hierbij actief in strategische openruimtegebieden waar klimaat-, water-, natuur-, landbouw- en landschapsdoelen verzoend worden.

In de projecten De Blankaart, Zwinpolders, Oudlandpolder, Moervaartvallei, Liereman, De Merode, Graafweide Schupleer en Mol Postel geven we hierbij uitvoering aan raamakkoorden en beslissingen van de Vlaamse Regering.

We komen tot een gebalanceerde ontwikkeling van landbouw en realisatie van natuur- en waterdoelen in de ruilverkavelingsprojecten Jesseren, Molenbeersel, Sint-Rijkers, Izenberge fase 1, Zondereigen, Schelde-Leie, Willebringen, Rijkevorsel Wortel en Gooik.

We zetten met Landinrichting in op randstedelijke gebieden met open ruimte onder druk en realiseren er groenblauwe netwerken (Landinrichting Wijers, Schelde en Rupel, Gentse Kanaalzone en Vinderhoutse bossen, Brugse Rand, Vlaamse Rand).

In het kader van het LIFE Green4Grey project zijn in de Stiemervallei (Wijers) wandeltellers geplaatst. Samen met de VMM, De Vlaamse Waterweg, provincie en tal van andere actoren, geven we via Landinrichting in de Vlaamse Rand uitvoering aan Belini. In het project Maasvallei geven we een invulling aan het dorpenbeleid en werd het landinrichtingsplan 'Kessenich-In Zich(t)' goedgekeurd door de minister. In de kustregio gaan we via de Europese projecten Salfar, Fresh4C's, Carbon Connects, Vedette en Coastal na hoe we de kuststreek nu en in de toekomst best inrichten in functie van de klimaatwijziging. We zorgen voor een volwaardig open ruimte luik bij belangrijke investeringsprojecten (A11, R0, Koppelingsgebieden Gentse Kanaalzone, LSO/RSO, Natuurcompensaties Zeebrugge, Sigma, Limburgse Noord Zuid) waardoor het draagvlak toeneemt en de omgevingskwaliteit wordt versterkt. Zo werd de eerste herverkaveling uit kracht van wet voor het deelgebied Kwetshage van de natuurcompensaties Zeebrugge ondertekend.

We ondersteunden in 2020 belangrijke Vlaamse projecten door het realiseren van grondmobiliteit. We verwerven daarbij niet alleen gronden in voor Vlaanderen strategische gebieden (i.f.v. het tegengaan van overstromingen, nieuwe infrastructuur en Europese natuur) via een 25-tal lokale grondenbanken, maar realiseren gelijktijdig ook een flankerend beleid voor de betrokken landbouwers. We richtten vier nieuwe grondenbanken op: grondenbank 'Bebossing', grondenbank 'Natuurdoelen' (met onder meer de gebieden Graafweide-Schupleer, Mol-Postel en Steertse Heide), grondenbank 'Bornem' en grondenbank 'Projecten van de Werkvennootschap'. Daarnaast zette de Vlaamse Grondenbank in op een meer proactieve aankoop van strategische gronden in open ruimte gebieden om

toegang tot grond te blijven verzekeren voor cruciale open ruimte functies zoals voedselvoorziening, klimaatbuffering, biodiversiteit, ...

We sloten de lopende fase van de Open Ruimte Beweging af met een klankbordgroep, een studiedag en een publicatie in het eerste kwartaal. We zetten de werking voort door de trekkers van de verschillende programma's ervaringen te laten uitwisselen in minimum 3 bijeenkomsten. Samen met het Departement Omgeving en de Vlaamse Milieumaatschappij zetten we een nieuwe ondersteuningsopdracht voor het Open Ruimte Platform in de markt. In het kader van het eerste Programma Water-Land-Schap begeleidden we de gebiedscoalities verder bij de concrete uitvoeringsinitiatieven op het terrein en bij de opmaak van landinrichtingsplannen. Via de samenwerking tussen lokale overheden, landbouwers en waterbeheerders beogen deze uitvoeringsinitiatieven het gezamenlijk bereiken van waterdoelen, een meer duurzame landbouw en een kwalitatief landschap. Door deze sterke bottom-up aanpak versnellen we planmatig de realisatie van Europese waterdoelen en geven we de landbouw meer mogelijkheden om zich te wapenen tegen de gevolgen van de klimaatverandering en om meer klimaatrobuust te produceren. We startten de programmawerking op rond Landschapsparken en bereidden, in nauw overleg met het ANB en de aanpak van de Nationale Parken, een aanpak en projectoproep voor. In het kader van het programma voedsellandschappen zetten we een studie in de markt om voor twee concrete gebieden na te gaan welke specifieke gebiedsmaatregelen ondersteunend zijn voor een voedsellandschap (Vlaamse Rand en Schelde-Rupel). Daarnaast droegen we bij aan de programma's Vlaanderen breekt uit!, grondzaken en luwte-oases.

Landbouwers en andere grondgebruikers namen verantwoordelijkheid op om de soortenrijkdom, milieu-, klimaat-, biodiversiteits- en landschapsdoelen te realiseren via beheerovereenkomsten. De samenwerking tussen landbouwers en andere plattelandsactoren om hun expertise en sterktes beter te benutten, werd bevorderd. De samenwerking werd concreet d.m.v. gebiedsgerichte initiatieven of projecten via het sluiten van beheerovereenkomsten. Beheerovereenkomsten zijn een krachtig instrument om lokaal de ecologische veerkracht van gebieden en landbouwbedrijven te bevorderen.

In 2020 werd verder gewerkt aan de uitrol van een aantal nieuwe maatregelen van het zesde mestactieplan (MAP6). De focus lag hierbij op de uitwerking van het digitale kunstmestregister, de debietmeters bij mestverwerkers en de AGR-GPS verplichting bij de burenenregelingen. In 2020 was er voor de eerste maal de mogelijkheid tot het uitvoeren van equivalente maatregelen als alternatieve invulling van de generieke gebiedsgerichte verplichtingen. De Mestbank informeerde de landbouwers over de equivalente maatregelen, registreerde en verwerkte de aanvragen. Voor de nitraatresiducampagne 2020 zijn ongeveer 23.500 percelen van 12.000 landbouwers geselecteerd en opgevolgd. Naast het uitvoeren van de jaarlijks terugkerende administratieve processen werd binnen de beschikbare capaciteit verder ingezet op kwaliteitsborging van de data door het uitvoeren van acties gericht op het terugdringen van nutriëntenverliezen. Er werden in 2020 460 bedrijven doorgelicht. Handhaving zette volop in op gebiedsgerichte werking met sterk doorgedreven aanwezigheid op het terrein. In 44% van het in 2020 als gebiedstype 3 afgebakend gebied – gebied met de slechtste waterkwaliteit – zijn één op vijf landbouwers in contact gekomen met een terreincontrole. Studies rond het potentieel van satellietbeelden, in situ bepaling van mestsamenstellingen en drones voor handhaving zijn opgestart. De Mestbank verstuurde ruim 5.400 administratieve boetes en behandelde 2.750 bezwaren tegen opgelegde boetes of maatregelen. Door bijkomende ontwikkelingen aan het Mestbankloket konden alle aangiften voor productiejaar 2020 digitaal worden ingediend. Ook het wijzigen van transportdocumenten werd gedigitaliseerd en

andere toepassingen werden aangepast in functie van de bepalingen van MAP 6 of werden uitgebreid.

Ontvangsten

Er werden hiertoe in de VLM begroting 2020 92.216 keuro aan ontvangsten voorzien en 96.659 keuro VAK en 92.399 keuro VEK aan uitgaven, wat tevens een geraamde intering van 183 keuro op het saldo met zich meebrengt. In uitvoering 2020 werden 81.433 keuro ontvangsten gerealiseerd en gebeurden 89.971 keuro VAK en 83.249 keuro VEK aan uitgaven.

De inkomsten uit verkoop van goederen en diensten werden geraamd in de begroting op 820 keuro. Er werden 703 keuro aan ontvangsten effectief gerealiseerd. De opbrengst op het toezicht op de ruilverkavelingswerken werd geraamd in de begroting op 300 keuro, de uitvoering 2020 bedroeg 264 keuro.

De inkomsten uit rentes (gemak van betaling bij verkoop domeingoederen en ruilverkaveling) werden op 48 keuro geraamd in de begroting. Het realisatiecijfer bedraagt 62 keuro. De verwachte inkomsten uit pachten werden begroot op 518 keuro, er werd voor 449 keuro effectief ontvangen in uitvoering.

Er werden 3.435 inkomsten uit "nadelige saldi" verwacht binnen de entiteit ruilverkaveling. Dit omwille van het feit dat er een eindrekening ten gevolge van aanvullende aktes in ruilverkaveling gepland stond. Deze werd echter een jaar uitgesteld. De effectieve ontvangsten bedroegen in uitvoering dus slechts 15 keuro. Vanuit verzekeringsmaatschappijen werd 40 keuro verwacht en 68 keuro gerealiseerd. Voor recuperaties vanuit bedrijven en vzw's bedroeg de raming 28 keuro, de uiteindelijke realisatie 276 keuro. De raming van de inkomsten uit projecten met Europese cofinanciering was 2.814 keuro, in 2020 werd effectief 3.009 keuro aan ontvangsten geboekt.

De VLM verkrijgt zijn werkingstoelage via begrotingsartikel QB0-1QCE2NY-IS. De VLM beschikte in 2020 over een begrote en gerealiseerde werkingstoelage van 52.584 keuro. Deze kwam tot stand na herschikkingen en het toevoegen van de middelen uit de loonprovisie om de indexering op te vangen.

Vanuit een samenwerkingsovereenkomst met Dierenwelzijn werd voorzien in een inkomst van 255 keuro VAK en VEK via begrotingsartikel QB0-1QFD2MY-IS. Er werd uiteindelijk 15 keuro aan inkomsten gerealiseerd.

Vanuit het departement Omgeving worden de inkomende werkkredieten voor studies in de ruilverkaveling voorzien. Het budget voor de voorbereiding en de ecologische monitoring van ruilverkavelingsprojecten bedroeg na herschikking 0 keuro VAK en 70 keuro VEK. Daarvan werd effectief 64 keuro aan inkomsten gerealiseerd.

Er werd voor gebruikersschade uitgegaan van een VAK van 0 keuro en 8 keuro VEK. 8 keuro bedroeg dan ook de inkomst. Voor kapitaalschade werd uitgegaan van 5 keuro VAK en 40 keuro VEK. De effectieve ontvangst bedroeg 39 keuro. Deze toelages aan de VLM verlopen via artikel QBX-3QCE2NR-IS. De uiteindelijke kredieten kwamen er na het doorvoeren van herschikkingen.

Vanuit een aantal Europese projecten werd 3 keuro aan inkomensoverdrachten van gemeenten gerealiseerd.

Er werden in de inrichtingsentiteit landinrichting 165 keuro recuperaties verwacht vanuit Europa. Deze ontvangst werd niet gerealiseerd.

Via begrotingsartikel QB0-1QCE5NY-IS beschikte de VLM in 2020 over een geraamde en gerealiseerde investeringstoelage van 2.352 keuro VAK en VEK.

Deze kwam tot stand na doorvoeren van herschikkingen in vergelijking met de toegekende kredieten bij BA2020.

Via begrotingsartikel QB0-1QCE2NY-IS bedraagt het, na herschikking, uiteindelijke budget voor de subsidiëring van landinrichtingswerken die door de Vlaamse Landmaatschappij worden uitgevoerd 19.513 keuro VAK en 2.232 keuro VEK. De effectief aangerekende ontvangst bedraagt 2.858 keuro. Het budget voor het betalen van de subsidies voor ruilverkavelingswerken is uitdovend op de algemene uitgavenbegroting. Er was 200 keuro VEK beschikbaar, een ontvangst van 43 keuro werd effectief geboekt.

Via begrotingsartikel QB0-1QCE4NY-IS kan een variabel krediet worden aangewend voor de subsidiëring van ruilverkavelingswerken. De raming van de kredietbehoefte bedroeg 20 keuro en is gelijk aan de raming van de toegewezen ontvangsten (Fonds voor Landinrichting en Natuurlijke Rijkdommen). Bij realisatie werd 351 keuro vanuit deze middelen ontvangen.

Via begrotingsartikel QBX-3QCE2NY-IS verloopt de toelage aan de VLM voor grondverwerving buffergebieden. Dit artikel omvat het budget voor de verwerving van de woningen en bedrijfszetels die gelegen zijn in het Seveso-buffergebied te Overdam (Gent) ingevolge beslissing van de Vlaamse Regering van 21 april 2006. Ook de afbraak, na verwerving, van woningen en bedrijfszetels in het gebied werden met voornoemde budget gefinancierd. Op basis van bovenvermelde beslissing van de Vlaamse Regering werd in het verleden reeds voldoende VAK voorzien. Het VAK voor 2020 bleef bijgevolg op 0 keuro. Het VEK werd na herschikking op 187 keuro gebracht. De effectieve ontvangst bedroeg 9 keuro op basis van de voortgang in het project. Eveneens via dit artikel komt de toelage aan de VLM voor technische uitgaven met betrekking tot de toepassing van de wetten op de ruilverkaveling van landeigendommen, eventueel door toekenning van voorschotten. Voor de subsidiëring van ruilverkavelingswerken werd er na 3.896 keuro VAK voorzien. Het VEK bedroeg uiteindelijk na herschikking 3.622 keuro. In 2020 werd effectief een bedrag van 3.681 keuro in ontvangst geboekt.

Via begrotingsartikel MDU-3MHH2RW-IS werd vanuit Agentschap Wegen en Verkeer 1.632 keuro aan de VLM gedoteerd, en dit voor diverse ruilverkavelings- en landinrichtingsprojecten en projecten van de werkvennootschap. Voor deze laatste werd via herschikking 900 keuro VAK en VEK ter beschikking gesteld. De effectieve toelage bij uitvoering bedroeg 1.481 keuro.

Via begrotingsartikel MBU-3MIH2VX-IS werd vanuit Agentschap Maritieme Toegang 2.015 keuro aan de VLM gedoteerd en dit voor de projecten grondenbanken LSO en een aantal landinrichtingsprojecten. Bij uitvoering bedraagt het gerealiseerde bedrag 1.331 keuro.

Vanuit het MINAfonds werden in 2020 voor 531 keuro aan subsidies in landinrichtingsprojecten ontvangen.

De bijdrage van de provincies en de gemeenten in de inrichtingswerken en grondenbankwerking werd berekend op respectievelijk 1.739 keuro en 6.679 keuro. Er werd respectievelijk 1.366 keuro en 5.960 keuro ontvangen.

De geraamde opbrengsten uit de verkoop van gronden bedroegen 7.267 keuro. Het gaat om volgende bedragen: 1.333 keuro voor de entiteit grondenbanken, 1.000 keuro voor de entiteit landinrichting en 4.534 keuro voor de entiteit ruilverkaveling. Verder waren er nog voor 400 keuro verkopen van het patrimonium van de VLM gepland. Het effectief gerealiseerde bedrag was 1.591 keuro.

De VLM verwachtte in 2020 voor 30 keuro ontvangsten uit verkoop van voertuigen en afgeschreven laptops en pc's. Dat werd ook exact gerealiseerd.

Verder waren er nog volgende ontvangsten. De ontvangsten van de hypothecaire debiteuren ruilverkaveling en ontvangsten vanuit de verkoop van domeingoederen van de VLM via gemak van betaling. De raming werd op 316 keuro berekend. Bij uitvoering is het bedrag 250 keuro. Ook het begrotingsartikel QB0-1QCE4NI-PA, een variabel krediet ter financiering van het recht van voorkoop in de ruilverkaveling (terugvorderbaar voorschot), wordt bij ontvangst door de VLM hierop aangerekend. De raming bij het departement voor de ontvangst bij de VLM was begroot op 2.500 keuro, de effectieve uitvoering bedroeg 1.440 keuro.

Tenslotte wordt ook begrotingsartikel QB0-1QCE2NJ-PA in deze ESR-klasse bij ontvangst aangerekend. Bij het departement was 300 keuro voorzien bij BA2020. De uitvoering bedraagt 600 keuro, door aanrekening van de ontvangst van 300 keuro in januari (door het departement aangerekend in 2019) en de ontvangst van 300 keuro in december.

Uitgaven

Aan uitgavenzijde werden de loonkredieten voor de begroting 2020 geactualiseerd op 49.803 keuro VAK en VEK. De werkelijke uitgaven in uitvoering bedroegen 49.936 keuro VAK en VEK. De geactualiseerde werkingsuitgaven, zowel voor huisvestingskosten, bureau- en werkingskosten, reis-, verblijfs-, verplaatsings- en representatiekosten, kosten voertuigen, presentiegelden, studies en projectuitgaven in de inrichtingsactiviteiten, huur en belastingen bedroegen 8.812 keuro VAK en 9.137 keuro VEK geraamd bij BA2020. De werkelijke realisatie is 8.347 keuro VAK en 7.720 keuro VEK. De loon- en werkingsuitgaven die gefinancierd worden met de werkingstoelage van de VLM worden daarbij volgens afspraak volledig aan dit ISE toegewezen.

De uitgaven aan "batige saldi" in het kader van de ruilverkaveling werden in begroting 2020 geraamd op 3.475 keuro VAK en VEK, ingevolge verlijden van de aanvullende akte A11. Deze akte werd echter een jaar uitgesteld. De effectieve realisatie in 2020 is daardoor 395 keuro VAK en 394 keuro VEK, uitbetaalde cultuurschade. Voor de grondenbanken werd een uitgave voorzien van 1.060 keuro VAK en VEK. De effectief uitbetaalde vergoedingen bedroegen 634 keuro VAK en 645 keuro VEK. In het kader van RUP's was er 5 keuro VAK en 48 keuro VEK voorzien voor gebruikers- en kapitaalschade (decreet grond- en pandenbeleid). Uiteindelijk werd er 17 keuro in VEK aangerekend. In de landinrichting werd 5 keuro VAK en VEK voorzien voor uitbetalingen cultuurschade en andere vergoedingen. Er was geen effectieve uitgave. De jaarlijkse bijdrage aan het VCM bedroeg 80 keuro VAK en VEK geraamd en ook gerealiseerd. Daar waar de VLM lead-partner is in Europese projecten diende 91 keuro in VAK en VEK te worden doorgestort aan EU-overheden volgens begroting. In uitvoering is de realisatie 128 keuro VAK en VEK. In het kader van het EIP-project dienden in 2020 568 keuro in VAK en VEK doorstortingen te gebeuren aan EU-partners volgens raming, overheden en niet-overheden. In het kader van andere Europese projecten ging het om 17 keuro in VAK en VEK, eveneens volgens raming. De realisatie bedroeg effectief 727 keuro VAK en VEK.

Er werden voor 26 keuro VAK en VEK aan betalingen aan provincies voorzien en voor 442 keuro VAK en VEK betalingen aan gemeenten. In realisatie gebeurden er geen aanrekeningen.

Er werd 84 keuro in VAK en VEK in kapitaaloverdracht gerealiseerd aan de gemeente Gooik, kaderend in het project Paddenbroek.

Het krediet voor aankopen gronden binnen de grondenbankactiviteiten van de VLM werd voor dit ISE op basis van actualisatiegegevens en de diverse begrote inkomsten van de diverse partners op 6.777 keuro VAK en 6.853 keuro VEK gebracht. De realisatie bedroeg 4.736 keuro VAK en 4.748 keuro VEK. De geraamde grondverwervingen in het kader van de inrichtingsactiviteiten ruilverkaveling en landinrichting werden om dezelfde reden op 6.074 keuro VAK en 6.155 keuro VEK gebracht. De realisatie bedroeg 5.934 keuro VAK en 5.746 keuro VEK. De VLM raamde in 2020 voor 400 keuro van zijn domeingoederen te gelde te maken en plande deze middelen en andere inkomsten voor een totaal van 731 keuro VAK en 747 keuro VEK aan te wenden voor het verwerven van nieuwe gronden. Uiteindelijk werd 600 keuro vastlegging gerealiseerd en 247 keuro effectief vereffend. Voor de inrichtingswerken werd een bedrag van 12.901 keuro VAK en 8.100 keuro VEK geraamd op basis van geactualiseerde gegevens. De uitvoering bedroeg 12.659 keuro VAK en 8.301 keuro VEK. Er werd in de aankoop of vervanging van bedrijfswagens voorzien voor 518 keuro VAK en VEK. De effectieve realisatie bedroeg 442 keuro VAK en VEK. 76 keuro betreft immers niet aan te wenden budget in 2020 omdat de aanwending reeds in 2019 gebeurde, terwijl de inkomst toenmalig technisch niet kon voorzien worden. Investerings in informatica, kantoor materiaal en meubilair werden geraamd op 1.834 keuro VAK en VEK. De uitvoering bedroeg 1.829 keuro VAK en 1.517 keuro VEK. Deze laatste twee uitgavenposten sporen samen met de investeringstoelage van de VLM.

Er werd een correctie van 403 keuro doorgevoerd op kredietverlening aan privé-ondernemingen vanuit een correctie van een dossier uit het verleden.

Ter spijziging van het landinrichtingsfonds verwachtte de VLM in 2020 om 390 keuro in VAK en VEK door te storten aan het departement aan geïnde pachten op gronden aangekocht in het kader van de ruilverkaveling en geïnde intrest door het toestaan van gemak van betaling in de ruilverkaveling voor het voldoen van de nadelige saldi. Er werd 390 keuro vastgelegd en 263 keuro vereffend. Ook teveel ontvangen subsidies voor inrichtingswerken of positieve saldi ten gevolge van ontbinding van ruilverkavelingscomités maakten deel uit van het geraamde bedrag. Op basis van een ingeschatte aanwending van terugvorderbare voorschotten in de ruilverkaveling werd verwacht dat een bedrag van 3.050 keuro in VAK en VEK kon teruggestort worden aan het departement ter voldoening van het bekomen terugvorderbaar voorschot. Er werd 3.050 keuro vastgelegd en 2.657 keuro effectief terugbetaald.

8. ISE THEMA-OVERSCHRIJDEND INSTRUMENTARIUM OMGEVING

Onder dit ISE vallen alle taken, doelstellingen en budgetten die verband houden met de instrumenten van de beleidsvelden leefmilieu en natuur en het ruimtelijk beleid die niet eenduidig toe te wijzen zijn aan een ander ISE binnen het beleidsdomein Omgeving. Alle kredieten vallen onder het Departement Omgeving.

Concreet worden voornamelijk volgende doelstellingen ondersteund binnen dit ISE:

- deelname aan en uitvoering van internationaal en Europees beleid inzake omgeving;
- honoreren van internationale verdragen, afspraken, engagementen en samenwerkingsakkoorden, inclusief internationale klimaatfinanciering;
- opmaak van een coherent instrumentenpakket voor omgevingsbeleid dat geïntegreerd ingezet kan worden, herziening van de MER-reglementering, erkenningen (Vlarel) en de Vlarem;
- opzetten van een maatgerichte en geïntegreerde omgevingsbesluitvorming;
- verbeteren van de omgevingsvergunning als instrument (evaluatie traject in 2020) en de toepassing ervan;
- maximale uitrol van de VIP-werking voor projecten met een groot maatschappelijke meerwaarde;
- informatisering en digitalisering naar een data-gedreven overheid door een gericht ICT-beleid en informatie- en kennisbeheer, inclusief beleidsdomein-overschrijdende samenwerking inzake informatiebeheer en ICT door middel van het Omgevings Samenwerkingsverband OIS;
- werken aan maatschappelijk draagvlak en educatie m.b.t. het omgevingsbeleid;
- versterken van de wetenschappelijke kennis;
- de uitvoering van internationale impulsprojecten op het vlak van omgeving;
- een volledige geïntegreerde omgevingshandhaving (beleid, programmatie en uitvoering).

De beleidskredieten onder dit ISE hebben in hoofdzaak betrekking op:

- beleidsuitgaven gericht op de uitbouw van een doeltreffend omgevingsbeleid en -instrumentarium;
- internationale beleidsuitgaven en het honoreren van internationale verdragen en samenwerkingsakkoorden, inclusief internationale klimaatfinanciering;
- het ondersteunen van onze partners met het oog op het vergroenen van onze maatschappij en economie;
- de financiering van de referentietaken bij VITO en ILVO;
- de werking van het Vlarel Fonds, het Fonds voor EU-financiering en het Omgevingsfonds.

8.1. Budgettair kader

Onder dit luik Budgettair kader is het de bedoeling dat het totaal van alle kredieten uit de algemene middelen- en uitgavenbegroting besproken wordt dat wordt toegewezen aan de betrokken ISE. In het geval van ISE Thema-overschrijdend instrumentarium zijn er zowel ontvangsten als uitgavenkredieten voorzien op de algemene uitgavenbegroting en de DAB MINA-fonds. Deze worden hieronder verder besproken.

THEMA-OVERSCHRIJDEND INSTRUMENTARIUM OMGEVING, MVG excl. DAB, ontvangsten

(duizend euro)

2020	AO		TO		LO	
	2e BA	BU	2e BA	BU	2e BA	BU
ESR-ontvangsten OW	100	98	984	746	0	0
Toe-lagen OI	0	0	0	73	0	0
Overige OL,OP, andere	0	0	44	0	0	0
Totaal	100	98	1.028	819	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Binnen het ISE O Thema-overschrijdend instrumentarium Omgeving van de algemene middelenbegroting worden slechts minimale diverse algemene ontvangsten (100 keuro) en bescheiden toegewezen fondsonvangsten (1.028 keuro) begroot.

De toegewezen ontvangsten zijn de ontvangsten van het Vlarelfonds (331 keuro), het Omgevingsfonds (420 keuro) en het Fonds voor de uitvoering van EU projecten (233 keuro aan ESR-ontvangsten en 44 keuro aan ESR-neutrale gerecupereerde participaties).

Voor de meer gedetailleerde bespreking van deze ontvangsten wordt verwezen naar de bespreking van de desbetreffende artikels verder in de BBT.

THEMA-OVERSCHRIJDEND INSTRUMENTARIUM OMGEVING, MVG excl. DAB, uitgaven

(duizend euro)

2020	VAK			VEK		
	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	27.694	210.221	204.524	31.054	215.459	190.323
Toelagen IS	304.392	325.446	325.445	304.392	308.165	305.411
Overige LE, PA, andere	8	0	0	8	0	0

Tot. incl. Overflow	332.094	535.667	529.969	335.454	523.624	495.734
Overflow	210	210	4.994	2.411	2.411	2.338
Tot. excl. Overflow	331.884	535.457	524.975	333.043	521.213	493.396

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Binnen het ISE O Thema-overschrijdend instrumentarium Omgeving van de algemene uitgavenbegroting worden in VAK zowel WT-uitgaven begroot (25.200 keuro), als LO-uitgaven (1.780 keuro), als de toelagen aan de DAB MINA-fonds, het ILVO en het VITO (samen 304.392 keuro). De VEK-budgetten volgen grosso modo de VAK-budgetten.

De WT-uitgaven betreffen enerzijds reguliere kredieten onder het beheer van het Departement Omgeving die worden ingezet voor de hoger omschreven departementale doelstellingen (binnen ISE O) via de begrotingsartikels QB0-1QCE20A-WT t.e.m. QB0-1QCE20C-WT. De WT-uitgaven bevatten anderzijds ook alle uitgaven binnen de begrotingsfondsen onder het beheer van het departement. Concreet gaat het over het Vlarelfonds (0,5 miljoen euro, constant), het Omgevingsfonds (0,4 miljoen euro) en de uitgaven binnen het Fonds voor de uitvoering van EU-projecten (37 keuro). De LO-uitgaven dienen voor projectgerelateerde personeelskosten en bedragen circa 1.780 keuro.

Voor 2020 werd er binnen dit ISE via verdeling van de corona-provisie ook een zeer significant eenmalig krediet van 184.160 keuro VAK en VEK voorzien voor de water- en energievergoeding bij tijdelijke werkloosheid door COVID-19. Deze provisieherverdeling is de oorzaak voor het grote verschil in de tabel tussen de benutte budgetten en de budgetten toegekend bij BA2020.

Voor de meer gedetailleerde bespreking van deze ontvangsten wordt verwezen naar de bespreking van de desbetreffende artikels verder in de BBT.

De volgende budgettaire toelichtingen gaan niet dieper in op de technische uitgaven in het kader van overflow. Voor bijkomende toelichting hierover wordt graag verwezen naar de Algemene Toelichting bij de uitgavenbegroting.

8.1.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

QB0-9QCEAOA-OW - NAAR EEN SAMENHANGEND
OMGEVINGSINSTRUMENTARIUM

Korte inhoud

Er worden in 2020 diverse kleine verkoopopbrengsten verwacht op dit artikel. Deze zijn te linken aan de beleidsprocessen van het departement Omgeving.

(duizend euro)

2020	AO	TO	LO
2e BA	100	0	0
Uitvoering	98	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De begrotingsuitvoering op dit artikel is quasi optimaal verlopen en dit conform de planning toegelicht in de BBT voor BO/BA2020.

QB0-9QCETOD-OP – EEN DOELGERICHTE DEELNAME AAN HET INTERNATIONAAL EN EUROPEES BELEID: FONDS EU-COFINANCIERING

Korte inhoud

Dit ESR-neutrale artikel dient voorzien te worden binnen de Omgeving-begroting om invulling te geven aan de begrotingsinstructies m.b.t. het ESR-neutraal maken van EU-subsidies. Het gebruik van dit artikel is afhankelijk van de EU-gecofinancierde projecten die het departement kan binnenhalen.

De betrokken projecten zijn de volgende:

- 2B Connect: voorziet minstens 70 bedrijven van een biodiverse inrichting van hun terreinen;
- OpenGov: project waarin onderzoek naar optimalisatie van de openbaarheid van bestuur (op EU-niveau) gesubsidieerd wordt;
- Leve(n)de Bodem: bodemadvies op maat geven aan landbouwers;
- Vitalnodes: onderzoek naar verhogen van efficiëntie en duurzaamheid van vrachtvervoer tussen stadsgebieden;
- Prowater: opbouwen van weerstand tegen droogte en waterschaarste door infiltratie en waterretentiecapaciteit te verhogen in strategisch belangrijke landschappen;
- GeoEra: grensoverschrijdend geologisch onderzoek met focus op geo-energie, primaire grondstoffen en grondwater;
- SARCC: binnen het project "Sustainable And Resilient Coastal Cities" (SARCC) of duurzame en veerkrachtige kuststeden staan natuurgerichte oplossingen centraal om de schade te voorkomen die wordt veroorzaakt door overstromingen aan de kust.

(duizend euro)

2020	AO	TO	LO
2e BA	0	44	0
Uitvoering	0	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Vanaf 2020 worden deze balansboekingen centraal uitgevoerd door het departement FB die een VO-breed gemeenschappelijk budget voorziet op de balansartikelen voor de EU-projecten.

QB0-9QCETOD-OW – EEN DOELGERICHTE DEELNAME AAN HET INTERNATIONAAL EN EUROPEES BELEID: FONDS EU-COFINANCIERING

Korte inhoud

Dit artikel dient voorzien te worden binnen de Omgeving-begroting om invulling te geven aan de begrotingsinstructies m.b.t. het ESR-neutraal maken van EU-subsidies. Het gebruik van dit artikel is afhankelijk van de EU-gecofinancierde projecten die het departement kan binnenhalen.

Het artikel staat ESR-neutraal ten opzichte van de gerelateerde ESR-uitgaven 2020 op artikel QB0-1QCH4OD-WT.

De betrokken projecten zijn de volgende:

- 2B Connect: voorziet minstens 70 bedrijven van een biodiverse inrichting van hun terreinen;
- OpenGov: project waarin onderzoek naar optimalisatie van de openbaarheid van bestuur (op EU-niveau) gesubsidieerd wordt;
- Leve(n)de Bodem: bodemadvies op maat geven aan landbouwers;
- Vitalnodes: onderzoek naar verhogen van efficiëntie en duurzaamheid van vrachtvervoer tussen stadsgebieden;
- Prowater: opbouwen van weerstand tegen droogte en waterschaarste door infiltratie en waterretentiecapaciteit te verhogen in strategisch belangrijke landschappen;
- GeoEra: grensoverschrijdend geologisch onderzoek met focus op geo-energie, primaire grondstoffen en grondwater;
- SARCC: binnen het project "Sustainable And Resilient Coastal Cities" (SARCC) of duurzame en veerkrachtige kuststeden staan natuurgerichte oplossingen centraal om de schade te voorkomen die wordt veroorzaakt door overstromingen aan de kust.

(duizend euro)

2020	AO	TO	LO
2e BA	0	233	0
Uitvoering	0	53	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Aangezien voor de EU-projecten de ESR-ontvangsten steeds gelijk moeten zijn aan de ESR-uitgaven en aangezien de VEK-uitgaven vertraagden als gevolg van de coronacrisis (geannuleerde reizen; ...) werden er minder ESR-ontvangsten geboekt worden dan bij BA2020 geraamd.

QB0-9QCETOE-OW – NAAR EEN SAMENHANGEND OMGEVINGSINSTRUMENTARIUM: VLARELFONDS

Korte inhoud

Op het "Fonds voor de behandeling van de erkenningsaanvragen en de uitoefening van het toezicht op de erkenningen met betrekking tot het leefmilieu", kortweg het Vlarelfonds, worden inkomsten geboekt via de betaling van retributies voor erkenningsaanvragen en toezicht op erkenningen leefmilieu. Dit artikel is gelinkt aan uitgavenartikel QB0-1QCE4OE-WT.

(duizend euro)

2020	AO	TO	LO
2e BA	0	331	0
Uitvoering	0	297	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Er werd 296 keuro gevorderd aan jaarlijks te innen retributies voor erkenningsaanvragen en toezicht op erkenningen leefmilieu. Dit leidde tot een kleine vermindering van de ontvangsten ten opzichte van hetgeen geraamd was.

QB0-9QCETOF-OW – NAAR EEN SAMENHANGEND
OMGEVINGSINSTRUMENTARIUM: OMGEVINGSFONDS

Korte inhoud

Bij het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning werd het Omgevingsfonds opgericht. Het Omgevingsfonds startte op 23/02/2017 in het kader van de inwerkingtreding van het uitvoeringsbesluit bij het Omgevingsdecreet. Dit fonds wordt in hoofdzaak gespijsd door de retributies voor dossierkosten bij de aanvraag van omgevingsvergunningen. Dit artikel is gelinkt aan uitgavenartikel QB0-1QCE4OF-WT.

(duizend euro)

2020	AO	TO	LO
2e BA	0	420	0
Uitvoering	0	399	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon die een kennisgevingsdossier of toelatingsaanvraag met betrekking tot genetisch gemodificeerde organismen, genetisch gemodificeerde micro-organismen of pathogenen indient, is een dossiertaks verschuldigd. De opbrengst van deze dossiertaks wordt rechtstreeks en integraal in het Omgevingsfonds gestort. De dossiertaks bedraagt:

- voor een toelatingsaanvraag bij een eerste of een volgend ingeperkt gebruik van niveau 2, 3 of 4: 500 euro;
- voor een kennisgeving van een eerste ingeperkt gebruik risiconiveau 1 of een kennisgeving van een volgend ingeperkt gebruik van risiconiveau 2: 100 euro.

De GGO-dossiertaksen worden - net zoals bij de dossiertaksen in het kader van vergunningsaanvragen - gestort in het Omgevingsfonds. Er werd conform de raming circa 400 keuro ontvangen aan retributies omgevingsvergunningen en GGO's.

Uitgavenartikelen

QB0-1QCE20A-LO – NAAR EEN SAMENHANGEND
OMGEVINGSINSTRUMENTARIUM

Korte inhoud

Op dit artikel worden de personeelskosten begroot van personeelsleden werkzaam binnen het departement Omgeving aan specifieke (door de Vlareg goedgekeurde) projecten zoals Milieuzorg op School, Natuur en Milieueducatie en Ecocampus.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2020	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Overflow	1.780	947	-137	1.780	1.771	-137
Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Overflow	1.780	947	-137	1.780	1.771	-137

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Er werd in het najaar van 2020 via Ministerieel Besluit een budget van 860 keuro VAK en 36 keuro VEK herverdeeld vanuit dit artikel. Doordat het departement enerzijds correct invulling geeft aan het opgelegde besparingstraject en anderzijds als goede huisvader een buffer in haar budgetten dient in te bouwen met het oog op de eventuele terugkeer van de vele gedetacheerde personeelsleden op de kabinetten was er in 2020 een tijdelijk overschot op het personeelsbudget. Dit werd cf. geheroriënteerd naar efficiëntieverhogende en/of IT-gelinkte maatregelen op het departementaal IT-budget.

De negatieve begrotingsuitvoering wordt veroorzaakt door een technische tegenboeking vanwege de centrale dienstverleners voor de te hoge aanrekening in 2020 van het provisioneel vakantiegeld van 2019.

QB0-1QCE20A-WT – NAAR EEN SAMENHANGEND
OMGEVINGSINSTRUMENTARIUM

Korte inhoud

Vanuit dit begrotingsartikel financiert het departement Omgeving een groot aantal diverse beleidsondersteunende en -uitvoerende uitgaven die passen in de uitvoering van de strategische doelstellingen omtrent het werken met eenvoudige en doeltreffende instrumenten binnen het omgevingsbeleid en het doen doorwerken van het omgevingsbeleid in andere beleidsvelden en sectoren. Belangrijkste uitgavenposten zijn hierbij de reguliere uitgaven voor IT, het omgevingsvergunningenloket en het Omgevingsinformatiesysteem (samen 5 miljoen euro) en de uitgaven in het kader van handhaving (1,8 miljoen euro).

(duizend euro)

2020	VAK			VEK		
	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Overflow	8.995	193.077	193.054	10.308	194.963	177.831
Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Overflow	8.995	193.077	193.054	10.308	194.963	177.831

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Op dit artikel werd de water- en energievergoeding bij tijdelijke werkloosheid door COVID-19 aangerekend. Hiervoor werd het krediet bij Besluit Vlaamse Regering verhoogd met 184.160 keuro VAK en VEK. Dit budget werd gecompenseerd op het provisieartikel CB0-1CBG2AB-PR onder het beheer van Financiën en Begroting. Daarnaast werd er via Ministerieel Besluit ook nog 416 keuro VAK voorzien voor ondersteunende kosten voor de uitbetaling van deze vergoeding.

Er werd in het najaar van 2020 via Ministerieel Besluit een budget van 224 keuro VAK herverdeeld naar dit artikel met het oog op de financiering van een aantal maatregelen gericht op efficiëntieverhogingen en verdere digitalisering binnen het departement en van 300 keuro VAK i.f.v. continuering van het projectteam Omgevingsloket van HB+ tot januari 2021. Dit budget werd gecompenseerd op artikel QB0-1QCE2OA-LO (zie toelichting).

Er werd verder via Ministerieel Besluit een budget van 428 keuro VAK herverdeeld van dit artikel naar QB0-1QCE2OC-WT (zie toelichting). Via een ander Ministerieel Besluit werd aanvullend 294 keuro VAK herverdeeld van dit artikel naar QB0-1QCE2NB-WT (zie toelichting). Beide herverdelingen werden mogelijk doordat er minder ereloonstaten binnen kwamen dan initieel ingeschat.

Via Ministerieel Besluit werd 585 keuro VAK herverdeeld van dit artikel naar (vooral) artikel QB0-1QCE2ND-WT doordat er in 2020 geen grotere opdracht ter ontwikkeling van duurzaamheidscriteria voor overheidsopdrachten IMZ werd uitbesteed.

De begrotingsuitvoering in VAK op dit artikel is na de doorgevoerde herverdelingen quasi optimaal verlopen, en dit conform de planning toegelicht in de BBT voor BO/BA2020. De vereffeningen op dit artikel zijn lager uitgevallen dan initieel begroot ingevolge reëel vastgestelde verschuivingen in de vereffeningsskalender tov. de verwachtingen bij de opmaak van de BA2020, vooral dan wat betreft de uitbetaling van de water- en energievergoeding.

QB0-1QCE2OB-WT – EEN DOELGERICHTE DEELNAME AAN HET INTERNATIONAAL EN EUROPEES BELEID

Korte inhoud

Vanuit dit artikel financiert het Departement Omgeving de Vlaamse bijdragen aan internationale milieuverdragen en samenwerkingsakkoorden, inclusief internationale klimaatfinanciering, alsook de specifieke werkingskosten in het kader van het internationaal beleid.

Op dit artikel werd bij BA 2020 eenmalig een bijkomend budget van 7.050 keuro VAK en VEK voorzien. Dit was nodig om de engagementen rond internationale klimaatfinanciering, zoals afgesproken in het intra-Belgische Samenwerkingsakkoord Interne Lastenverdeling 2013-2020, te kunnen waarmaken. Op basis van die afspraken diende Vlaanderen in de periode 2016-2020 jaarlijks 14,5 miljoen euro in te zetten voor internationale klimaatfinanciering.

(duizend euro)

2020	VAK			VEK		
	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Overflow	7.945	1.717	1.717	7.928	1.811	1.076
Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Overflow	7.945	1.717	1.717	7.928	1.811	1.076

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Via kredietherschikking werd vanuit dit artikel 6.117 keuro VAK en VEK als toelage herverdeeld naar het VITO (3.862 keuro, artikel QB0-1QCE2OU-IS), de Plantentuin Meise (1.870 keuro, artikel QB0-1QCE2OS-IS) en het ILVO EV (385 keuro, artikel QB0-1QCE2OT-IS) met het oog op het uitvoeren van in totaal 6 projecten. De resterende 933 keuro VAK werden integraal toegewezen aan 5 andere projecten in het kader van internationale klimaatfinanciering. Deze projecten lopen over meerdere jaren.

Door het wegvallen van de onderzoeksopdracht rond internationale klimaatfinanciering werd in het najaar van 2020 via Ministerieel Besluit aanvullend een budget van 111 keuro VAK herverdeeld vanuit dit artikel naar artikel QB0-1QCE2OC-WT.

De begrotingsuitvoering in VAK op dit artikel is na de doorgevoerde herverdelingen quasi optimaal verlopen en dit conform de planning toegelicht in de BBT voor BO/BA2020. Het VEK werd via herverdeling afgestemd op de reële vereffeningsbehoefte in functie van de voortgang van de vastleggingsdossiers.

QB0-1QCE2OC-WT – EEN OMGEVINGSBELEID VOOR EN MET BETROKKENHEID VAN BURGER EN MAATSCHAPPIJ, MET HET OOG OP HET VERHOGEN VAN HET MAATSCHAPPELIJK DRAAGVLAK

Korte inhoud

Vanuit dit artikel worden de uitgaven van het departement Omgeving gefinancierd die betrekking hebben op de strategische doelstellingen omtrent de vergroening van de economie.

In het kader van de uitvoering van de Vlaamse Interprofessionele Akkoorden, zijnde het Vlaams akkoord voor de non-profit/social profit van 6 juni 2005 en het vierde Vlaams Intersectoraal Akkoord voor de social-/ non-profitsectoren voor de periode 2011 tot 2015 van 2 december 2011, is er een budget voorzien op dit artikel. Voor de sector Leefmilieu bestaat dit enerzijds uit een verhoging van de eindejaarspremie tot een volwaardige dertiende maand en anderzijds uit een uitbreidingstewerkstelling.

Aanvullend wordt de loonkost voor werknemers uit de leefmilieusector met het DAC-statuut ook gefinancierd vanuit dit artikel. In totaal gaat het om een budget van 5.082 keuro VAK.

Daarnaast wordt er een krediet voorzien voor de terugbetaling van de loonkosten voor gedetacheerden die ter beschikking gesteld worden vanuit het beleidsdomein Onderwijs, voor de provinciale begeleiders van het programma Milieuzorg op School, voor de vzw Milieuboot en de toelage aan de Watergroep voor ondersteunende tewerkstellings-maatregelen.

(duizend euro)

2020	VAK			VEK		
	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Overflow	7.843	9.338	9.338	9.907	11.530	11.275
Overflow	210	210	4.994	2.411	2.411	2.338
Totaal excl. Overflow	7.633	9.128	9.258	7.496	9.119	11.196

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Er werd in 2020 via kredietherschikking en Ministerieel Besluit een budget van 899 keuro VAK en 1.389 VEK herverdeeld naar dit artikel met het oog op het afronden van oude DAC-dossiers en bijkomend budget te verdelen in het kader van VIA-5. Dit budget werd gecompenseerd op artikels QB0-1QCE2OA-WT en QB0-1QCE2OB-WT.

De begrotingsuitvoering verliep na de doorgevoerde herverdelingen quasi optimaal en dit conform de planning toegelicht in de BBT voor BO/BA2020.

QB0-1QCE4OD-LE – HET OMGEVINGSBELEID WERKT MET EENVOUDIGE DOELTREFFENDE INSTRUMENTEN, WORDT WETENSCHAPPELIJK ONDERBOUWD EN STIMULEERT DOORWERKING IN RELEVANTE BELEIDSVELDEN EN SECTOREN (FONDS EU FINANCIERING)

Korte inhoud

Dit ESR-neutrale artikel maakt deel uit van het Fonds voor de uitvoering van EU-projecten. Concreet zal dit artikel gebruikt worden ter correcte ESR-matige boeking van de opname van eerder ontvangen EU-voorschotten die betrekking hebben op gesubsidieerde projectuitgaven in volgende jaren. Zie ook ontvangstenartikel QB0-9QCE4OD-OL.

De betrokken projecten zijn de volgende:

- 2B Connect: voorziet minstens 70 bedrijven van een biodiverse inrichting van hun terreinen;
- OpenGov: project waarin onderzoek naar optimalisatie van de openbaarheid van bestuur (op EU-niveau) gesubsidieerd wordt;
- Leve(n)de Bodem: bodemadvies op maat geven aan landbouwers;
- Vitalnodes: onderzoek naar verhogen van efficiëntie en duurzaamheid van vrachtvervoer tussen stadsgebieden;
- Prowater: opbouwen van weerstand tegen droogte en waterschaarste door infiltratie en waterretentiecapaciteit te verhogen in strategisch belangrijke landschappen;
- GeoEra: grensoverschrijdend geologisch onderzoek met focus op geo-energie, primaire grondstoffen en grondwater;
- SARCC: binnen het project "Sustainable And Resilient Coastal Cities" (SARCC) of duurzame en veerkrachtige kuststeden staan natuurgerichte oplossingen centraal om de schade te voorkomen die wordt veroorzaakt door overstromingen aan de kust.

(duizend euro)

2020	VAK			VEK		
	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Overflow	8	0	0	8	0	0
Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Overflow	8	0	0	8	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Vanaf 2020 worden deze balansboekingen centraal uitgevoerd door het departement FB die een VO-breed gemeenschappelijk budget voorziet op de balansartikelen voor de EU-projecten.

QB0-1QCE40D-WT – EEN DOELGERICHTE DEELNAME AAN HET INTERNATIONAAL EN EUROPEES BELEID: FONDS EU-COFINANCIERING

Korte inhoud

Dit EU-fonds artikel wordt gebruikt voor de aanrekening van ESR-uitgaven in het kader van EU-gecofinancierde projecten. Dit budget staat ESR-neutraal ten opzichte van de ontvangsten die worden ingeschreven op artikel QB0-9QCHTOD-OW.

De betrokken projecten zijn de volgende:

- 2B Connect: voorziet minstens 70 bedrijven van een biodiverse inrichting van hun terreinen;
- OpenGov: project waarin onderzoek naar optimalisatie van de openbaarheid van bestuur (op EU-niveau) gesubsidieerd wordt;
- Leve(n)de Bodem: bodemadvies op maat geven aan landbouwers;
- Vitalnodes: onderzoek naar verhogen van efficiëntie en duurzaamheid van vrachtvervoer tussen stadsgebieden;
- Prowater: opbouwen van weerstand tegen droogte en waterschaarste door infiltratie en waterretentiecapaciteit te verhogen in strategisch belangrijke landschappen;
- GeoEra: grensoverschrijdend geologisch onderzoek met focus op geo-energie, primaire grondstoffen en grondwater;
- SARCC: binnen het project "Sustainable And Resilient Coastal Cities" (SARCC) of duurzame en veerkrachtige kuststeden staan natuurgerichte oplossingen centraal om de schade te voorkomen die wordt veroorzaakt door overstromingen aan de kust.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2020	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Overflow	233	130	78	233	111	38
Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Overflow	233	130	78	233	111	38

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

In 2020 zijn de uitgaven gelinkt aan de uitvoering van internationale projecten lager dan geraamd omwille van reisbeperkingen en coronamaatregelen.

QB0-1QCE40E-WT – NAAR EEN SAMENHANGEND OMGEVINGSINSTRUMENTARIUM: VLARELFONDS

Korte inhoud

Op het "Fonds voor de behandeling van de erkenningsaanvragen en de uitoefening van het toezicht op de erkenningen met betrekking tot het leefmilieu", kortweg het

VLAREL-Fonds, worden uitgaven aangerekend ter ondersteuning van het beleid inzake erkenningen leefmilieu en de bijhorende controles.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2020	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Over-flow	478	3.932	270	478	3.987	144
Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Over-flow	478	3.932	270	478	3.987	144

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Het benutte VAK (270 keuro) werd aangewend voor USG Public Sourcing/Vlaamse Vereniging voor ICT-personeel. Deze opdracht viel goedkoper uit dan geraamd bij de BA2020.

Aanvullend dient vermeld te worden dat de kolom 2^e BA-JR ook de overgedragen saldi binnen de verschillende begrotingsfondsen bevat en dat de entiteiten slechts uitgaven mogen doen op deze begrotingsfondsen binnen het afgesproken ESR-kader. Deze kolom is dus niet geschikt als referentiepunt voor evaluaties over de benutting van de toegekende kredieten.

QB0-1QCE4OF-WT – NAAR EEN SAMENHANGEND OMGEVINGSINSTRUMENTARIUM: OMGEVINGSFONDS

Korte inhoud

Op het Omgevingsfonds worden uitgaven aangerekend ter ondersteuning van de beleidskosten die verband houden met de voorbereiding, organisatie en uitvoering van het decreet betreffende de omgevingsvergunning. De inkomsten van 2020 op het Omgevingsfonds (artikel QB0-9QCETOF-OW) worden ESR-neutraal integraal ingezet voor een flankerend beleid en digitalisering in het beleidsdomein Omgeving.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2020	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Over-flow	420	1.080	204	420	1.286	96
Overflow	0	0	0	0	0	0

Totaal excl. Over-flow	420	1.080	204	420	1.286	96
-------------------------------	-----	-------	-----	-----	-------	----

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Het benutte VAK (204 keuro) werd aangewend voor een studieopdracht over de evaluatie van het omgevingsvergunningendecreet. Er werden minder studieopdrachten opgestart dan geraamd bij de BA2020.

Aanvullend dient vermeld te worden dat de kolom 2^e BA-JR ook de overgedragen saldi binnen de verschillende begrotingsfondsen bevat en dat de entiteiten slechts uitgaven mogen doen op deze begrotingsfondsen binnen het afgesproken ESR-kader. Deze kolom is dus niet geschikt als referentiepunt voor evaluaties over de benutting van de toegekende kredieten.

QB0-1QCE2OS-IS – AGENTSCHAP PLANTENTUIN MEISE

Korte inhoud

Via dit artikel ontvangt het Agentschap Plantentuin Meise een toelage van het departement Omgeving ter financiering van de engagementen inzake internationale klimaatfinanciering.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2020	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Over-flow	0	1.870	1.870	0	1.870	312
Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Overflow	0	1.870	1.870	0	1.870	312

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Via kredietherschikking werd vanuit artikel QB0-1QCE2OB-WT 1.870 keuro als toelage herverdeeld naar Plantentuin Meise met het oog op het uitvoeren van 2 projecten. Het VAK werd volledig benut. De projecten lopen over meerdere jaren en worden aangerekend conform de nieuwe VCO.

Dit VAK was nodig om de engagementen rond internationale klimaatfinanciering, zoals afgesproken in het intra-Belgische Samenwerkingsakkoord Interne Lastenverdeling 2013-2020, te kunnen waarmaken. Op basis van die afspraken diende Vlaanderen in de periode 2016-2020 jaarlijks 14,5 miljoen euro in te zetten voor internationale klimaatfinanciering.

QB0-1QCE2OT-IS – EIGEN VERMOGEN INSTITUUT VOOR LANDBOUW EN VISSERIJONDERZOEK (EV ILVO)

Korte inhoud

Via dit artikel ontvangt het Instituut voor Landbouw en Visserijonderzoek (ILVO) een toelage van het departement Omgeving ter financiering van een aantal referentietaken op het vlak van leefmilieu.

De referentietaken hebben tot doel om technisch-wetenschappelijke kennis maximaal te valoriseren ten behoeve van het beleidsdomein Omgeving, specifieke kennisvelden bij het beleidsdomein Omgeving in te vullen en alle relevante onderzoeksresultaten en kennis in binnen- en buitenland te rapporteren naar het beleidsdomein Omgeving. Algemeen worden er twee referentietaken onderscheiden:

- de technisch-wetenschappelijke ondersteuning inzake luchtmissies bij landbouwactiviteiten;
- de technisch wetenschappelijke ondersteuning inzake duurzame productietechnieken in de landbouw.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2020	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Overflow	357	742	741	357	742	389
Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Overflow	357	742	741	357	742	389

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Via kredietherschikking werd vanuit artikel QB0-1QCE2OB-WT 385 keuro herverdeeld naar ILVO met het oog op het uitvoeren van 1 project. Het VAK werd volledig benut. Het project loopt en wordt aangerekend conform de nieuwe VCO.

Dit VAK was nodig om de engagementen rond internationale klimaatfinanciering, zoals afgesproken in het intra-Belgische Samenwerkingsakkoord Interne Lastenverdeling 2013-2020, te kunnen waarmaken. Op basis van die afspraken diende Vlaanderen in de periode 2016-2020 jaarlijks 14,5 miljoen euro in te zetten voor internationale klimaatfinanciering.

QB0-1QCE2OU-IS – VLAAMSE INSTELLING VOOR TECHNOLOGISCH ONDERZOEK (VITO)

Korte inhoud

Via dit artikel ontvangt het VITO een aanvullende toelage van het departement Omgeving ter financiering van een aantal referentietaken op het vlak van omgevingsbeleid.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2020	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Overflow	3.033	21.645	21.645	3.033	4.364	3.521
Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Overflow	3.033	21.645	21.645	3.033	4.364	3.521

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Via kredietherschikking werd vanuit artikel QB0-1QCE2OB-WT 3.862 keuro vanuit artikel QB0-1QCE2OB-WT als toelage herverdeeld naar VITO met het oog op het uitvoeren van 3 projecten. Het VAK werd volledig benut. De projecten lopen over meerdere jaren en worden aangerekend conform de nieuwe VCO.

Dit VAK was nodig om de engagementen rond internationale klimaatfinanciering, zoals afgesproken in het intra-Belgische Samenwerkingsakkoord Interne Lastenverdeling 2013-2020, te kunnen waarmaken. Op basis van die afspraken diende Vlaanderen in de periode 2016-2020 jaarlijks 14,5 miljoen euro in te zetten voor internationale klimaatfinanciering.

Er werd in de loop van 2020 via Ministerieel Besluit een budget van 14.750 keuro VAK herverdeeld naar dit artikel. Dit budget werd gecompenseerd op artikel QBX-3QCE2DA-WT voor het project Waterproof, zoals goedgekeurd door de Vlareg.

QB0-1QCE2OX-IS – DAB FONDS VOOR PREVENTIE EN SANERING INZAKE MILIEU EN NATUUR (DAB MINAFONDS)

Korte inhoud

Via dit artikel ontvangt de DAB MINAfonds een aanvullende toelage ter financiering van haar uitgaven. Dankzij deze toelage wordt het totaal aan VEK-uitgaven binnen de DAB MINAfonds gedekt door het totaal aan middelen aan ontvangstenzijde.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2020	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Overflow	301.002	301.189	301.189	301.002	301.189	301.189
Overflow	0	0	0	0	0	0

Totaal excl. Overflow	301.002	301.189	301.189	301.002	301.189	301.189
------------------------------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De begrotingsuitvoering op dit artikel is optimaal verlopen en dit conform de planning toegelicht in de BBT voor BO/BA2020.

8.1.2. DAB's

DAB MINAFONDS

Ontvangstenartikelen

QBX-2QCEAOA-OW – NAAR EEN SAMENHANGEND
OMGEVINGSINSTRUMENTARIUM

Korte inhoud

Op dit artikel komt het dividend binnen dat de NV Vlaamse Milieuholding uitbetaalt aan het Vlaams Gewest (8 miljoen euro in 2020), evenals de milieuboetes (2,25 miljoen euro) en een aantal kleine diverse ontvangsten.

(duizend euro)

2020	AO	TO	LO
2e BA	10.605	0	0
2e BA-JR	10.605	0	0
Uitvoering	13.641	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De afdeling Handhaving legde in uitvoering 2020 voor een totale waarde van 2.849 keuro aan boetebeslissingen op (meerontvangst met 625 keuro t.o.v. de raming bij BA2020). Mede door de verruimde toepassing van het instrument van de bestuurlijke transactie heeft de afdeling meer sanctiedossiers afgehandeld dan de voorgaande jaren. Dit heeft zich vertaald in een toename van deze ontvangsten. Daarbij komt nog een bedrag van 229 keuro aan bestuurlijke dwangsommen.

Het dividend vanwege de PMV werd in uitvoering ontvangen zoals begroot.

Uitgavenartikelen

QBX-3QCE20A-WT – NAAR EEN SAMENHANGEND
OMGEVINGSINSTRUMENTARIUM

Korte inhoud

Op dit artikel worden specifieke beleidsgerelateerde werkingskosten van het departement Omgeving aangerekend. Concreet gaat het over kosten voorzien voor procedures en gerechtskosten en schadevergoedingen aan derden (550 keuro), studies inzake beleidsvoorbereiding, -evaluatie en -opvolging die een bijdrage

leveren aan een effectiever, efficiënter en/of zuiniger milieubeleid en specifieke ad hoc beleidsuitgaven voor het departement Omgeving.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2020	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Overflow	951	901	878	978	1.068	1.014
Overflow	0	0	0	0	0	0
Totaal excl. Overflow	951	901	878	978	1.068	1.014

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Er werd in het najaar van 2020 via Ministerieel Besluit een budget van 50 keuro VAK herverdeeld vanuit dit artikel naar QBX-3QCE2OC-WT (zie toelichting).

De begrotingsuitvoering in VAK op dit artikel is na de doorgevoerde herverdelingen quasi optimaal verlopen en dit conform de planning toegelicht in de BBT voor BO/BA2020. Het VEK werd via herverdeling afgestemd op de reële vereffeningsbehoefte in functie van de voortgang van de vastleggingsdossiers.

QBX-3QCE2OB-WT – EEN DOELGERICHTE DEELNAME AAN HET INTERNATIONAAL EN EUROPEES BELEID

Korte inhoud

Vanuit dit artikel worden allerlei uitgaven en projecten gerelateerd aan het internationale omgevingsbeleid gefinancierd. Vlaanderen draagt zo bij tot de realisatie van de op internationale, Europese, Belgische of bilaterale overheidsfora onderschreven milieu- en duurzame ontwikkelingsdoelstellingen.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2020	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Overflow	604	604	598	692	692	81
Overflow	0	0	0	-29	-29	-186

Totaal excl. Over-flow	604	604	598	721	721	267
-------------------------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Naast een aantal werkingskosten worden op dit artikel water- en sanitatieprojecten gefinancierd in ontwikkelingslanden in het kader van de jaarlijkse projectoproep voor het Vlaams Partnerschap Water voor Ontwikkeling (VPWvO). In 2020 werden vijf nieuwe samenwerkingsprojecten van Vlaamse organisaties en bedrijven gefinancierd en gerapporteerd in het kader van ontwikkelingsrelevante uitgaven (OESO/DAC), internationale klimaatfinanciering (UNFCCC) en duurzame ontwikkeling (SDG's).

De begrotingsuitvoering in VAK op dit artikel is optimaal verlopen en dit conform de planning toegelicht in de BBT voor BO/BA2020.

Het VEK werd afgestemd op de reële vereffeningsbehoefte in functie van de voortgang van de vastleggingsdossiers.

QBX-3QCE20C-WT – EEN OMGEVINGSBELEID VOOR EN MET BETROKKENHEID VAN BURGER EN MAATSCHAPPIJ, MET HET OOG OP HET VERHOGEN VAN HET MAATSCHAPPELIJK DRAAGVLAK

Korte inhoud

Vanuit dit artikel worden de uitgaven van het Departement Omgeving gefinancierd die betrekking hebben op de strategische doelstellingen omtrent de vergroening van de economie. Het Departement financiert het gros van haar initiatieven (incl. subsidies) richting haar doelgroepen en partners via dit begrotingsartikel van het MINAfonds met het oog op het verankeren en versterken van het omgevingsbewustzijn in de verschillende geledingen van de Vlaamse samenleving.

Er wordt budget voorzien voor de werkingskosten op het vlak van natuur- en milieueducatie, natuurtechnische milieubouw, doelgroepenbeleid, informatie, sensibilisering en kennisdeling naar de verschillende doelgroepen, voor natuurtechnische milieubouwprojecten en voor specifieke investeringen voor de werking van de Vlaamse Kennis- en Vormingscentra voor Natuur en Milieu.

Voor de subsidiëring van de milieu- en natuurverenigingen in het kader van het decreet van 29 april 1991 wordt een bedrag voorzien van 5.377 keuro VAK.

Het besluit van de Vlaamse Regering van 28 maart 2014 houdende de toekenning van compensatie aan de verschillende actoren en aan gemeenten voor milieu gerelateerde taken uitgevoerd door doelgroepwerknemers voorziet jaarlijks een bedrag van 3.234 keuro VAK/VEK om 616 takenpakketten in te zetten voor de gemeenten om bedoelde werkzaamheden te ondersteunen.

Voor de financiering van allerlei subsidievragen voor vernieuwende projecten van verenigingen, scholen, ... rond informatie, sensibilisering, natuur- en milieueducatie, doelgroepenbeleid, natuurtechnische milieubouw, ... of specifieke (kleinschalige) projectoproepen wordt het restbudget voorzien.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2020	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgave incl. Overflow	15.981	16.451	16.445	22.269	22.400	20.665
Overflow	5.125	5.125	398	11.365	11.365	10.408
Totaal excl. Overflow	10.856	11.326	16.047	10.904	11.035	10.257

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Er werd in 2020 via kredietherschikking en Ministerieel Besluit een budget van 176 keuro VAK herverdeeld naar dit artikel met het oog op de subsidiëring van het CurieuzeNeuzen project van UA, ondersteuning van de Vlaamse Confederatie Bouw m.b.t. natuurinclusief bouwen en het WWF voor een biodiversiteitsproject. Dit budget werd gecompenseerd op artikel QBX-3QCE20A-WT en QBX-3QCE2FY-IS. Aanvullend werd nog een saldo van 107 keuro VAK herverdeeld naar dit artikel als resultante van meerdere kleinere herschikkingen.

Er werd in 2020 via kredietherschikking een budget van 187 keuro VAK en VEK herverdeeld naar dit artikel, afkomstig vanuit een centrale provisie met middelen ter uitvoering van het plan Energie-efficiëntie, voor de subsidiëring van de dakisolatie in De Vroente.

In 2020 werden herstellingen uitgevoerd aan het groendak in De Helix. De Vroente staat voor grote verbouwingswerken. In 2020 werden hiervoor de nodige voorbereidingen gedaan. Een groot deel van het budget op basisallocatie QC063 7200 werd eenmalig en onder strikte voorwaarden principieel vastgelegd voor de financiering van de verbouwingswerken in 2021. Hierdoor ontstond ook een grote verschuiving in de vereffeningen op deze basisallocatie.

De uitvoering binnen dit artikel verliep qua VAK (buiten het verhaal van de overflow) na uitvoering van de herverdelingen volgens planning. Het VEK werd via herverdeling afgestemd op de reële vereffeningbehoefte in functie van de voortgang van de vastleggingsdossiers.

8.1.3. Overige entiteiten onder gezag

Niet van toepassing

8.1.4. Overige entiteiten onder toezicht

Niet van toepassing

V. APPARAATSKREDIETEN

De apparaatskredieten die onder programma QA ingezet worden voor de activiteiten binnen het beleidsveld Omgeving en Natuur worden hier besproken.

TOTAAL APPARAATSKREDIETEN – BBT OMGEVING EN NATUUR

BELEIDSDOMEIN Q – OMGEVING

(duizend euro)

2020	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	3.025	545	0	173.587	173.350
2e aanpassing BA-JR	3.025	545	0	178.603	177.977
BU	3.165	869	0	175.844	174.366

PROGRAMMA QA - QB0 – DEPARTEMENT OMGEVING

(duizend euro)

2020	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	138	376	0	70.426	70.426
2e aanpassing BA-JR	138	376	0	73.244	73.492
BU	123	694	0	71.903	71.622

PROGRAMMA QA - QC0 – INSTITUUT VOOR NATUUR EN BOSONDERZOEK

(duizend euro)

2020	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	1.784	0	0	15.322	15.262

2e aanpassing BA-JR	1.784	0	0	15.530	15.053
BU	1.882	0	0	15.525	14.936

PROGRAMMA QA - QD0 – AGENTSCHAP VOOR NATUUR EN BOS

(duizend euro)

2020	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	0	0	0	40.409	40.409
2e aanpassing BA-JR	0	0	0	41.699	41.699
BU	0	0	0	40.986	40.956

Binnen het beleidsveld Omgeving en Natuur zijn er 3 entiteiten actief met kredieten binnen het apparaatsprogramma QA van het beleidsdomein Omgeving: het INBO, het ANB en het Departement Omgeving.

De apparaatskredieten van het ANB en het INBO worden volledig meegenomen in bovenstaande tabellen. Aangezien het departement Omgeving ook actief is binnen 3 andere beleidsvelden (Energie, Klimaat, Dierenwelzijn) worden in de bovenstaande tabel enkel de apparaatskredieten die worden ingezet voor het beleidsveld Omgeving en Natuur opgenomen.

In wat volgt, worden de apparaatskredieten onder beheer van het departement, het ANB en het INBO meer in detail besproken.

1. Departement Omgeving

Ontvangstenartikelen

QB0-9QAETZZ-OW - ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud

Dit artikel omvat, naast terugvorderingen bij de huidige werkgevers van personeelsleden van het departement Omgeving met verlof voor opdracht, tevens de loonbijdragen vanuit de EU in het kader van de cofinanciering van Europese projecten van het departement Omgeving.

Dit artikel is binnen hetzelfde loonfonds gelinkt aan uitgavenartikel QB0-1QAX4ZZ-LO.

(duizend euro)

2020	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	0	376	0	0	0
2e aanpassing BA-JR	0	376	0	0	0
BU	0	694	0	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Op dit artikel werden voor 352 keuro aan Europese loonsubsidies en 340 keuro aan terugvorderingen geboekt. De uitvoering lag daarmee hoger dan ingeschat.

QB0-9QAEAZZ-OW - ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud

Er worden kleine diverse ontvangsten geboekt op dit artikel. Concreet zal het bijvoorbeeld gaan over ontvangsten uit ad hoc verkopen en terugbetalingen die te linken zijn aan de apparaatsbudgetten van het departement Omgeving.

(duizend euro)

2020	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	138	0	0	0	0
2e aanpassing BA-JR	138	0	0	0	0
BU	123	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De begrotingsuitvoering op dit artikel is quasi optimaal verlopen en dit conform de planning toegelicht in de BBT voor BO/BA2020.

Uitgavenartikelen

QB0-1QAX2ZW-IS – SAR RUIMTELIJKE ORDENING

Korte inhoud

Via dit artikel verloopt de financiering van de toelage van het departement Omgeving aan de strategische adviesraad voor Ruimtelijke Ordening (en Onroerend Erfgoed) en dit ter financiering van de loon- en werkingskosten.

(duizend euro)

2020	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	0	0	0	370	370
2e aanpassing BA-JR	0	0	0	370	370
BU	0	0	0	370	370

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De begrotingsuitvoering in VAK en VEK op dit artikel is quasi optimaal verlopen en dit conform de planning toegelicht in de BBT voor BO/BA2020.

QB0-1QAE2ZY-IS – SAR MINARRAAD

Korte inhoud

Via dit artikel verloopt de financiering van de toelage van het departement Omgeving aan de strategische adviesraad MINA-raad en dit ter financiering van de loon- en werkingskosten. Zo'n 75% van de toelage gaat naar personeelskosten.

Een groot deel van de werkingskosten gaat naar de huur van de ruimte in het Herman Teirlinckgebouw, de exploitatie en onderhoud van ICT en naar het organiseren van studiedagen en evenementen.

(duizend euro)

2020	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	0	0	0	1.117	1.117
2e aanpassing BA-JR	0	0	0	1.117	1.117
BU	0	0	0	1.117	1.117

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De begrotingsuitvoering in VAK en VEK op dit artikel is quasi optimaal verlopen en dit conform de planning toegelicht in de BBT voor BO/BA2020.

QB0-1QAX2ZZ-LO – LONEN

Korte inhoud

Vanuit dit budget worden de totale personeelsuitgaven van het departement Omgeving gefinancierd voor de activiteiten van het departement binnen de beleidsvelden Omgeving en natuur, Klimaat, Energie en Dierenwelzijn.

Het totaal voorziene budget op dit artikel bedraagt 60.230 keuro VAK en VEK bij BA 2020. Een deel van dit budget is dus bestemd voor uitgaven binnen beleidsvelden die buiten de scope van deze voorliggende BBT vallen. Deze uitgaven worden zodoende besproken binnen het luik V. Apparaatskredieten van de BBT's voor de beleidsvelden Energie, Klimaat en Dierenwelzijn.

In de volgende tabel wordt dus enkel het restbudget besproken dat ingezet wordt binnen het beleidsveld Omgeving en natuur.

(duizend euro)

2020	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	0	0	0	60.230	60.230
2e aanpassing BA-JR	0	0	0	61.211	61.211
BU	0	0	0	62.058	61.734

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Er werd in de loop van 2020 via beslissing van de Vlaamse Regering een budget van 939 keuro VAK/VEK herverdeeld naar dit artikel in verband met de index. Dit budget werd gecompenseerd op het provisieartikel CB0-1CBG2AB-PR onder het beheer van Financiën en Begroting. Er werd in de loop van 2020 via beslissing van de Vlaamse Regering een budget van 42 keuro VAK/VEK herverdeeld naar dit artikel in verband met "Werkwijzer". Dit budget werd gecompenseerd op het provisieartikel FC0-1FBD2AA-PR onder het beheer van Financiën en Begroting.

De begrotingsuitvoering op dit artikel is, in combinatie gezien met artikel QB0-1QCE20A-LO (zie toelichting), quasi optimaal verlopen en dit conform de planning toegelicht in de BBT voor BO/BA2020.

QB0-1QAX4ZZ-LO – LONEN

Korte inhoud

Dit artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van een loonfonds en vanuit dit artikel worden de lonen betaald van de personeelsleden die ingezet worden ter uitvoering van door de EU gefinancierde projecten.

Dit uitgavenartikel is binnen het loonfonds gelinkt aan ontvangstenartikel QB0-9QAETZZ-OW.

(duizend euro)

2020	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	0	0	0	376	376
2e aanpassing BA-JR	0	0	0	2.168	2.168
BU	0	0	0	117	117

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Er werden in 2020 binnen dit Fonds minder lonen uitbetaald in het kader van door de EU gefinancierde projecten dan voorzien bij opmaak BA2020.

QB0-1QAX2ZZ-WT - WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud

Vanuit dit budget worden de algemene apparaatskosten van het departement Omgeving gefinancierd voor de activiteiten van het departement binnen de beleidsvelden Omgeving en natuur, Klimaat, Energie en Dierenwelzijn.

Het totaal voorziene budget op dit artikel bedraagt 8.333 keuro VAK en VEK bij BO 2020.

Een deel van dit budget is dus bestemd voor uitgaven binnen beleidsvelden die buiten de scope van deze voorliggende BBT vallen. Deze uitgaven worden zodoende besproken binnen het luik V. Apparaatskredieten van de BBT's voor de beleidsvelden Energie en Klimaat (108 keuro) en Dierenwelzijn (228 keuro).

In de volgende tabel wordt dus enkel het restbudget besproken dat ingezet wordt binnen het beleidsveld Omgeving en natuur.

(duizend euro)

2020	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	0	0	0	8.333	8.333

2e aanpassing BA-JR	0	0	0	8.378	8.626
BU	0	0	0	8.241	8.284

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De begrotingsuitvoering op dit artikel is quasi optimaal verlopen en dit conform de planning toegelicht in de BBT voor BO/BA2020.

2. Instituut voor Natuur en Bosonderzoek (INBO)

Ontvangstenartikelen

QC0-9QAEAZZ-OW - ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud

Dit begrotingsartikel werd opgenomen om tegemoet te komen aan de normen aangaande de boekhoudkundige verwerking van de niet doorgestorte bedrijfsvoorheffing voor kenniswerkers.

(duizend euro)

2020	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	1.784	0	0	0	0
2e aanpassing BA-JR	1.784	0	0	0	0
BU	1.882	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De ontvangsten op dit artikel zijn hoger uitgevallen dan initieel begroot t.o.v. de verwachtingen bij de opmaak van de BA2020, omdat in 2020 extra medewerkers die wetenschappelijk werk uitvoeren, konden worden toegevoegd aan de lijst met personeelsleden waarvoor we een recuperatie van bedrijfsvoorheffing ontvangen.

Uitgavenartikelen

QC0-1QAE2ZZ-LO – LONEN

Korte inhoud

Met de kredieten op dit begrotingsartikel worden de salarissen en de sociale lasten betaald van de personeelsleden in dienst bij het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO).

(duizend euro)

2020	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	0	0	0	13.367	13.367
2e aanpassing BA-JR	0	0	0	13.425	13.425
BU	0	0	0	13.421	13.401

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Er werd in de loop van 2020 via beslissing van de Vlaamse Regering een budget van 208 keuro VAK/VEK herverdeeld naar dit artikel met het oog op het voorzien van de noodzakelijke kredieten vanuit de indexprovisie om de meerkost bij de lonen, loonsubsidies en sociale uitkeringen naar aanleiding van de overschrijding van de spilindex in februari 2020 op te vangen. Dit budget werd gecompenseerd op het provisieartikel CB0-1CBG2AB-PR onder het beheer van Financiën en Begroting.

Er werd in het najaar van 2020 via Ministerieel Besluit een budget van 150 keuro VAK/VEK gecompenseerd vanuit dit artikel. Door de opname van coronaverschuiving en andere verlofstelsels zou het INBO een overschot van 150 keuro kennen op dit begrotingsartikel. Het begrotingsartikel QC0-1QAE2ZZ-WT zou tegelijk volledig worden opgebruikt aan noodzakelijke werkings- en investeringsmiddelen. Het INBO heeft via deze weg extra en primair ingezet op efficiëntiewinsten op vlak van onderzoeksinfrastructuur en IT. Dit budget werd herverdeeld naar artikel QC0-1QAE2ZZ-WT (zie toelichting).

De begrotingsuitvoering in VAK en VEK op dit artikel is quasi optimaal verlopen en dit conform de planning toegelicht in de BBT voor BO/BA2020.

QC0-1QAE2ZZ-WT - WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud

Vanuit dit artikel worden de algemene werkings- en investeringsuitgaven van het INBO gefinancierd.

(duizend euro)

2020	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	0	0	0	1.955	1.895
2e aanpassing BA-JR	0	0	0	2.105	1.628

BU	0	0	0	2.104	1.535
-----------	---	---	---	-------	-------

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Er werd in het najaar van 2020 via Ministerieel Besluit een budget van 150 keuro VAK/VEK herverdeeld naar dit artikel. Door de opname van coronaverschaffingsverlof en andere verlofstelsels zou het INBO een overschot van 150 keuro kennen op begrotingsartikel QC0-1QAE2ZZ-LO. Dit artikel zou daarentegen volledig worden opgebruikt aan noodzakelijke werkings- en investeringsmiddelen. Het INBO heeft via deze weg extra en primair ingezet op efficiëntiewinsten op vlak van onderzoeksinfrastructuur en IT. Dit budget werd gecompenseerd op artikel QC0-1QAE2ZZ-LO (zie toelichting).

De begrotingsuitvoering in VAK op dit artikel is quasi optimaal verlopen en dit conform de planning toegelicht in de BBT voor BO2020.

Het VEK werd via herverdeling afgestemd op de reële vereffeningsbehoefte in functie van de voortgang van de vastleggingsdossiers.

3. Agentschap voor natuur en bos (ANB)

Ontvangstenartikelen

Niet van toepassing

Uitgavenartikelen

QD0-1QAE2ZZ-LO – LONEN

Korte inhoud

Op dit begrotingsartikel worden de salarissen en de sociale lasten betaald van de personeelsleden van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB).

(duizend euro)

2020	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	0	0	0	35.869	35.869
2e aanpassing BA-JR	0	0	0	36.228	36.228
BU	0	0	0	36.213	36.215

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De begrotingsuitvoering in VAK op dit artikel is quasi optimaal verlopen en dit conform de planning toegelicht in de BBT voor BO/BA2020. Door corona is het afstandswerken en de digitalisering sterk versneld en is er nood aan extra IT

ondersteuning. Er werd daarom een herschikking van 200 keuro voorzien naar QD0-1QAE2ZZ-WT.

QD0-1QAE4ZZ-LO – LONEN

Korte inhoud

Op dit begrotingsartikel worden de lonen, een aantal toelagen en vergoedingen en het woonwerkverkeer van de personeelsleden van het Agentschap voor Natuur en Bos aangerekend die werken op projecten die gefinancierd worden door Europese subsidies.

(duizend euro)

2020	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	0	0	0	500	500
2e aanpassing BA-JR	0	0	0	500	500
BU	0	0	0	533	533

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

De begrotingsuitvoering in VAK op dit artikel is quasi optimaal verlopen en dit conform de planning toegelicht in de BBT voor BO/BA2020.

QD0-1QAE2ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud

Dit begrotingsartikel wordt aangewend voor de financiering van de algemene werkings- en investeringskosten van het Agentschap voor Natuur en Bos. Dit omvat zowel kosten voor investeringen in o.a. meubilair en IT-infrastructuur als werking zoals kosten voor vorming, energie en telefonie.

(duizend euro)

2020	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	0	0	0	4.040	4.040
2e aanpassing BA-JR	0	0	0	4.240	4.240
BU	0	0	0	4.240	4.208

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering

Door corona is het afstandswerken en de digitalisering sterk versneld en was er in 2020 nood aan extra IT ondersteuning. Er werd daarom een herschikking van 200 keuro voorzien vanuit QD0-1QAE2ZZ-LO.

VI. LIJST MET AFKORTINGEN

AO	Algemene Ontvangsten
BA	Goedgekeurde begroting zoals neergelegd bij Vlaams Parlement
BA-JR	Goedgekeurde begroting inclusief herverdelingen en overdrachten, zoals opgenomen in de jaarrekening
BBT	Beleids- en Begrotingstoelichting
BU	Begrotingsuitvoering zoals opgenomen in de jaarrekening
DAB	Dienst met Afzonderlijk Beheer
ESR	Europees Stelsel van nationale en regionale Rekeningen
IS	Interne stromen (ESR-aggregaat)
ISE	Inhoudelijk structurelement
IVA	Intern Verzelfstandigd Agentschap (van de Vlaamse overheid)
LE	Leningen (ESR-aggregaat)
LO	Leningontvangsten
LO	Lonen (ESR-aggregaat)
MVG	Ministerie Vlaamse Gemeenschap
OI	Ontvangsten Interne Stromen (ESR-aggregaat)
OL	Ontvangsten Leningen (ESR-aggregaat)
OP	Ontvangsten Participaties (ESR-aggregaat)
OW	Ontvangsten Werking en Toelagen (ESR-aggregaat)
PA	Participaties (ESR-aggregaat)
PR	Provisies (ESR-aggregaat)
TO	Toegewezen ontvangsten
VCO	Vlaamse Codex Overheidsfinanciën
VAK	Gesplitst vastleggingskrediet
VEK	Gesplitst vereffeningskrediet
WT	Werking en Toelagen (ESR-aggregaat)

VII. BIJLAGE 'OVERZICHT REGELGEVINGSINITIATIEVEN'

Regelgevingsinitiatieven 2020	
Titel	Status
Actualisering wetgeving polders en wateringen	1°PP: 17.07.2020 - VR 2020 1707 DOC.0776 2°PP: 11.12.2020 - VR 2020 1112 DOC.1397
BVR algemeen beheer onbevaarbare waterlopen	1°PP: 17.07.2020 - VR 2020 1707 DOC.0776 2°PP: 11.12.2020 - VR 2020 1112 DOC.1397
Financiering waterbeleid, wijziging Waterwetboek	17.07.2020 Bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad
Wijziging bepalingen van titel X van het Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en het Decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen	Bekrachtiging en afkondiging: 26.02.2021
Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2012 tot vaststelling van het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen (Vlarema 8)	1°PP: 18.12.2020 (VR 2020 1812 DOC.1540) 2°PP: 02.04.2021 (VR 2021 0204 DOC.0361)
Aanpassing VLAREME n.a.v. uitwerking MAP 6 in uitvoeringsbesluiten VLAREME Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van de VLAREME van 28 oktober 2016, wat betreft het gebruik van debietmeters in bewerkings-en verwerkingseenheden Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van de VLAREME van 28 oktober 2016, wat betreft de aangifte en het register voor kunstmest en de bemesting	1°PP: 02.10.2020 (VR 2020 0210 DOC.1073) Aangemeld bij Eur. ikv RL 2015/1535 (aanmelding 2020/0706/B, standstill eindigt op 15/02/21) Def. 26.02.2021 (VR 2021 2602 DOC.0176) 1°PP: 09.10.2020 (VR 2020 0910 DOC.1099) Aangemeld bij Eur. ikv RL 2015/1535 (aanmelding 2020/0715/B), standstill eindigt op 22/02/21) Def. 19.03.2021 (VR 2021 1903 DOC.0284)

<p>Aanpassing van het Mestdecreet van 22 december 2006 n.a.v. evaluatie half 2020</p>	<p>26.06.2020: Conceptnota: "Mestdecreet – tussentijdse evaluatie waterkwaliteit" (VR 2020 2606 MED.0218) 10.07.2020: technische correctie (VR 2020 1007 MED.0249)</p>
<p>BVR tot wijziging van de VLAREME van 28 oktober 2016, wat betreft de voorwaarden voor het verkrijgen van een derogatie aan de bemestingsnormen als vermeld in artikel 13 van het Mestdecreet van 22 december 2006 Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van de VLAREME van 28 oktober 2016, wat betreft de derogatie</p>	<p>1°PP: 03.04.2020 (VR2020 0304 DOC.0293) Def: 29.05.2020 (VR 2020 2905 DOC.0515)</p>
<p>Trein 2 wetsintegratie Natuur-Bos: evaluatie Bosdecreet, verdere afstemming met Natuurdecreet, vereenvoudiging en versterken van consistentie</p>	<p>Evaluatieoefening</p>
<p>Instrumentendecreet</p>	<p>10.01.2020: technisch nazicht VP: https://www.vlaamsparlement.be/parlementaire-documenten/parlementaire-initiatieven/1362658</p>
<p>Wijzigingen regelgeving n.a.v. overheveling taken en personeelsleden uit de Afd EKG in een Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA) Decreet houdende aanpassing van diverse decreten met betrekking tot de omvorming van het Vlaams Energieagentschap tot het Vlaams Energie-en Klimaatagentschap, tot integratie van opdrachten inzake klimaat van het departement Omgeving in dit Vlaams Energie-en Klimaatagentschap, tot integratie van opdrachten inzake lucht van het</p>	<p>1°PP: 10.07.2020 (VR 2020 1007 DOC.0775) 2°PP: 11.09.2020 (VR 2020 1109 DOC.0986) Def. 30.10.2020 (VR 2020 3010 DOC.1184) VP : https://www.vlaamsparlement.be/parlementaire-documenten/parlementaire-initiatieven/1441622 Bekrachtiging: 04.12.2020 Publicatie: 16.12.2020</p>

Departement Omgeving in de Vlaamse Milieumaatschappij en houdende rapportage door het Departement Omgeving	
Regelgeving inzake slecht gelegen juridisch aanbod	Voorstel ingediend 09.12.2020 https://www.vlaamsparlement.be/parlementaire-documenten/parlementaire-initiatieven/1453675
Wijziging omgevingsvergunningen besluit	1°PP: 19.06.2020 (VR 2020 1906 DOC.0612) Def. 11.09.2020 (VR 2020 1109 DOC.0987)
VLAREM in combinatie met het DABM	Continue opdracht: opmaak Vlaremtrainen
Subsidieregelgeving	In programmadecreet van 18 december 2020. Nota's hierbij: https://beslissingenvlaamseregering.vlaanderen.be/document-view/5F9294D35B1AD20008000081 https://beslissingenvlaamseregering.vlaanderen.be/document-view/5F80093E0379AD0008000432 Wijziging decreet van 29 april 1991 tot vaststelling van de algemene regelen inzake de erkenning en de subsidiëring van de [milieu-, natuur-, en ruimteverenigingen]
Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van titel III van het VLAREM	1°PP: 08.05.2020 (VR 2020 0805 DOC.0443) Def. 19.06.2020 (VR 2020 1906 DOC.0605)
Instemmingsdecreet wijzigingen aan het Verdrag inzake de verzameling, afgifte en inname van afval in de Rijn- en binnenvaart (CDNI)	1°PP: 20.03.2020 Def. 05.06.2020 (VR 2020 0506 DOC.0547) VP: https://www.vlaamsparlement.be/parlementaire-documenten/parlementaire-initiatieven/1406838 Bekrachtiging 20.11.2020

Afgeronde onderzoeken 2020	
OMG_VPO_2018_01	Optimaliseren en actualiseren van het gebruik van gezondheidsindicatoren binnen de omgevingsbeleidscontext
OMG_VPO_2018_02	Onderzoek naar de relatie tussen de aanwezigheid van groene ruimte en gezondheid met specifieke aandacht voor het gebruik van humane biomonitoring en ruimtelijke aspecten
OMG_VPO_2018_03	Wetenschappelijke onderbouwing en methodiekbepaling om de kwaliteit van de binnenlucht op school te verbeteren met aandacht voor beleidsdomeinoverschrijdende samenwerking

OMG_VPO_2018_07	Segmentatie V. Toekomstverkenning: de ruimtelijke impact van circulaire economie
OMG_VPO_2018_09	Veranderingsprocessen en hun ruimtelijke impact
OMG_VPO_2018_11	Update langetermijnvisie voor DOV
OMG_VPO_2018_15	Monitoring van het organische koolstofgehalte in Vlaamse bodems in openbaar domein en particuliere tuinen
OMG_VPO_2018_17	Toekomstverkenningen, focus 'smart cities' en 'big data'
OMG_VPO_2018_20	Omgevingsdenken in de praktijk
OMG_VPO_2018_22	Economische deelsystemen en product-als-een-dienst in het omgevingsdenken
OMG_VPO_2018_24	Gedragwetenschappelijk onderzoek naar compact wonen in Vlaanderen met het oog op een aanvullende beleidsstrategie
OMG_PBM_2018_26	Monitoring van 3 ontsnipperende maatregelen in het Zoniënwood, die werden gerealiseerd in het project Life+ OZON en de systematische telling van verkeersslachtoffers langs het ecoraster naast de R0 en E411
OMG_GOP_2018_31	Actualisering en vereenvoudiging codes van goede praktijk inzake bouw en controle van vaste houders voor brandbare vloeistoffen en gevaarlijke producten
OMG_EKG_2018_32	Technische ondersteuning en onderbouwing van de Green Deal huishoudelijke houtverbranding: Onderzoek naar de haalbaarheid en potentieel van de uitfasering van oude, vervuilende houtkachels en open haarden
OMG_EKG_2018_34	(Technische) beleidsopties ter voorkoming van emissiefraude bij voertuigen
OMG_EKG_2018_41	Empirisch onderzoeken van de voordelen van een groene economie (effect vergroening economie op competitiviteit)
OMG_EKG_2018_43	Transitie voedingssysteem: socio-economische analyse duurzame voeding
OMG_SID_2018_46	LABO RUIJTE Transitie in mobiliteit en ruimte
OMG_BJO_2018_49	Ruimtelijke en economische randvoorwaarden en kritische succesfactoren voor succesvolle inrichting multimodaal ontsloten regionaal logistieke knooppunten
OMG_BJO_2018_50	Financieringsmechanismen van gemeenten en hun impact op het (boven)lokale openruimtebeleid
OMG_BJO_2018_53	Uitwerken van maatregelen in uitvoering van geluidsactieplannen. Ontwikkeling en toepassing van een gewestelijk voorschrift voor de akoestische gevelisolatie van woningen tegen weg-, spoor- en luchtverkeerslawaaï
OMG_VPO_2018_57	Pilootproject natural capital accounting (NCA) voor Vlaanderen
OMG_EKG_2018_63	Emissiereductiepotentieel van hybride voertuigen in kaart brengen

OMG_VPO_2019_02	Verkennde studie voor het kiezen, opzetten en testen van een IoT platform, dat onderdeel is van een online platform voor datacaptatie uit onderzoeksprojecten via citizen science
OMG_VPO_2019_04	Marktanalyse van systemen voor persoonlijke geluidsblootstellingsmeters in functie van de beleidsbehoeften voor het beleidsdomein Omgeving
OMG_VPO_2019_12	Evaluatie effectiviteit planbatenregeling
OMG_VPO_2019_14	Indicatoren en ruimtelijke patronen van het ruimtelijk rendement
OMG_VPO_2019_15	Toekomstbestendig en gezond ontwerpen van woonomgevingen
OMG_VPO_2019_20	Compilatie en duiding van warmtedata in de diepe ondergrond van Vlaanderen en opmaak van een warmtefluxkaart
OMG_EKG_2019_30	Mogelijkheden van gemengde financiële instrumenten voor de financiering van duurzame projecten
OMG_BJO_2019_36	Inhoudelijke en procesmatige ondersteuning in het kader van een co-creatief traject omtrent fiscaliteit bij het toekomstig ruimtelijk beleid
OMG_BJO_2019_42	Introduceren van nieuwe technologische innovaties bij het toezicht en de opsporing van misdrijven
OMG_SID_2019_54	Vergelijkend onderzoek van calls en/of pilootprojecten binnen en buiten Vlaanderen
OMG_BJO_2019_56	Evaluatie van het toepassingsgebied van de Vlaamse plan-m.e.r.-regelgeving in het licht van rechtspraak, en analyse van de impact voor het bestaande m.e.r.-procedurele kader
OMG_VPO_2019_58	Seismische monitoring in de context van toepassingen in de diepe ondergrond van Vlaanderen
OMG_VPO_2019_59	Kansen voor energieopslag in de diepe ondergrond van Vlaanderen
OMG_VPO_2019_60	Uittekenen en implementeren van een Vlaamse visie en actieprogramma rond de uitbouw en ontwikkeling van strategische collectieve vervoersknopen
OMG_VPO_2019_63	Evaluatie referentietaken VITO
OMG_VPO_2020_003	Dataverrijking en analyse van de database onbebouwde percelen

VIII. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE RESOLUTIES EN MOTIES VAN HET VLAAMS
PARLEMENT'

Nihil.

IX. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE AANBEVELINGEN VAN HET REKENHOF'

Identificatie Rekenhofrapport			[publicatiedatum]
Aanbeveling 1 – [tekst aanbeveling]			
Omschrijving acties¹	Uitvoering gepland tegen²	Status In te vullen met: - "Gepland" ³ - "In uitvoering" - "Uitgevoerd"	Toelichting bij de status⁴
1			
2			
3			
...			
Aanbeveling 2 – [tekst aanbeveling]			
Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1			
2			
...			
Aanbeveling 3 – [tekst aanbeveling]			
Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1			
2			
...			

¹ Het gaat zowel om acties die al gerealiseerd zijn, als om acties die nog (gedeeltelijk) uitgevoerd moeten worden. Bij de omschrijving wordt eveneens vermeld op welk inhoudelijk structurelement en, indien mogelijk, op welke beleidsdoelstelling de actie betrekking heeft.

² In deze kolom wordt de geplande realisatiedatum van de actie ingevuld. Die datum kan in het verleden of in de toekomst liggen.

³ "Gepland" wordt ingevuld als de actie nog niet gerealiseerd of nog niet in uitvoering is.

⁴ In deze kolom wordt inhoudelijke toelichting gegeven over de planning en uitvoering. Bij vertraging wordt het nieuwe tijdsplan beschreven. Indien geen acties worden vermeld, kan dat hier worden gemotiveerd.

X. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE ARRESTEN VAN HET GRONDWETTELIJK HOF
EN VAN HET HOF VAN JUSTITIE"

Nihil.